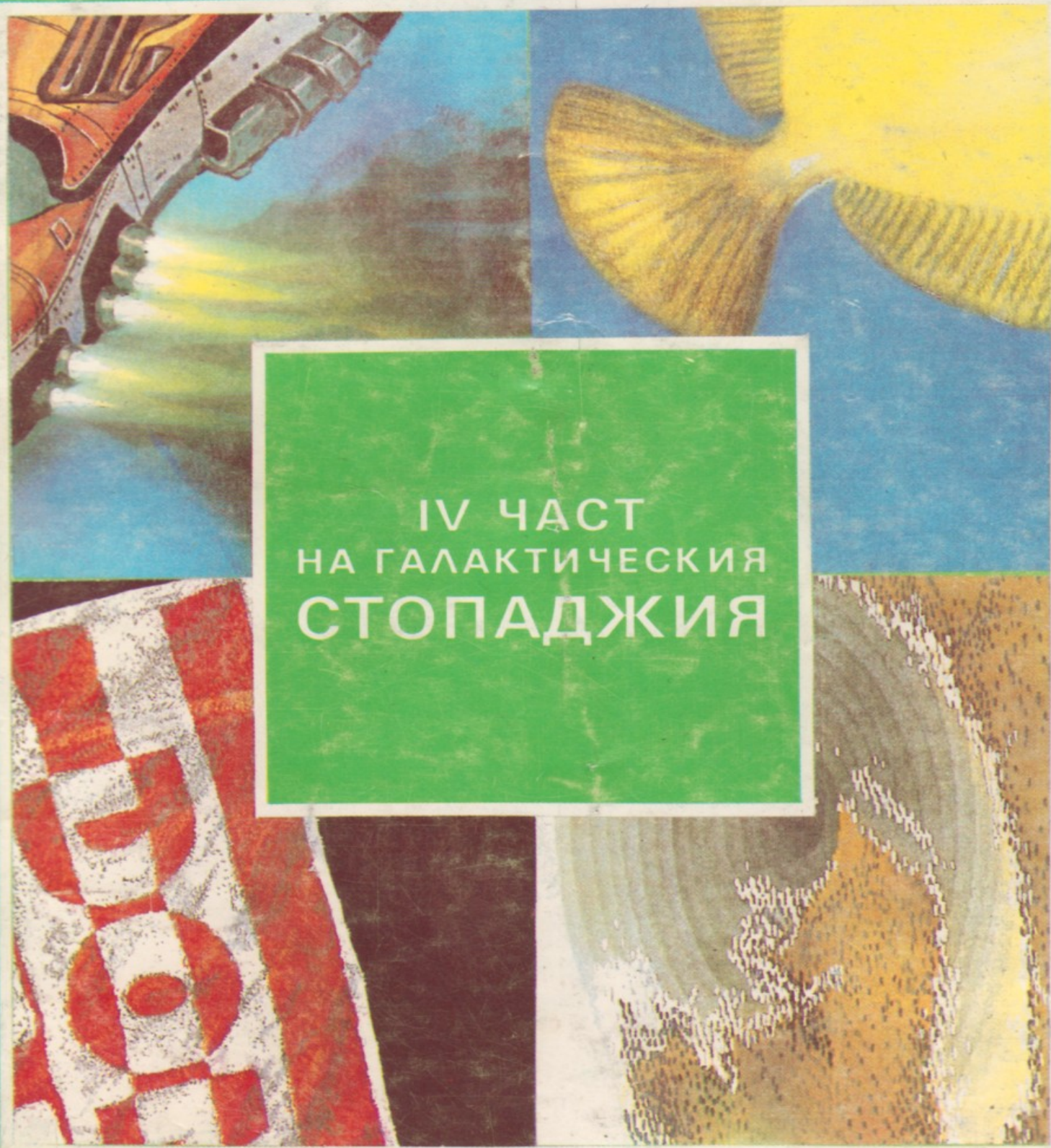

Събогом и благодаря
за рибата

ДЪГЛАС АДАМС

IV ЧАСТ
НА ГАЛАКТИЧЕСКИЯ
СТОПАДЖИЯ

ДЪГЛАС АДАМС
СБОГОМ И БЛАГОДАРЯ ЗА
РИБАТА

Превод: Владимир Германов

chitanka.info

*На Джейн
с благодарност.*

*На Рик и Хайди затова, че ми предоставиха
устойчивото си събитие.*

*На Моугънс и Анди, и всички останали в Хънтсхам
Корт, за известен брой неустойчиви събития.*

*И специално на Сони Мехта затова, че беше устойчив
по време на всички събития.*

ПРОЛОГ

Далеч, в некартографираните задънени пространства на западния край на Западния спирален ръкав на Галактиката, се намира малко, незабелязвано от никой жълто слънце.

Около него, на разстояние приблизително деветдесет и два милиона мили, обикаля в орбита една съвсем невзрачна синьо-зелена планета, чиито произлезли от маймуни форми на живот са толкова изумително примитивни, че още смятат електронните часовници за добра идея.

Тази планета има — или имаше — един проблем, който е следният — повечето от хората живеещи на нея бяха нещастни през повечето време.

Предлагаха се много решения на проблема, но в голямата си част те бяха свързани с движението на едни малки зелени хартийки, което е странно, защото в края на краищата не хартийките бяха нещастни. И така, проблемът си остана — много хора бяха зли и повечето от тях нещастни — дори и тези с часовниците.

Убеждаваха се все повече, че по принцип са направили огромна грешка като са слезли от дърветата. Някои дори казваха, че и качването на дърветата е бил лош ход и никой не е трябвало въобще да излиза от океаните.

И тогава, един четвъртък, почти две хиляди години след като един човек бил закован за някакво дърво, защото казал колко хубаво би било, за разнообразие, да се държиш добре с хората, едно момиче, седнало само в малко кафене в Рикмансуърт, внезапно разбрало какво не е било наред през цялото това време и най-накрая узнало как светът може да стане добро и щастливо място. Този път това била истината, това щяло да свърши работа, без никой да биде прикован за каквото и да било.

За жалост, обаче, преди да успее да намери телефон, за да разкаже на някого, Земята била неочаквано разрушена, за да се отвори

място за нова хиперпространствена магистрала, и така идеята, изглежда, била загубена завинаги.

Ето историята на момичето.

ГЛАВА 1

Тази вечер се стъмни рано, което е нормално за това време на годината. Беше студено и ветровито, което също е нормално.

Започна да вали, което е особено нормално!

Приземи се космически кораб, което не е.

Наоколо нямаше никой, който да го види, освен някакви глупави четириноги, които нямаха никаква представа как да тълкуват факта, дали изобщо трябва да го тълкуват, да го ядат ли, що ли? Ето защо те постъпиха така, както постъпват с всичко, а именно, побягнаха и се опитаха да се скрият едно под друго — номер, който никога не успяваше.

Той се плъзна надолу през облаците, очевидно закрепен на един-единствен лъч светлина.

От разстояние едва ли би могъл да се забележи през светкавиците и буреносните облаци, но видян отблизо, притежаваше необичайна красота — сив кораб с елегантно изваяна форма — съвсем малък.

Естествено, човек няма никаква представа какви ще се окажат размера и формата на разните видове, но ако вземем данните от доклада за последното Средногалактическо преброяване за нещо като точен наръчник по средностатистически величини, би могло да се предположи, че в кораба има около шест същества и предположението би било вярно.

Дори и без доклада бихте се досетили. Той, както повечето подобни доклади струваше ужасно много пари и не казваше никому нищо, което той не знае и без това, освен че всеки индивид в Галактиката има 2.4 крака и притежава хиена. Тъй като това очевидно не е вярно, цялата работа трябваше да се хвърли на боклука.

Корабът се плъзна тихо през дъжда и слабото му маневрено осветление го обви в елегантни дъги. Той жужеше много тихо и това жужене постепенно ставаше все по-силно и по-дълбоко с

приближаването му до земята, докато при височина шест инча се превърна в тежко боботене.

Накрая се спусна и настъпи тишина.

Отвори се люк. Спусна се малка стълбичка.

В отвора се появи светлина — ярка светлина, струяща навън в мократа нощ — а вътре се задвижиха сенки.

В светлината се появи висока фигура, огледа се наоколо, потрепери болезнено и бързо се спусна по стълбата с голяма пазарска чанта в ръка.

Фигурата се обърна и предаде неочаквана вълна назад към кораба. Дъждът вече се процеждаше през косата ѝ.

— Благодаря — извика тя. — Благодаря ви много...

Прекъсна я трясък на гръмотевица. Погледна угрижено към небето и после, в отговор на внезапна мисъл, затършува в голямата пластмасова пазарска чанта, която, както сега откри, имаше дупка на дъното.

На нея с големи букви беше написано (за всеки, който може да дешифрира азбуката на Кентавър): „ДЮТИ ФРИ МЕГА-МАРКЕТ, ПОРТ БРАСТА, АЛФА КЕНТАВЪР. БЪДИ КАТО ДВАДЕСЕТ И ВТОРИЯ СЛОН С ИСТИНСКА СТОЙНОСТ В КОСМОСА — БАУ!“

— Чакайте! — извика фигурата и махна към кораба.

Стълбата, която бе започнала да се прибира назад към люка спря, спусна се отново и фигурата се качи по нея.

След няколко секунди се появи отново със стар и протрит пешкир в ръка, който напъха в чантата.

Махна отново, мушна чантата под мишница и хукна да се скрие под някакви дървета, докато отзад корабът вече се издигаше.

Светкавица проблесна по небето и накара фигурата да спре за момент, после да ускори крачка още повече, като промени посоката, за да заобиколи дърветата отдалеч. Ходеше бързо, подхлъзваше се тук и там, свиваше рамене срещу дъжда, който сега падаше с все по-голяма сила, сякаш някой го теглеше от небето.

Краката ѝ шляпаха в калта. Над хълмовете тътнеха гръмотевици. Напразно триеше водата от лицето си и продължаваше да се препъва напред.

Още светлини.

Този път не светкавици, а по-меки и по-слаби светлини, които преминаха бавно над хоризонта и угаснаха.

Когато ги видя, фигурата спря отново и после забърза още повече, право към точката, в която се бяха появили.

Сега теренът ставаше по-стръмен, издигаше се нагоре и след още двеста-триста метра най-накрая се появи препятствие. Фигурата спря, за да го огледа и след това хвърли чантата от другата страна, преди сама да се прехвърли оттатък.

Едва бе докоснала с крака земята от другата страна, когато от дъжда към нея полетя машина и светлините ѝ прорязаха плътната завеса от дъжд. Докато застрашителното свистене приближаваше, фигурата отстъпи назад — машината беше заоблена, ниска, като малък кит, порещ вълните — лъскава, сива и удължена, и се движеше с ужасяваща скорост.

Фигурата инстинктивно вдигна ръце, за да се предпази, но когато машината профуча покрай нея и изчезна в нощта, я плисна само фонтан вода.

За миг по небето просветна друга мълния, която позволи на наквасената фигура край шосето за част от секундата да зърне малкия надпис на задницата на машината, преди тя да изчезне.

За абсолютно нейно изумление, на табелката пишеше: „Другата ми кола също е Порше“.

ГЛАВА 2

Роб Макена беше мизерно копеле и го знаеше, защото през годините много хора бяха подчертавали това пред него и той не виждаше причина да не се съгласи с тях, освен съвсем очевидната, тоест, че му харесваше да не се съгласява с хората, особено с хората, които не му харесват, което в крайна сметка включваше всички.

Той изпусна въздишка и превключи на по-ниска скорост.

Хълмът започваше да става стръмен, а камионът му бе натезжал от датски термостати за радиатори.

Не че имаше някакво естествено предразположение към лошото настроение, или поне се надяваше да е така. Дъждът го потискаше, винаги дъждът.

Сега валеше, просто за разнообразие.

Това беше особен дъжд, който той особено ненавиждаше, особено когато шофира. Имаше си номер. Дъжд номер 17.

Някъде беше чел, че ескимосите имат над двеста различни думи за сняг, без които разговорите им вероятно биха били много монотонни. Затова правели разлика между дебел сняг и тънък сняг, лек сняг и тежък сняг, лепкав сняг и хрупкав сняг, сняг идващ на виелици и сняг идващ на преспи, сняг идващ с подметките на съседа ти върху хубавия чист под на твоето иглу, снеговете на зимата, снеговете на пролетта, снеговете, които помниш от детските си дни — толкова похубави от сегашните снегове, ситен сняг, пухкав сняг, сняг от хълма, сняг от долината, сняг падащ сутринта, сняг падащ през нощта, сняг падащ изневиделица точно когато си тръгнал за риба и сняг, който въпреки всичките усилия да ги дресиращ, кучетата ти са напикали.

В малкото си тефтерче Роб Макена бе записал двеста и тридесет вида дъжд и никой от тях не му харесваше.

Превключи на още по-ниска скорост и камионът заръмжа. Оплакваше се по един приемлив начин заради датските термостати, които носеше.

Откакто бе тръгнал от Дания предния ден, бе преминал през тип 33 (лек, пронизващ ръмеж, който прави пътищата хлъзгави), 39 (тежки капки), от 47 до 51 (вертикален лек ръмеж, до силно наклонен, лек до умерен, напоителен), 87 и 88 (два много прецизно разграничавани типа обилен порой), 100 (следпороен бурен вятър примесен с дъжд), всички типове морски бури номера между 192 и 213 едновременно, 123, 124, 126, 127 (леки до умерени талази студ, постоянно и на пристъпи барабанене по кабината), 11 (вятър с капчици) и сега най-малко любимия му номер 17.

Дъжд тип 17 представляваше мръсно плющене в предното стъкло, толкова силно, че нямаше никакво значение дали му работят чистачките или не.

Той провери теорията си като ги спря за малко, но се оказа, че видимостта значително се влоши. Тя просто не се подобри, когато отново ги включи.

Всъщност, едното от перата им започна да пляска по стъклото.

Фшът, фшът, фшът, пляс, фшът, фшът, пляс, фшът, фшът, пляс, фшът, пляс, фшът, пляс, пляс, пляс, хрррът.

Заудря волана, зарита пода, заблъска касетофона докато неочаквано той започна да свири, заблъска го пак, докато спря и започна да псува и псува, и псува, и псува, и псува.

В самия момент, когато гневът му тъкмо щеше да достигне до кулминацията си, в светлините на фаровете му заплува, едва видима през плющенето, една фигура застанала край пътя.

Жалка окаляна фигура, странно облечена, по-мокра от видра в перална машина и с вдигнат за автостоп палец.

„Жалък, мизерен боклук“, помисли той и разбра, че има някой, който има повече право от него да се чувства изтормозен. „Сигурно е измръзнал до кости. Тъпо е да стопираш в гадна нощ като тая. Ще получиш само студ, дъжд и камиони, които изплискват локвите в лицето ти“.

Поклати мрачно глава, изпусна още една въздишка, завъртя леко кормилото и се заби право в една дълбока локва.

„Скива ли к'во имам предвид?“ помисли си той, докато преминаваше през нея с голяма скорост. „На пътя има истински копелета“.

След секунда-две, в огледалото му се появи оплисканото отражение на автостопаджията, изправен прогизнал на банкета.

За момент се почувства добре заради това. Момент или два по-късно се почувства зле, защото се е почувствал добре. След това се почувства добре, защото се е почувствал зле, защото се е почувствал добре и удовлетворен продължи нататък в нощта.

Поне си го върна заради онова „Порше“, което го замина, след като усърдно му беше препречвало пътя в продължение на двадесет мили.

И докато караше, дъждовните облаци се влачеха по небето след него, защото, макар сам и да не знаеше, Роб Макена беше Бог на Дъжда. Единственото, което знаеше беше, че работните му дни са гадни и че е преживял поредица скапани почивни дни. Единственото, което облациите знаеха, беше, че го обичат и искат да са близо до него, да го обожават и мокрят.

ГЛАВА 3

Следващите три камиона не бяха шофирани от Богове на Дъжда, но постъпиха по абсолютно същия начин.

Фигурата се завлече, или по-скоро зашляпа нататък, докато стигна до склона и подлата локва остана назад.

След малко дъждът започна да отслабва и луната се показва за малко иззад облаците.

Мина някакво „Рено“ и шофьорът му взе трескаво да обяснява с жестове, че би бил щастлив да повози една фигура, само че този път не може, защото не отива в посоката, в която иска да отиде фигурата, която и да е тази посока и е сигурен, че фигурата ще го разбере. Завърши ръкомахането си с весело вдигнат нагоре палец, сякаш искаше да каже, че се надява фигурата наистина да се чувства добре, както е мокра и наквасена почти до смърт, и че ще я вземе следващия път.

Фигурата продължи да се влачи нататък. Мина един „Фиат“ и направи съвсем същото като Реното.

В отсрещното платно мина едно „Макси“ и мигна с фаровете си на влачещата крака фигура, въпреки че никак не бе ясно дали това означава „здрости“ или „съжалявам, ние сме в обратна посока“, или „Ей виж, на дъжда стои човек. Какъв кретен!“. Една зелена лента в горния край на предното стъкло показваше, че какъвто и да е бил смисълът на мигването, то е отправено от Стив и Карола.

Бурята сега определено бе утихнала и гръмотевиците недоволстваха над далечните възвишения, като човек, който казва: А, и още нещо..., двадесет минути след като е признал, че е загубил спора.

Сега въздухът бе по-прозрачен и нощта бе студена. Звукът се движеше доста добре. Самотната фигура, отчаяно трепереща, сега достигна до един разклон вляво. Срещу разклона имаше пътеуказател, до който тя стигна с бързи крачки. Започна да го проучва с трескаво любопитство, като извърна глава само, когато неочаквано премина още една кола.

И още една.

Първата профуча, без да обърне никакво внимание, втората — безразсъдно. Мина един „Форд Кортина“ и натисна спирачки.

Фигурата се олюля от изненада, стисна чантата до гърдите си и забърза към колата, но в последния момент Кортината завъртя колелата си на мократа настилка и отфуча нататък по шосето доста шеговито.

Фигурата забави крачка и спря, изоставена и отчаяна.

Случи се така, че на следващия ден шофьорът на Кортината постъпи в болница, за да му извадят апендикса, само че поради едно доста шеговито объркване хирургът му махна по погрешка крака и преди да успее да назначи апендиктомията за друг ден, апандиситът се усложни и се превърна в ужасно смешен тежък перитонит, като по този начин и справедливостта бе зачетена.

Фигурата продължи нататък.

До нея спря „Сааб“.

Стъклото се спусна надолу и приветлив глас каза:

— Отдалече ли идваш?

Фигурата се обърна по посока на гласа му. Спря и хвана дръжката на вратата.

* * *

Фигурата, колата и дръжката на вратата ѝ се намираха на една планета наречена Земя — свят, за който в „*Пътеводителя на галактическия стопаджия*“ беше написано само: „Предимно безобиден“.

Тези думи беше написал Форд Префект и точно в този момент той се намираше на един далеч не безобиден свят, в един далеч не безобиден бар и безразсъдно създаваше неприятности.

ГЛАВА 4

Дали защото беше пиян, болен или самоубийствено полудял, не би станало ясно за един повърхностен наблюдател и, наистина, в „Старото розово куче. Бар“, намиращ се в долния южен край на Хан Долд Сити нямаше повърхностни наблюдатели, защото това не беше от местата, където можеш да си позволиш да правиш повърхностно каквото и да било, ако искаш да останеш жив. Всички наблюдатели в заведението по-скоро бяха злобни, с погледи като на ястреби и тежковъоръжени, с болезнено пулсиране в главите, което ги караше да вършат безумни неща, когато забележат нещо, което не им харесва.

В заведението се беше възцарило едно от онези отвратителни притихвания, които наподобяват ядрена криза.

Дори злата птица, кацнала на една пръчка над бара, беше спряла да дълбае с клюна си имената на местните наемни убийци — услуга, която се предлагаше безплатно.

Всички погледи бяха обърнати към Форд Префект. Някои от тях бяха разположени върху пипала.

Специфичният начин, по който днес безразсъдно бе решил да си играе със смъртта, се състоеше в опита му да плати сметка за напитки, голяма колкото малък военен бюджет, с кредитна карта Американ Експрес, която не се приема никъде в проучените части на вселената.

— За какво се тревожите? — попита той с весел глас. — Срока на валидност? Никога ли по тези места не сте чували за неотносителността? Има цели нови клонове на физиката, които се занимават с такива неща. Ефектът на удължаване на времето, темпоралната реластатика...

— Не се безпокоим за датата — каза мъжът, към когото бе адресирана забележката, който беше опасен барман в опасен град. Гласът му представляваше ниско, меко мъркане, подобно ниското меко мъркане, което се чува при отваряне на силос с балистична ракета. Една ръка, голяма колкото бут, почукваше върху тезгяха и леко го вдлъбваше.

— Е, тогава всичко е наред — каза Форд, взе чантата си и се приготви да си тръгва.

Потрепващият пръст се протегна и леко се спря върху рамото на Форд Префект. Той му попречи да си тръгне.

Въпреки че пръстът бе прикачен за голяма, колкото плоча длан и дланта беше прикачена за подобна на бухалка ръка, самата ръка не беше прикачена към нищо, освен в метафоричния смисъл, привързана със силна кучешка преданост към бара, който беше неин дом. Първоначално тя беше по-конвенционално прикачена към стария собственик на бара, който на смъртния си одър, съвсем неочаквано, я бе завещал на медицинската наука. Медицинската наука беше решила, че не харесва външния ѝ вид и веднага я беше завещала обратно на „Старото розово куче. Бар“.

Новият барман не вярваше в свръхестественото или в полтъргаисти, или други подобни смахнати неща — той просто можеше да разбере кой му е полезен съюзник още от пръв поглед. Ръката стоеше на тезгяха. Приемаше поръчки, сервираше напитки, справяше се убийствено с хора, които се държат, сякаш искат да бъдат убити. Форд Префект седеше неподвижно.

— Не се безпокоим за датата — повтори барманът удовлетворен, че сега цялото внимание на клиента му е на негово разположение. — Тревожим се за цялото парче пластмаса.

— Какво!? — каза Форд. Изглеждаше леко разочарован.

— Това — каза барманът и протегна напред картата, сякаш беше риба, чиято душа преди три седмици е отлетяла към Земите, Където Рибите Са Вечно Блажени. — Не го приемаме.

Форд се зачуди за миг дали да не повдигне въпроса за това, че у себе си няма други разплащателни средства, но реши за момента да продължи да се преструва. Обезтелената ръка сега стискаше рамото му леко, но категорично, между палеца и показалеца си.

— Но Вие не разбирате — каза Форд, като изражението на лицето му се трансформира от леко разочарование, в биещо на очи изумление. — Това е кредитна карта Американ Експрес. Това е най-добрият известен на хората начин за уреждане на сметки! Не сте ли чели банковите извлечения, които хвърлят в боклука?

Веселостта в гласа на Форд започваше да стърже в ушите на бармана. Звучеше като свирня на казу по време на най-тържественния

пасаж на някой реквием.

Една кост от рамото на Форд започна да стърже в друга кост от рамото му по начин, който говореше, че ръката е научила принципите за причиняване на болка от много квалифициран намествач на кости. Надяваше се да уреди нещата преди ръката да започне да стърже някоя кост от рамото му в някоя кост от друга част на тялото му. За щастие, тя не държеше рамото, на което висеше чантата му.

Барманът плъзна картата през тезгяха към Форд.

— Ние никога — каза той със спотаена диващина — не сме чували за такова нещо.

Това не бе учудващо.

Форд се беше сдобил с нея благодарение на една сериозна компютърна грешка, станала към края на петнадесетгодишния му престой на планетата Земя. Точно колко сериозна, компанията Американ Експрес беше научила много бързо и все по-твърдите и изпълнени с паника заплашителни писма на отдела ѝ за събиране на дългове бяха прекратени едва когато цялата планета неочаквано бе разрушена от Вогоните, за да се освободи място за една нова хиперпространствена магистрала.

Пазеше я оттогава, защото му се стори много полезно да носи вид валута, която никой не приема.

— Кредит? — каза той. — Аргхр-р-р-р...

В „Старото розово куче. Бар“ тези две думи обикновено се употребяваха заедно.

— Мислех — каза Форд, — че това се смята за заведение от класа...

Той погледна наоколо към шарената сбирщина от биячи, сутеньори и висши служители на компания за звукозаписи, промъквачи се между кръговете слаба светлина, с които бяха осеяни тъмните ъгълчета на бара. Те много преднамерено гледаха във всички други посоки освен в неговата и предпазливо подхващаха нишките на прекъснатите си разговори за убийства, наркотрафик и сделки в областта на музиката. Знаеха какво ще се случи и не искаха да гледат, за да не би вниманието им да се отклони от питиетата.

— Май ще умреш, момче — промърмори барманът тихо на Форд Префект и всички доказателства бяха на негова страна. По-рано в бара висеше табелка, на която пишеше: „Моля не искайте кредит, защото да

ви цапнат по устата често е болезнено“, но в интерес на точността надписът бе променен на: „Моля не искайте кредит, защото една свирепа птица да разкъса гърлото Ви, докато една ръка без тяло блъска главата Ви в тезгяха, често е болезнено“. Обаче тази бъркотия трудно се разбираше, а и не звучеше по същия начин, така че табелката в края на краищата бе свалена отново. Бяха стигнали до разбирането, че цялата работа ще се разчуе от само себе си, както и стана.

— Дайте пак да видя сметката — каза Форд. Той я взе и започна да я проучва щателно под зловния поглед на бармана и също толкова зловния поглед на птицата, която сега дълбаеше със закривените си нокти големи бразди в тезгяха.

Това бе доста дълго листче хартия.

В долния му край имаше число напомнящо фабричните номера, които човек среща на задната страна на стереоуредбите, от тези, които отнемат толкова много време докато ги препишеш на фактурата. В края на краищата той бе седял в бара цял ден, бе изпил страшно много неща с мехурчета в тях, бе поръчал страшно много почерпки за всичките биячи, сутеньори и висши служители, които изведнъж бяха забравили кой е той.

Той прочисти гърлото си и потупа джобовете си. Както много добре знаеше, в тях нямаше нищо. Лявата му ръка се опря леко, но категорично на полуотворения капак на чантата. Ръката без тяло поднови натиска върху дясното му рамо.

— Разбираш — каза барманът и главата му се поклащаше злокобно пред лицето на Форд — разбираш, че трябва да мисля за репутацията си. Разбираш, нали?

Това е то, помисли си Форд. Това е и нищо повече. Той бе спазвал правилата, бе се опитал честно да плати сметката си и му бе отказано. Сега животът му бе в опасност.

— Добре — каза той тихо — щом става въпрос за репутацията...

Внезапно Форд отвори чантата и тресна на тезгяха своя екземпляр от „Пътеводителя за галактическия стопаджия“, заедно със служебната бележка, в която бе записано, че е изследовател работещ за „Пътеводителя“ и абсолютно му се забранява да прави това, което прави в момента.

— Искате ли да напиша статия за вас?

Лицето на бармана спря наред клатенето. Ноктите на птицата спряха наред браздата. Ръката бавно се отпусна.

— Това — каза барманът с едва доловим шепот, изпуснат измежду изсъхнали устни — урежда нещата чудесно, сър.

ГЛАВА 5

„Пътеводителят за галактическия стопаджия“ е могъщ орган. Наистина, влиянието му е толкова огромно, че се бе наложило редакционния екип да изработи строги правила, за да се предотвратят злоупотребите с него. И така, на никого от изследователите не е позволено да приема каквито и да било услуги, финансови отстъпки или някакви други привилегии в замяна за редакционни услуги, освен ако:

1. Не са направили опит да платят добросъвестно за услугата по нормалния начин.
2. Животът им в противен случай ще бъде изложен на опасност.
3. Наистина им се иска.

Тъй като придържането към третото правило означаваше да се пренебрегне редактора, Форд винаги предпочиташе да се тормози с първите две.

Той излезе на улицата и тръгна с бързи крачки.

Въздухът беше задушлив, но той го харесваше, защото беше задушлив градски въздух, пълен с възбуждащо неприятни миризми, опасна музика и далечните, звуци на воюващите полицейски племена.

Носеше чантата си с небрежно полюляване, така че да може да я лашне както трябва, ако някой се опита да му я вземе, без да пита. В нея се намираше всичко, което притежава, а то не беше много.

Надолу по улицата профуча лимузина, която лавираше между купчините горящ боклук и уплаши едно товарно животно, което с крясък се втурна встрани, спъна се във витрината на билков магазин, нададе тревожен вой, завлачи се надолу по улицата и се направи, че пада по стълбите на един ресторант за спагети, където знаеше, че ще бъде фотографирано и нахранено.

Форд вървеше на север. Мислеше, че отива към космическото пристанище, но и преди се беше случвало да мисли подобни неща. Знаеше, че се намира в тази част на града, в която плановете ти се променят съвсем неочаквано.

— Искаш ли да си прекараш добре? — чу се глас от един вход.

— Доколкото мога да преценя — отговори Форд, — вече си прекарвам добре. Благодаря.

— Богат ли си?

Това накара Форд да се разсмее.

Той се обърна и разпери широко ръце.

— Изглеждам ли богат? — каза той.

— Не знам — каза момичето. — Може би да, може би не. Може би ще забогатееш. Предлагам много специална услуга за богати хора.

— Така ли? — попита Форд заинтригуван, но с повишено внимание. — И каква е тя?

— Казвам им, че е о'кей да си богат.

От прозорец високо над тях изригна картечен огън, но само застрелваха един басист, защото беше изсвирил грешен пасаж три пъти по ред, а басистите в Хан Долд Сити вървят по два за цент.

Форд спря и впери поглед в тъмния вход.

— Ти какво? — попита той.

Момичето се засмя и излезе малко извън сянката. Бешебвисоко и притежаваше тази самоуверена свенливост, която е страхотен трик, ако я можеш.

— Това е големият ми номер — каза тя. — Имам научна степен по социална икономика и мога да бъда много убедителна. На хората им харесва. Особено в този град.

— Гуузнаргх — каза Форд Префект, което беше една специална Бетелгеуска дума, която употребяваше, когато му бе ясно, че трябва да каже нещо, но не му е ясно какво да бъде то.

Седна на едно стъпало, извади от чантата си бутилка спирт „Ол Янкс“ и пешкир. Отвори бутилката и избърса гърлото ѝ с пешкира, което доведе до обратен на предвиждания резултат, защото спиртът моментално уби милиони микроорганизми, които бавно бяха изграждали сложна и просветена цивилизация в по-вмирисаните му участъци.

— Искаш ли малко? — попита той, след като отпи сам.

Тя вдигна рамене и пое предложената бутилка.

Те поседяха известно време миролюбиво заслушани в алармените инсталации против крадци, които виеха в съседния блок.

— Всъщност, дължат ми много пари — каза Форд. — Така че, ако някога си ги получа, мога ли да дойда и да те видя тогава, може би?

— Разбира се. Аз съм тук — отговори момичето. — А колко е „много“?

— Заплата за последните петнадесет години.

— За какво?

— За да напиша две думи.

— Заркуон! — каза момичето. — Коя от двете ти отне повечето време?

— Първата. След като се сдобих с нея, втората просто дойде един следобед, след като се наобядвах.

Огромен комплект електронни барабани излетя през прозореца над тях и се разби с трясък на улицата.

Скоро стана ясно, че някои от алармените инсталации в съседния блок са пуснати умишлено от едно полицейско племе, за да устрои засада на друго. В околността се събраха коли с виещи сирени, само за да се окажат под обстрела на хеликоптерите, които заприиждаха с рев измежду огромните небостъргачи.

— Всъщност — каза Форд и трябваше да крещи, за да се чува в шума — не беше съвсем така. Написах страшно много, но те просто го отрязаха.

Той отново извади екземпляра си от „Пътеводителя“.

— После планетата беше разрушена — изкрещя той. — Струваше си работата, а? Но въпреки всичко трябва да ми платят.

— Работиш за това нещо? — изкрещя момичето.

— Да.

— Хубав номер.

— Искаш ли да видиш какво съм написал? Преди да го изтрият? Преработеното издание ще излезе тази вечер по мрежата. Все някой ще е разбрал, че планетата, на която работих петнадесет години вече е унищожена. До последните няколко издания не бяха забелязали, но това не може да продължава вечно.

— Стана невъзможно да се разговаря, нали?

— Какво?

Тя вдигна рамене и посочи нагоре.

Точно там бе увиснал хеликоптер, който водеше престрелка с оркестъра над тях. От постройката излизаше дим. На перваза на

прозореца за върховете на пръстите си беше увиснал тонрежисьорът, а един полудял китарист го удряше по тях с горяща китара. Хеликоптерът стреляше по всички.

— Не можем ли да се отдалечим?

Те тръгнаха бавно надолу по улицата, настрана от шума. Попаднаха на уличен театър, който се опита да им изиграе кратка пиеска за проблемите на големия град, но после се отказа и актьорите изчезнаха в малкия ресторант, който преди малко бе приел товарното животно. През цялото време Форд си играеше с интерфейса на „Пътеводителя“. Завиха в странична алея. Форд седна на една боклукчийска кофа, а по екрана на „Пътеводителя“ започна да тече информация.

Той намери своята статия.

„Земя: предимно безобидна“.

Почти веднага екранът се изпълни от системни съобщения.

— Ето го — каза той.

„Моля, чакайте“, казваха съобщенията „Статиите се актуализират по мрежа «Суб Ета». Тази статия се променя. Системата няма да работи в продължение на десет секунди“.

В края на алеята запълзя стоманена сива лимузина.

— Ей, слушай — каза момичето, — ако ти платят, можеш да ми се обадиш. Аз съм работещо момиче и там има хора, които имат нужда от мен. Трябва да вървя.

Тя не обърна внимание на полуизречените му протести и го остави да седи посърнал на боклукчийската кофа и да се подготвя да наблюдава как голяма част от трудовия му живот ще бъде ликвидирана по електронен път и изпратена в небитието.

По улиците нещата се бяха поуспокоили малко. Битката на полицаите се бе преместила в други сектори на града, малкото останали членове на рок групата се бяха съгласили да признаят музикалните си различия и да продължат като соло изпълнители, уличният театър излизаше от ресторанта заедно с товарното животно, на което актьорите казваха, че ще го заведат на бар и персоналът там ще се отнесе към него с известно уважение, а малко по-надолу стоманената сива лимузина бе паркирала тихо край бордюра.

Момичето забърза към нея.

* * *

Отзад, в мрака на алеята, лицето на Форд Префект беше окъпано от зеленикава, трептяща светлина, а очите му бавно се разширяваха от изумление.

Защото там, където бе очаквал да види нищо — изтрита, премахната статия — течеше поток от данни — текст, диаграми, цифри и картинки, движещи се описания на вълните по австралийските плажове, киселото мляко на гръцките острови, ресторантите в Лос Анджелис, които трябва да се избягват, видовете сделки с валута, които трябва да се избягват в Истамбул, времето в Лондон, което трябва да се избягва, барове, които да посетим навсякъде. Страници и още страници с информация. Всичко, което бе написал, беше там.

Със задълбочаваща се гримаса, изразяваща пълно неразбиране, той се движеше напред и назад в материала, спираше тук-там, на най-различни места.

Съвети за чужденците в Ню Йорк.

Можете да се приземите където и да е — в „Сентръл парк“, навсякъде. Никой няма да ви обърне внимание, дори няма да забележат.

Начин за оцеляване: веднага си намерете работа като шофьор на такси. Работата на тези шофьори е да возят хората, където им кажат в големи жълти машини, наречени таксита. Не се тревожете, ако не знаете как работят тези машини и не знаете езика, не познавате географията или дори най-обикновените физически характеристики на района или ако от главата ви стърчат големи, зелени антени. Повярвайте ми — това е най-добрият начин да не биете на очи.

Ако тялото Ви има наистина необичайна форма, опитайте се да го показвате по улиците за пари.

Амфибийните форми на живот от световите, принадлежащи на системите Сулинг, Ноксиоз или Наузалия особено ще се наслаждат на река Ийст ривър, за която се говори, че е по-богата на хубави животворни хранителни вещества, отколкото има в тинята, произвеждана и в най-заразните лаборатории.

Забавления: Това е големият раздел. Не е възможно да се забавлявате дълго, ако не подложите на токов удар центрoвете си на удоволствие...

Форд щракна копчето, обозначено с „Режим операционна готовност“, което беше заменило сега старомодното „Готовност за достъп“, което пък беше заменило ужасяващото „Изкл“, останало от каменната ера.

Той бе видял тази планета напълно разрушена, бе видял това със собствените си две очи или по-скоро, бе заслепен, защото това беше станало от адското изригване на въздух и светлина. Бе почувствал със собствените си крака как земята започва да удря като чук, да се мята, да реве обхваната от потоците енергия, изтичащи от омразните кораби на Вогоните. И тогава, накрая, след като моментът, който той бе определил като последно възможно, беше вече изтекъл — бе почувствал лекото, полюшващо се гадене на дематериализацията, когато той и Артър Дент бяха излъчени през атмосферата като спортно предаване.

Нямаше грешка, не можеше да има. Земята със сигурност беше унищожена. Със сигурност. Определено. Разпръсната в космоса.

И въпреки това тук — той активира отново „Пътеводителя“ — се намираще неговият собствен запис за това, как да си прекараш добре в Борнмут, графство Дорсет, Англия — нещо, с което той винаги се бе гордял като с едно от най-бароковите открития, които някога е правил. Прочете го отново и поклати глава с изумление. Изведнаж осъзна какъв е отговорът на проблема и той беше следният — „Случва се нещо много странно, а щом се случва нещо много странно“, помисли си той, „нека се случва на мен“.

Мушна „Пътеводителя“ отново в чантата си и забързано излезе на улицата.

Запъти се на север и мина покрай една стоманена сива лимузина, паркирана край бордюра, а от един близък вход се чу мек глас:

— О’кей, сладур, наистина всичко е наред. Трябва да се научиш да ти е добре. Погледни само как е структурирана цялата икономика...

Форд се ухили, заобиколи съседния блок, който сега гореше, намери един полицейски хеликоптер, оставен без охрана на улицата, влезе в него, закопча се за седалката, кръстоса показалец и среден пръст и с неумели тласъци го вдигна в небето.

Промуши се страховито между подобните на каньони стени на града и след като се издигна над тях, забръмча през червеночерния покров от дим, който непрекъснато висеше отгоре.

След още десет минути, с виещи сирени и гърмящи напосоки в облаците скорострелни оръдия, Форд Префект приземи хеликоптера с голяма скорост сред крановете и сигналните светлини на космодрума Хан Долт, където кацна като гигантски, уплашен и много шумен паразит.

Тъй като не го беше повредил много, той успя да го изтъргува срещу първокласен билет за следващия кораб, напускащ системата, и се отпусна в една от огромните му, чувствени и прегръщащи тялото седалки.

Това ще е забавно, мислеше той, докато корабът примигваше тихо през безумните пространства на открития Космос, а бордовото обслужване се беше развихрило с цялата си екстравагантност.

— Да, моля — казваше той, когато стюардите се плъзваха край него и му предлагаха каквото и да било.

Усмихна се със странната радост на маниак, когато още веднъж прегледа мистериозно възстановената статия за планетата Земя. Сега го очакваше страшно много работа, на която щеше да е възможно да се посвети и му беше ужасно приятно, че животът отново му е предоставил сериозна цел, която да постигне.

Внезапно се сети да се попита, къде ли е Артър Дент и дали той знае.

* * *

Артър Дент беше на хиляда четиристотин тридесет и седем светлинни години в един „Сааб“ и бе угрижен.

На задната седалка седеше момиче, заради което си беше ударил главата във вратата, докато се качваше. Не знаеше дали защото това беше първата жена от собствения му вид, която вижда от толкова години, или заради нещо друго, но се чувстваше зашеметен от... от... „Това е абсурд“, каза си той. „Успокой се!“ каза си той. „Ти не си“, продължи той с най-твърдия вътрешен глас, на който беше способен, „във форма и в състояние да мислиш рационално. Току що премина на

стоп повече от сто хиляди светлинни години през галактиката, много си уморен, немалко объркан и крайно уязвим. Отпусни се, не се паникьосвай, съсредоточи се върху дълбокото дишане“.

Той се завъртя на седалката си.

— Наистина ли сте сигурен, че й няма нищо? — попита той отново.

Освен факта, че тя беше, поне за него, невероятно красива, той не можеше да разбере нищо друго — колко е висока, на колко години е, точно какъв цвят е косата й. А и не можеше да я попита каквото и да било, защото за жалост, тя беше в пълно безсъзнание.

— Само е дрогирана — каза брат й и повдигна рамене, без да отделя поглед от пътя напред.

— И всичко е наред, така ли? — попита Артър разтревожен.

— Не се притеснявам.

— А... — каза Артър. — Ъ-ъ... — добави, той след моментно размишление.

Разговорът досега вървеше изумително лошо.

След първоначалния порой от „Здравей“ и „Здрасти“, той и Ръсел — името на брата на чудесното момиче беше Ръсел — име, което в ума на Артър винаги извикваше представа за здравеняк с руси мустаци и изсушена със сешоар коса, който при най-малкото предизвикателство би започнал да носи кадифени сака и ризи с жабо, и който после би се наложило да възпреш със сила, за да не коментира партията билиард — бързо бяха разбрали, че не си допадат.

Ръсел беше здравеняк. Имаше руси мустаци. Косата му беше мека и изсушена със сешоар. За да бъде честен към него — макар че Артър не виждаше никаква необходимост от това, освен като чисто умствено занимание за себе си — трябваше да признае, че самият той изглежда доста зле. Човек не може да прекоси сто хиляди светлинни години разстояние, предимно в багажните отделения на другите, и да не започне да се посмачква малко, а Артър се беше смачкал доста.

— Тя не е наркоман — каза Ръсел неочаквано, сякаш беше убеден, че някой друг в колата е. — Тя е под упойка.

— Но това е ужасно! — каза Артър и се обърна, за да я погледне още веднъж. Тя сякаш се размърда и главата й се свлече върху рамото. Тъмната коса падна върху лицето й и го скри.

— Какво й е? Болна ли е?

— Не — отвърна Ръсел, — просто безумно изкукала.

— Какво? — каза Артър с ужас.

— Куку, абсолютно превъртяла. Ще я заведа обратно в болницата и ще им кажа да опитат пак. Пуснаха я, докато още си мислеше, че е таралеж.

— *Таралеж!*

Ръсел натисна бясно клаксона заради една кола, която изскочи иззад завоя срещу тях и караше наполовина в тяхното платно, като ги накара да свият рязко. Ядът изглежда го караше да се чувства по-добре.

— Е, може би не точно таралеж — каза той, когато нещата се поуспокоиха. — Макар че сигурно щеше да е по-лесно да се разправяш с нея, ако наистина се мислеше за таралеж. Ако някой се мисли за таралеж, просто му даваш едно огледало, няколко снимки на таралеж и му казваш да се изясни сам със себе си и да дойде пак, след като се почувства по-добре. Поне медицината може да се справя с такива, това е работата. Но при Фени изглежда не става.

— Фени...?

— Знаеш ли какво ѝ подарих за Коледа?

— Е, не.

— *Медицинския речник на Блек.*

— Хубав подарък.

— Така си и мислех. С хиляди болести вътре и всички по азбучен ред.

— Казахте, че името ѝ е Фени?

— Да. Та, казвам, избери си нещо. Всички болести от тук се лекуват. Могат да се предпришат лекарства. Но, не. Тя трябва да страда от нещо по-така. Просто за да ти усложни живота. И в училище си беше такава, да знаеш.

— Така ли?

— Аха. Веднаж като игра хоккей, падна и си счупи някакъв кокал, за каквото никой не беше и чувал.

— Разбирам, колко дразнещо е това — каза Артър Дент, изпълнен със съмнения. Беше доста разочарован, когато научи, че името ѝ е Фени. Доста глупаво, убиващо духа име, такова, каквото би си избрала някоя твоя леля — стара мома, ако не може повече да издържа да ѝ викат Фенелла.

— Не че не ѝ съчувствах — продължи Ръсел, — но взе да става досадно. Куцаше с месеци.

Той намали скоростта.

— Това е твоят разклон, нали?

— А, не — каза Артър. — Пет мили по-нататък, ако нямате нищо против.

— О'кей — каза Ръсел след една много малка пауза, колкото да покаже, че има, и отново настъпи педала.

Всъщност това беше неговият разклон, но не можеше да си отиде, без да научи още нещо за това момиче, което така беше завладяло ума му, без дори да се събуди. Щеше да мине по някой от следващите два разклона.

Те също водеха назад към селото, в което беше неговият дом, макар че се колебаеше да си представи какво ще завари там. Покрай него минаваха познати неща — подобно, на призраци в мрака — и предизвикваха потреперването, което могат да предизвикат само много, много нормални неща, но видени, когато умът е неподготвен за тях и в непозната светлина.

Според собствената му представа за времето, както бе живял под чуждото въртене на далечни слънца, той беше напуснал преди осем години, но колко време е изтекло тук, той едва ли можеше да прецени. Наистина, какви събития са протекли, докато го няма, беше въпрос, на който изтощеното му въображение не можеше да отговори, защото тази планета, негов дом, не би трябвало да съществува.

Преди осем години, по обяд, тя беше унищожена, напълно разрушена от огромните жълти кораби на Вогоните, увиснали в обедното небе, сякаш закона за гравитацията беше само наредба с местно значение и нарушаването му — нещо като неправилно паркиране.

— Халюцинации — каза Ръсел.

— Какво? — каза Артър, който се стресна, унесен от мислите си.

— Казва, че страда от странни халюцинации, струвало ѝ се, че живее в реалния свят. Никаква полза да ѝ казваш, че *наистина* живее в реалния свят, защото тя отговаря, че именно затова халюцинациите ѝ са толкова странни. Не знам ти как си, но за мен тези разговори са доста изтощителни. Давам ѝ хапчетата и се изпърдявам да пия бира — ето това правя. За такова кратко време мога да си го позволя, нали?

Артър се намръщи не за първи път.

— Е...?

— И всичките тези сънища и кошмари. И докторите, дето все разправят, че имала странни скокове в мозъчните вълни.

— Скокове?

— Това — каза Фени.

Артър се извъртя рязко назад и се вгледа в широко отворените ѝ, но напълно празни очи.

Това, към което тя гледаше, не беше в колата. Клепачите ѝ потрепериха, главата ѝ се разклати и тя отново заспа спокойно.

— Какво каза тя? — попита Артър угрижено.

— Каза „това“.

— „Това“ какво?

— „Това“ какво? Откъде, по дяволите, да знам? Това — таралеж, онова — цилиндър, другият чифт пинсети на дон Алфонсо! Казвам ти, че е пълно куку, мислех, че съм го споменал вече.

— Не изглеждате много загрижен — Артър се опита да каже това колкото се може по-неангажиращо, но май не успя.

— Слушай, приятелче...

— О'кей, съжалявам. Не ми влиза в работата. Не исках да звучи така — каза Артър. — Зная, че се тревожите много, очевидно е — излъга той. — Зная, че някак си трябва да се справяте с положението. Моля да ме извините. Просто идвам на стоп от другия край на мъглявината Конска глава.

Той се обърна бесен към прозореца.

Беше изумен, че от всички чувства, които се бореха за надмощие в главата му през тази нощ, когато се завръщаше у дома — място, за което смяташе, че е изчезнало завинаги — това, което го завладява е, не друго, а странното момиче, за което не знаеше нищо, освен че беше казало „това“ и че не би пожелал на брат му някога да попадне на Вогон.

— И... ъ-ъ-ъ... какви бяха тези скокове, за които споменахте? — попита той колкото се може по-бързо.

— Виж какво, това тук е сестра ми, дори не знам защо ти говоря за нея...

— О'кей, извинете. Може би е по-добре да сляза. Това е... В момента, в който го каза, да слезе стана невъзможно, защото бурята,

която ги беше задминала, внезапно се разрази отново. По небето се понесоха мълнии и сякаш някой наливаше нещо подобно на Атлантическия океан през сито точно над главите им.

Ръсел изпсува и продължи да кара съсредоточено, докато небето над тях се раздираше. Той даде воля на яда си, като рязко ускори, за да задмине един камион, на който бе написано. „МАКЕНА — ПРЕВОЗИ ВЪВ ВСЯКАКВО ВРЕМЕ“. Когато дъждът поотслабна, намаля и напрежението.

— Всичко започна с агента на ЦРУ, който намериха в резервоара, когато всички имаха халюцинации, помниш ли?

Артър се зачуди за миг дали да не спомене още веднъж, че идва на стоп от другия край на мъглявината Конска глава и поради тази и други подобни и изумителни причини, не е съвсем в течение на текущите събития, но реши, че това ще обърка нещата още повече.

— Не — каза той.

— Тя изкука тогава. Била е в някакво кафене. В Рикмансуърг. Не знам какво е правела там, но там е превъртяла. Казват, че станала, обявила спокойно, че са я осенили някакви невероятни откровения или нещо подобно, олюляла се, изглеждала объркана и накрая се свлякла с писък в един сандвич с яйце.

Артър се сепна.

— Много съжалявам за това — каза той вдървено.

Ръсел издаде някакъв грухтящ звук.

— И какво — попита Артър, мъчейки се да постави нещата по местата им — правеше агентът на ЦРУ в резервоара?

— Потъвал е и е изплувал, предполагам. Бил е мъртъв.

— Но какво...?

— Хайде стига де, не може да не помниш тези неща. Халюцинациите. Всички говореха, че са нагласена работа. От ЦРУ си правели експерименти за наркотична война или нещо подобно. Някаква шашава теория, че вместо да нахлуеш в някоя страна, много по-евтино ще е, и по-ефективно, да накараш хората да *мислят*, че си нахлул в страната им.

— А какви точно бяха тези халюцинации? — попита Артър с доста тих глас.

— Как какви? Говоря за цялата тая работа с големите жълти космически кораби, когато всички подивяха и разправяха, че сме щели

да умрем до един, които после — хоп — изчезнаха, след като премина ефектът. ЦРУ отрече, което значи, че трябва да е вярно.

Главата на Артър леко се размъти. Ръката му сграбчи нещо, за да се закрепим, при това — здраво. Устата му правеше малки отварящи и затварящи движения, сякаш се канеше да каже нещо, но нищо не излизаше.

— Както и да е — продължи Ръсел — какъвто и наркотик да са използвали, влиянието му за Фени никак не бе кратко. Даже исках да съдя ЦРУ, но един приятел адвокат ми каза, че това е все едно да нападаш лудница с банан в ръка. Така че... — той вдигна рамене.

— Вогоните — проскимтя Артър, — жълтите кораби... изчезнаха?

— Разбира се. Това си беше халюцинация — каза Ръсел и погледна Артър подозрително. — Искаш да кажеш, че не помниш нищо от това? Къде си бил, дявол да го вземе?

За Артър това беше толкова изумително добър въпрос, че почти скочи от седалката.

— Боже!!! — изрева Ръсел и започна да се бори с колата, която неочаквано понечи да се хлъзне. Той я измъкна от пътя на идващия насреща камион и спря на тревата край шосето. При рязкото спиране момичето отзад беше отхвърлено към седалката на Ръсел и тежко се свлече надолу.

Артър се извъртя ужасен.

— Добре ли е? — профъфли той.

Ръсел гневно прокара ръка през изсушената си със сешоар коса. Дръпна русия си мустак. Обърна се към Артър.

— Би ли — каза той — бил така любезен да пуснеш ръчната спирачка?

ГЛАВА 6

От тук до селото имаше четири мили пеша — още една миля до разклона, до който отвратителният Ръсел категорично отказа да го закара и оттам още три мили по лъкатушещ селски път.

Саабът отлетя в нощта. Артър го проследи с поглед, вцепенен като човек, който в продължение на цели пет години е вярвал, че е напълно сляп и неочаквано е открил, че само шапката му е била твърде голяма.

Той тръсна рязко глава с надеждата, че това може да откачи някой безмълвен факт, който да си попадне на мястото и обясни иначе напълно обърканата Вселена, но тъй като безмълвният факт, ако изобщо съществуваше, отказваше да направи това, той тръгна отново по шосето и се надяваше, че енергичната разходка и може би дори добрите болезнени плюски, ще му помогнат отново да се увери поне в собственото си съществуване, ако не и в здравия си разум.

Пристигна в 10:30 часа — този факт той установи от запотената и мазна витрина на кръчмата „Кон и коняр“, на която от много години висеше стар и очукан рекламен часовник на бирата „Гинес“, на който беше нарисувано едно ему, в чието гърло по доста забавен начин беше мушната половинлитрова халба.

Това беше кръчмата, в която бе прекарал съдбовното обедно време, през което най-напред къщата му, а после и цялата планета Земя бяха унищожени или по-скоро, така изглеждаше на пръв поглед. Не, по дяволите, бяха унищожени, защото ако не бяха, тогава къде на майната си е бил през последните осем години и как се оказа там, ако не с един от големите жълти кораби на Вогоните, за които ужасният Ръсел току-що му беше казал, че са само предизвикани от наркотици халюцинации, и все пак, ако наистина земята е била унищожена, тогава на какво, по дяволите, е стъпил в момента?

Той натисна спирачката на този ред мисли, защото те нямаше да го заведат по-далеч, отколкото последните двадесет пъти, когато се бе захващал с тях.

Тръгна отново.

Това беше кръчмата, в която бе прекарал съдбовния обяд, по време на който се беше случило, каквото се беше случило и той щеше да разбере по-късно какво се бе случило, и...

Отново нямаше никакъв смисъл.

Започна пак.

Това беше кръчмата, в която... Това беше *кръчма*.

В кръчмите се сервират питиета, а той не можеше дори и половинчато да се справи само с едно.

Доволен, че обърканите му мисловни процеси най-накрая са го довели до заключение, при това заключение, което го прави щастлив, макар и не това, към което се стремеше, той се запъти към вратата.

И спря.

Един малък, черен, с козина като тел териер изтича иззад една ниска ограда и като видя Артър, започна да ръмжи.

Артър познаваше това куче и го познаваше добре. То принадлежеше на един негов приятел от рекламите и се наричаше Бозо Неосведомения, защото начинът, по който стърчеше козината на главата, му напомняше на хората за президента на Съединените щати, а и кучето познаваше добре Артър или поне би трябвало да го познава. Беше глупаво куче, толкова глупаво, че не можеше да отгатне дори и най-елементарен жест, поради което някои хора бяха възразили срещу името му, но независимо от това, то би трябвало да познае Артър Дент, вместо да стои там с настръхнала четина, сякаш той беше най-страховитото привидение, което някога е нахлувало в слабоумния му живот.

Това накара Артър да отиде и отново да погледне стъклото на витрината, но този път очите му не търсеха задушавашото се ему, а него самия.

Когато видя себе си за първи път в позната обстановка, трябваше да признае, че кучето има право.

Приличаше много на нещо, което един фермер би използвал, за да плаши птиците и нямаше никакво съмнение, че ако влезе в кръчмата в сегашния си вид, ще предизвика реакция от типа на невъздържания смях и, още по-зле, вътре сигурно щеше да има поне няколко души, които познава и всички те нямаше как да не го засипят с въпроси, на които в момента не се чувстваше подготвен да отговаря.

Уил Смитърс, например, собственикът на Бозо Неосведомения, кучето не-чудо, животно толкова глупаво, че бе изхвърлено от един от собствените рекламни клипове на Уил заради неспособността си да разбере коя храна за кучета се иска от него да предпочита, въпреки че месото във всички останали панички било залято с машинно масло.

Уил сто процента щеше да е вътре. Тук беше кучето му, тук беше колата му — сиво Порше 928S, с лепенка на задния прозорец, на която пишеше: „Другата ми кола също е Порше“. Мътните го взели.

Той се втрени в колата и разбра, че току-що е научил нещо, което досега не знаеше.

Уил Смитърс, както и повечето копелета, които Артър познаваше в рекламния бизнес, на които се плаща повече, отколкото трябва и имат по-малко скрупули, отколкото трябва, държеше да сменя колата си всяка година през август, за да може да казва на хората, че счетоводителят му го кара да прави това, докато всъщност счетоводителят се мъчеше всячески да го спре — с цялата издръжка, която трябва да плаща на бившата си жена и така нататък — и това беше същата кола, която Артър помнеше отпреди. На регистрационния ѝ номер беше записана годината.

При положение, че сега е зима, а събитието, което бе причинило толкова неприятности на Артър преди осем от неговите персонални години беше станало през септември, излизаше, че тук не може да са изминали повече от шест или седем месеца.

Той застана ужасно неподвижен и остави Бозо Неосведомения да подскача наоколо и да го лае. Изведнъж го вцепени фактът, чието осъзнаване нямаше как да избягва повече, а именно следния — че е чужденец в собствения си свят. Колкото и да се мъчи, никой не би могъл да повярва на историята му. Не само, че тя звучеше напълно налудничаво, но и множество наблюдаеми факти влизаха в неоспоримо противоречие с нея.

Това *наистина* ли беше земята? Съществуваше ли и най-нищожна вероятност да е допуснал някаква чудовищна грешка?

Всяка подробност от кръчмата пред него му беше непоносимо позната — всяка тухла, всяко късче обелена боя — и усещаше старата задушна и шумна топлина вътре. Голите греди на тавана, неавтентичните чугунени лампи, лепкавият от разлятата бира бар, на който познати нему хора са подпрели лактите си, изрязаните от картон

момичета пред тях, на чиито гърди с кабарчета са заковани пликчета фъстъци. Всичко му говореше за дома, за неговия свят.

Дори познаваше проклетото куче.

— Ей, Бозо!

Гласът на Уил Смитърс му подсказа, че трябва бързо да реши какво да прави. Ако остане на мястото си, ще го открият и целият цирк ще започне. Ако се скрие, само ще отложи момента, а сега беше адски студено.

Това, че беше Уил, улесни избора му. Не че Артър не го харесваше като такъв — Уил беше доста забавен. Просто той беше забавен по един съсипващ начин, защото работейки в рекламата, винаги настояваше да научиш колко много се забавлява и откъде си е купил новото сако.

Като взе последното предвид, Артър се скри зад един фургон.

— Хей, Бозо, какво става?

Вратата се отвори и Уил излезе навън облечен с кожено авиаторско яке, което той специално бе накарал един приятел от Лабораторията за поддържане на пътищата да смачка с кола, за да изглежда така оръфано. Неосведомения изджавка радостно и понеже получи вниманието, от което имаше нужда — забрави за Артър.

Уил беше с някакви приятели и те си имаха с кучето една игра.

— Комунисти! — изкрещяха всички в хор към него. — Комунисти! Комунисти! Комунисти!

Животното побесня от лай, от скачане нагоре-надолу, сякаш щеше да изджавка малкото си сърчице през устата, извън себе си от пристъпи на необуздан гняв. Те всички се смееха и с възторжени крясъци се разпръснаха по колите си, изчезвайки в нощта.

Е, това изяснява едно нещо, помисли си Артър зад фургона, това съвсем определено е планетата, която помня.

ГЛАВА 7

Къщата му още беше на мястото си.

Защо и как — той нямаше представа. Докато чакаше да се опразни кръчмата, беше решил да отиде и да погледне, така че да може да влезе и да поиска от собственика й легло за през нощта, когато всички хора вече са си отишли. И тя си беше на мястото.

Влезе бързо с ключа, който държеше под една каменна жаба в двора, защото — изумително — телефонът звънеше.

Беше го чул още докато се приближаваше по пътеката и се затича, когато осъзна откъде идва звукът.

Наложи се да отвори вратата със сила, защото зад нея се бе събрала огромна купчина ненужна поща. Тя се запъна в това нещо, което, както той по-късно щеше да открие, представляваше четиринадесет еднакви покани да подаде молба за кредитна карта, каквато вече притежава, седемнадесет еднакви заплашителни писма за неплатени сметки по кредитна карта, каквато не притежава, тридесет и три еднакви писма, в които го уверяваха, че лично е бил избран като човек с добър вкус и разбирания, който е наясно какво иска и накъде се е запътил в днешния сложен, реактивен свят и ето защо, би ли желал да купи някакво дебело портмоне, а също и умряла домашна котка.

Той се промуши през сравнително малкия процепа, оставен му от всичко това, препъна се в купчина оферти за вино, което никой изтънчен познавач не би искал да пропусне, подхлъзна се на купчина реклами за вили на морския бряг, затропа пипнешком нагоре по тъмните стълби към спалнята и вдигна телефона точно когато той спря да звъни.

Свлече се на леглото, от което се разнасяше дъх на застояло и за няколко минути престана да се опитва да попречи на света да се върти в главата му по начина, по който той очевидно желаше да се върти.

Когато светът се нарадва на малката си игра и малко се поуспокои, Артър посегна към една от нощните лампи до леглото, без да очаква, че тя ще светне. За негова изненада, тя светна. Това

предизвика чувството му за логика. Тъй като електрическата компания му спираше тока безотказно всеки път, когато си плати сметката, единственото разумно обяснение беше, че го оставят свързан за мрежата, когато не си плаща. Като им изпращаш пари, явно привличаш вниманието им към себе си.

Стаята беше до голяма степен такава, каквато я остави, т.е. влудяващо разхвърляна, макар и усещането да беше до известна степен притъпено от дебел слой прах. Сред купчините полумръсни пешкири се гушеха полупрочетени книги и списания. Половин чифтове чорапи бяха полегли в полуизпити чаши кафе. Нещо, което някога е било полуизяден сандвич, сега се беше полупревърнало в нещо, което Артър абсолютно не искаше и да знае. Гръмни това с една светкавица, помисли си той, и еволюцията на живота ще започне от самото си начало.

Само едно нещо в стаята беше различно.

Известно време той не можа да види по-различното нещо, защото и то беше покрито със слой отвратителен прах. След това погледът му го улови и се спря.

Намираще се до един стар, очукан телевизор, на който можеха да се гледат само курсовете на открития университет, защото ако се опиташе да покаже нещо по-вълнуващо, щеше да се повреди.

Беше кутия.

Артър се изправи на лакти и впи очи в нея.

Беше сива кутия с някакво матово покритие. Представляваше куб със страна около тридесет сантиметра. Беше завързана с единична сива панделка, с хубава фльонга отгоре.

Стана, отиде до нея и я докосна изненадан. Каквото и да е това, беше ясно, че е опаковано като подарък — красиво и спретнато — и очаква да го отвори.

Вдигна кутията предпазливо и я занесе до леглото. Изчисти прахта от горния край и развърза панделката. Горният край беше капак, закопчан отстрани.

Той го разкопча и погледна в кутията. В нея имаше стъклена сфера, поставена във фина сива тоалетна хартия. Извади я внимателно. Не беше правилна сфера, защото на дъното имаше отвор или, както Артър разбра, когато я обърна — на горния край имаше отвор с дебел ръб. Беше аквариум. За рибки.

Беше от Най-чудесното стъкло, напълно прозрачно и въпреки това с изумително сребристосив оттенък, сякаш бе правено с кристал и базалт.

Артър бавно го заобръща в ръцете си. Това беше един от най-красивите предмети, които някога е виждал, но в същото време го изпълваше със смущение. Погледна отново в кутията, но там освен тоалетната хартия, друго нямаше. Нямаше нищо и на външната страна на кутията.

Още веднаж огледа аквариума. Беше чудесен. Беше изключителен. Но беше аквариум за рибки.

Чукна го с ноктя на палеца си и той звънна с дълбок и великолепен звук, който се задържа по-дълго, отколкото изглеждаше възможно, и когато най-накрая затихна, сякаш не замря, а продължи някъде далече, в други светове, като в дълбок морски сън.

Испаднал в транс, Артър го обърна наопаки още веднъж и този път светлината от малката прашна нощна лампа край леглото попадна под различен ъгъл и заблещука по някакви фини драскотини на повърхността. Той го вдигна, нагласи ъгъла спрямо светлината и внезапно видя съвсем ясно гравираните върху стъклото думи.

„Сбогом“, пишеше там, „и благодаря за...“

И това беше всичко. Той мигна и не разбра нищо.

В продължение на цели пет минути въртя предмета в ръцете си, поставяше го под различни ъгли спрямо светлината, почукваше го, за да чуе омайващия звън и се чудеше какъв ли е смисълът на гравираните думи, но такъв не виждаше. Най-накрая стана, напълни аквариума с вода от чешмата и го постави на масата до телевизора. Изтръска малката Вавилонска рибка от ухото си и я пусна, мятаща се, в аквариума. Повече нямаше да има нужда от нея, освен за да гледа чуждестранни филми.

Върна се, за да легне на леглото и угаси лампата.

Лежеше тихо и неподвижно. Абсорбираше погълналия всичко наоколо мрак, бавно отпускате крайниците си от край до край, отпускате и регулираше дишането си, постепенно прочисти умът си от всякакви мисли, затвори очи и въобще не беше в състояние да заспи.

* * *

Нощта беше натежала от дъжд. Самите буреносни облаци се бяха придвижили напред, като сега цялото им внимание беше насочено към едно малко крайпътно кафене, точно до Борнмут, но небето, през което бяха преминали, беше обезпокоено и сега бе пълно с влажен и обезпокоен въздух, сякаш не знаеше какво ли още не би могло да направи, ако го предизвикват още.

Луната беше като потопена във вода. Приличаше на топка хартия от задния джоб на току-що излезли от пералнята джинси, за която само времето и гладенето могат да определят дали е била стар списък за пазаруване или банкнота от пет лири.

Вятърът леко потрепери, като опашка на кон, който се опитва да разбере в какво настроение е тази вечер, и камбана някъде удари полунощ.

Една капандура се отвори със скърцане.

Тя беше клеясала и се наложи да бъде раздрусвана и убеждавана, защото рамката ѝ бе леко изгнила, а пантите ѝ, в определен момент от живота им, доста съвестно покрити с боя, но в края на краищата се отвори.

Подпря я една летва и в тясната хлътнатина между двата срещуположни ската на покрива изпълзя една фигура.

Изправи се и загледа безмълвно небето.

Фигурата по нищо не приличаше на съществото с безумен външен вид, което беше нахълтало в къщата преди малко повече от час. Нямаше го парцаливият протрит халат, оплескан с калта на стотици светове, лекъосан от боклучавата храна на стотици мрачни космически пристанища, нямаше я гривата от заплетена коса, нямаше я дългата вързана на възли брада, процъфтяващата екосистема и всичко останало.

Вместо това, там стоеше Артър Дент — загладен и обикновен, в кадифени джинси и дебел пуловер. Косата му беше подстригана и измита, брадата му гладко избръсната. Само очите му още говореха, че каквото и да си мисли Вселената, че прави с него, на него все още би му се искало, ако може да престане.

Това не бяха същите очи, с които за последен път беше наблюдавал тази картина, и мозъкът, който интерпретираше образите, долавяни от очите, не беше същият мозък. Не, нямаше хирургическа

намеса, просто непрекъснатото изстискване от страна на жизнения опит.

В този момент му се струваше, че нощта е живо нещо, а тъмната земя наоколо — същество, в което потъват корените му.

Като възли в далечните си нервни окончания той чувстваше прииждането на непозната река, облите форми на невидими хълмове, кълбото дъждовни облаци, надвиснали някъде далеч на юг.

Също така усещаше вълнението да бъдеш дърво — нещо, което не беше очаквал. Знаеше, че е приятно да забиеш пръстите на краката си в земята, но никога не бе си представял, че това може да е чак толкова хубаво. Усещаше почти недоловимата вълна от удоволствие, която достигаше до него чак от гората Ню Форест. „Трябва да опитам това лято“, помисли си той, „и да видя какво е да имаш листа“.

От друга посока до него долетя усещането да бъдеш овца, стресната от летяща чиния, но то буквално не се различаваше от това да бъдеш овца, стресната от каквото и да било друго, сполетяло я в живота, защото овците са създания, които научават много малко през жизнения си път и биха се стреснали, когато видят, че слънцето изгрява сутрин, и биха се изумили от зеленото нещо по полетата.

Изненада се, че може да усети как се чувства овца, стресната от слънцето тази сутрин и предишната сутрин, и от няколко дървета още по-предишната сутрин. Можеше да отиде и още по-назад, но му се стори тъпо, защото там имаше само овце стреснати от нещата, които ги бяха стряскали и предния ден.

Изостави овците и остави ума си да се понесе нататък — сънливо, на вълнички. Почувства присъствието на други умове, стотици умове, хиляди, оплетени в паяжина, някои сънливи, някои заспали, някои ужасно възбудени и един разкъсан.

Един разкъсан.

Той го отмина бързо, после се опита да го почувства отново, но някак си му убягваше, като другата карта с ябълка в Пелманизъм. През него премина спазъм на възбуда, защото инстинктивно се досещаше кой е това или, най-малкото, знаеше кой му се иска да е, а веднъж като разбереш какво ти се иска да е вярно, инстинктът се оказва много удобен инструмент, който ти дава възможност да си убеден, че е вярно.

Инстинктивно разбираше, че това е Фени и че иска да я намери. Но не можеше. Колкото повече се напрягаше, толкова повече усещаше,

че губи странната си нова способност, така че изостави търсенето и остави ума си да се зарее още веднаж.

И пак усети разкъсването.

И пак не можа да го намери. Този път той не беше сигурен, че това, в което инстинктът му усърдно го убеждаваше, че ако вярва, всичко ще е наред, е Фени. Или може би сега беше съвсем друго разкъсване. Усещаше разчленеността, но това беше по-общо чувство, по-дълбоко, не само един ум, може би съвсем не и ум. Беше различно.

Остави ума си да потъва бавно и нашироко в земята — вълнуваща се, ронеща се, потъваща.

Следваше планетата през дните ѝ — носеше се по течението на милионите ѝ пулсове, посипваше се по паяжините на живота ѝ, набъбваше с приливите ѝ, въртеше се с теглото ѝ. Разкъсването винаги се връщаше — тъпа, разчленена, далечна болка.

И сега той летеше над земя, обляна със светлина. Светлината беше времето — приливите ѝ бяха отиващите си дни. Пукнатината, която бе доловил, втората, лежеше в пространството пред него — широка, колкото косъм, изпънат през сънуващия пейзаж на земните дни.

И изведнъж стигна до нея.

Затанцува замаян над ръба ѝ, а земята на сънищата пропадна под краката му — зашеметяваща пропаст към нищото, а той се запремята бясно, стискаше с ноктите си нищото, размахваше ръце в ужасяващото пространство, въртеше се, падаше.

От другата страна на назъбената пропаст имаше друга земя, друго време, един по-стар свят — не откъснат, по-скоро несъединен — две земи. Събуди се.

Студеният вятър духаше трескавата пот избила на челото му. Кошмарът беше изразходван, а също и той. Раменете му се отпуснаха, леко разтри очи с върховете на пръстите си. Най-накрая, освен че беше изморен, му се и спеше. Какво означава всичко това, ако изобщо означава нещо, щеше да мисли утре сутринта — защото сега щеше да легне в леглото и да заспи. В собственото си легло, собствения си сън.

В далечината виждаше къщата си и се чудеше, защо така. Очертаваше се в лунната светлина и той позна доста тъпата ѝ, квадратна форма. Огледа се наоколо и забеляза, че се намира на осемнадесет инча над розовите храсти на един от съседите си, Джон

Ейнсуърт. Розите му бяха добре гледани — подкастрирани за зимата, привързани за колчета и с окачени етикети — и Артър се чудеше какво прави над тях.

Чудеше се какво го задържа над тях и когато разбра, че нищо не го задържа — тупна тромаво на земята.

Изправи се, изтупа се от праха и закуцука назад към къщи с изкълчен глезен. Съблече се и се търкулна в леглото.

Когато заспа, телефонът зазвъня отново. Звъня в продължение на цели петнадесет минути и го накара да се обърне два пъти. Обаче нямаше никакъв шанс да го събуди.

ГЛАВА 8

Когато Артър се събуди се чувстваше чудесно, абсолютно великолепно — освежен, преизпълнен с радост, че си е у дома, пращящ от енергия, дори не изпита разочарование, когато откри, че е средата на февруари.

С почти танцова стъпка отиде до хладилника, намери трите най-малко космати неща в него, сложи ги в чиния и се вгледа в тях съсредоточено в продължение на две минути. Понеже не направиха опит да се раздвижат през това време, той ги обяви за закуска и ги изяде. В стомаха му те ликвидираха една силно заразна болест, която, без да знае, беше хванал в газоотделящите блата на Фларгатон преди няколко дни, която иначе би убила половината население на западното полукълбо, би ослепила другата половина и би довела всички останали до психически смущения и стерилитет, така че Земята тук извади късмет.

Чувстваше се силен, чувстваше се здрав. Разчисти енергично ненужната поща с лопата и погребва котката. Тъкмо когато привършваше с последното, зазвъня телефонът, но той го остави да звъни, тъй като пазеше едноминутно мълчание. Който и да беше, щеше да се обади пак, ако е важно.

Изтръска калта от обувките си и се върна вътре. В купчината боклук имаше и няколко съществени писма — някакви документи от Съвета отпреди три години, отнасящи се до предложеното разрушаване на къщата му и някакви други писма, относно започването на проучване на общественото мнение по въпроса за цялостния проект за магистрала в областта. Имаше и старо писмо от Грийнпийс — екологичната организация, на която той от време навреме сътрудничесше — в което го молеха да подпомогне програмата им за освобождаване на делфините и някои породи хищни китове от плен, както и няколко картички от приятели, в които те смътно намекваха, че напоследък въобще не им се е обаждал.

Събра тези писма и ги постави в картонена папка с надпис: „Неща за вършене“. Тъй като тази сутрин се чувстваше преизпълнен с енергия и много подвижен, дори добави: „Спешно!“

Извади от пластмасовата чанта пешкира и няколко други дреболии, които бе придобил в Мегамаркета на Порт Браста. Надписът отстрани представляваше умна и сложна игрословица на езика на Кентавър и като такава, тя бе напълно неразбираема на всеки друг език и напълно ненужна за безмитен магазин при един космодрум. На чантата имаше и дупка и затова той я изхвърли.

Внезапно го прониза болката, че още нещо трябва да е изпаднало в малкия космически кораб, който го докара до земята, като любезно се отклони от маршрута си, за да го остави на шосе А303. Беше загубил очукания си и износен от пътуване в космоса екземпляр на „Пътеводителя на галактическия стопаджия“.

Е добре, каза си той, този път наистина няма да ми трябва повече.

Трябваше да проведе няколко телефонни разговора.

Беше решил как да се справи с кашата от противоречия, възникнали поради завръщането му, а именно, щеше нахално да ги пренебрегне.

Обади се в Би Би Си и помоли да го свържат с шефа на отдела му.

— Ей, здрасти, Артър Дент се обажда. Слушай, съжалявам, че не съм бил на работа от шест месеца, но това е, защото полудях.

— О, не се притеснявай. Помислих си, че нещо толкова е станало. Тук непрекъснато се случват такива неща. Кога да те очакваме?

— Кога таралежите се събуждат от зимен сън?

— Някъде през пролетта, ако не се лъжа.

— Ще дойда малко след това.

— Добре.

Прелисти „Жълтите страници“ и направи списък от телефонни номера, на които да опита.

— Добър ден. Болница „Старите брястове“ ли е? Да, обаждам се, за да попитам, дали е възможно да поговоря с Фенелла, ъ-ъ-ъ... Фенелла... Боже мой, колко съм глупав, някой ден ще забравя и собственото си име, ъ-ъ-ъ, Фенелла, не е ли нелепо, наистина? Ваш пациент, с тъмна коса, дошла е снощи...

— Боя се, че нямаме пациенти на име Фенела.

— А, така ли, вижте, разбира се имах предвид Фиона, просто ѝ викаме Фен...

— Съжалявам, дочуване.

Клик.

Шестте разговора в тази насока започнаха да вземат своя дял от енергичния му, динамичен оптимизъм, поради което реши, че преди той да го напусне изцяло, ще е по-добре да отиде с остатъка в кръчмата и малко да попарадира с него.

Имаше блестяща идея, как с един удар да обясни всички необясними чудатости около себе си и с подсвиркване отвори вратата, която толкова го бе измъчвала предната вечер.

— Артър!!!!

Той се ухили весело на изцъклените очи, вперени в него откъм всички ъгли на кръчмата и им каза колко чудесно си е прекарал в южна Калифорния.

ГЛАВА 9

Прие да го почерпят още една халба и отпи от нея.

— Разбира се, също така имах и персонален алхимик.

— Какво?

Ставаше глупав и го знаеше. „Егзюберанс“, „Хол“ и „Удхаус-битър“ е смес, с която трябва да си предпазлив, но първият ѝ ефект е, че премахва предпазливостта ти към каквото и да било и моментът, в който Артър би трябвало да спре и да не обяснява повече, всъщност се превърна в момент, в който започна да си измисля.

— О, да! — настоя с щастлива стъклена усмивка. — Затова отслабнах толкова много.

— Какво? — попита публиката.

— О, да — повтори той. — Калифорнийците са преоткрили алхимията. О, да.

Усмихна се отново.

— Само че — каза той — сега, в много по-полезна форма, отколкото... — той направи малка дълбокомислена пауза, за да може граматиката отново да се посъбере в главата му — отколкото древните са я практикували. Или най-малкото — добави той — не са успявали да я практикуват. Не са постигнали нищо, знаете, Нострадамус и другите подобни. Не са могли да се справят.

— Нострадамус? — каза един от публиката.

— Не мисля, че е бил алхимик — добави друг.

— Мислех, че е бил гадател — обади се трети.

— Станал е гадател — отговори Артър на публиката, чиито съставни части бяха започнали да подскачат и леко да се замъгляват, защото е бил много калпав алхимик. Би трябвало да знаете това.

Отпи още веднъж от бирата си. Такова нещо не бе вкусвал от осем години. Сега я вкусваше и вкусваше.

— А какво общо има алхимията — попита част от публиката — с отслабването?

— Щастлив съм, че ми задавате този въпрос. Много щастлив. И сега ще ви кажа каква е връзката между... — той спря — между тези две неща. Тези, които споменахте. Ще ви кажа.

Замълча и започна да маневрира мислите си. Все едно да гледаш как маневрират танкери за петрол в Ламанша.

— Открили са как да превръщат излишното телесно тегло в злато — каза той при неочакваното подреждане на мислите си.

— Майтап си правиш.

— О, да — каза той. — Не — поправи се, — наистина. Огледа съмняващата се част от публиката си, което означаваше цялата, така че това му отне известно време.

— Били ли сте в Калифорния? — настоя той. — Знаете ли какви неща правят там?

Трима участници в публиката казаха, че са били и че говори глупости.

— Значи, не сте видели нищо — продължи да настоява Артър. — О, да — добави той, защото някой предложи да почерпи с още по една бира.

— Доказателството — каза той, като посочи себе си, без да отклони пръста си с повече от инч-два — е пред очите ви. Четиринадесет часа в транс — каза той — в резервоар. В транс. В резервоар. Мисля — добави той след кратко замисляне, — че вече споменах това.

Изчака търпеливо, докато раздадат новата почерпка. В главата си съчини следващата част от историята си, в която щеше да става дума, че резервоарът е трябвало да бъде ориентиран успоредно на мислена линия, прекарана перпендикулярно от Полярната звезда към правата, свързваща Марс и Венера и щеше да започне да се опитва да я разкаже, но реши да се въздържа.

— Дълго време — каза той вместо това — в резервоар. В транс. — Той огледа свирепо публиката си, за да се увери, че го слуша внимателно.

Продължи.

— Та къде бях?

— В транс — каза един.

— В резервоар — каза друг.

— О, да! — каза Артър. — Благодаря. И бавно — продължи той нататък, — бавно, бавно, бавно, цялата ти излишна тлъстина... се превръща... в... — направи пауза, за да подсили ефекта — в поо... пуут... пууткож... — спря, за да си поеме въздух, — в подкожно злато, което могат да ти махнат по хирургически път. Излизането от резервоара е истински ад. Какво каза?

— Прокашлях се.

— Струва ми се, че не ми вярваш.

— Прокашлях се.

— Тя се прокашля — потвърди значителна част от публиката с ниско боботене.

— О, да! — каза Артър. — Добре. След това делиш приходите — отново спря, заради аритметиката — петдесет на петдесет с алхимика. Страшни пари изкарват.

Огледа публиката, олюлявайки се и нямаше как да не усети, че по размазаните ѝ лица се бе изписало съмнение. Това много го обиди.

— А иначе как — попита той настоятелно, — бих си позволил да ми състарят лицето?

Приятелски протегнати ръце започнаха да му помагат да се прибере в къщи.

— Вижте какво — възпротиви се той, когато студеният февруарски вятър лъхна лицето му, — сега в Калифорния да изглеждаш препатил е последният крясък на модата. Трябва да изглеждаш, сякаш си видял Галактиката. Живота, искам да кажа. Трябва да изглеждаш сякаш си видял живота. Ето това направих. Лицево състаряване. Добавете ми осем години, викам им. Дано не се върне пак модата да си на тридесет, защото това ми струваше много пари.

Той потъна в мълчание, докато ръцете продължаваха да го подкрепят приятелски по пътя за дома.

— Вчера се прибрах — мърмореше той. — Много, много се радвам, че съм си у дома. Или някъде, където много прилича на дома...

— Разликите във времето — каза тихо един от приятелите му. — Дълго се пътува от Калифорния. Наистина може да ти се обърка главата за ден-два.

— Май не е бил там въобще — каза друг. — Чудя се, къде ли е бил *наистина*. И какво му се е случило.

След като подремна малко, Артър стана и се засуети из къщата. Чувстваше се замаян и отпаднал, все още неориентиран след пътуването. Чудеше се как ще намери Фени.

Седна и погледна аквариума. Отново чукна стъклото и въпреки че беше пълен и малката Вавилонска рибка тъжно преглъщаше водата при обиколките си, той отново иззвъня с дълбокия си, резониращ звук, все така ясно и хипнотично, както и преди.

Някой се опитва да ми благодари, помисли си той. Чудеше се кой и за какво.

ГЛАВА 10

— При третия сигнал ще бъде един... тридесет и две... и двадесет секунди.

— Пийп... пийп... пийп.

Форд Префект потисна едно малко изкискване, предизвикано от злобно удовлетворение, осъзна, че няма причина да го потиска и се изсмя гръмко, с порочен смях.

Той подаде идващия от комуникационна мрежа „Суб Ета“ сигнал в превъзходната хай-фи система на кораба и странният, доста скован напевен глас се чу изключително ясно в кабината.

— При третия сигнал ще бъде един... тридесет и две... и тридесет секунди.

— Пийп, пийп, пийп.

Усили съвсем малко звука и заследи с внимателен поглед бързо сменящите се таблици с цифри на дисплея на корабния компютър. За периода от време, който той имаше предвид, въпросът с консумацията на енергия придобиваше особено значение. Не искаше на съвестта му да тежи убийство.

— При третия сигнал ще бъде един... тридесет и две... и четиридесет секунди.

— Пийп, пийп, пийп.

Огледа малкия кораб. Тръгна по късия коридор.

— При третия сигнал...

Мушна глава в малката, функционална стоманена баня.

— ... ще бъде...

Там се чуваше добре.

Надникна в малката спалня.

— ... един... тридесет и две...

Тук се чуваше приглушено. Върху един от високоговорителите висеше пешкир. Свали го.

— ... и петдесет секунди.

Добре.

Провери багажното отделение и звукът никак не го удовлетвори. Вътре имаше твърде много сандъци, пълни с боклуци. Излезе отново и изчака вратата да се затвори херметически. Разби капака на едно табло и натисна бутона за аварийно изхвърляне. Учуди се, как не се е сетил по-рано. Всмукващият звук и тропането бързо утихнаха. След още малко се чу и леко съскане.

Престана.

Изчака, докато отново светне зелената светлина и отвори вратата на празното багажно отделение.

— ... един... тридесет и три... и петдесет секунди.

Много хубаво.

— Пийп, пийп, пийп.

След това отиде, за да надникне за последен път в камерата за аварийно замразяване на жизнени процеси, в която той особено много желаше да се чува добре.

— При третия сигнал ще бъде един... тридесет и четири... нула секунди.

Потрепери, когато погледна през силно заскреженото покритие към съществуването вътре. Един ден, кой знае кога, то щеше да се събуди и тогава щеше да знае колко е часът.

Е, наистина, не по местното време, ама голяма работа.

Провери два пъти компютърния дисплей над леглото-замразител, намали осветлението и го провери още веднаж.

— При третия сигнал ще бъде...

Върна се на пръсти в командната кабина.

— ... един... тридесет и четири и двадесет секунди.

Гласът се чуваше ясно, сякаш от лондонски телефон, но това далеч не беше така.

Погледна навън към мастиленото небе. Знаеше, че звездата с размер на диамантена троха от бисквита, която вижда в далечината, е Зондостина или, както е известна в света, от който долиташе доста скования, напевен глас, Плеяда Зета.

Яркият оранжев полукръг, който изпълваше половината видимо пространство, беше газовата планета Сезефра Магна, там, където спираха бойните кораби на Ксаксизианците, а малката, студена, синя луна, едва издигнала се на хоризонта ѝ, беше Епун.

— При третия сигнал ще бъде...

В продължение на двадесет минути той наблюдаваше седнал как разстоянието между него и Епун намалява, докато компютърът мачкаше и гъделичкаше цифрите, които щяха да завъртят кораба в кръг около малката луна и да го оставят да кръжи там в неизвестна никому орбита за вечни времена.

— ... един... петдесет и девет...

Първоначално смяташе да спре всякаква външна сигнализация и излъчване от кораба и да го направи практически невидим, освен ако наистина не го гледаш, но след това му хрумна по-добра идея и я предпочете. Реши да остави един-единствен непрекъснат лъч, тънък, колкото молив, който щеше да предава получавания сигнал, съобщаващ колко е часа, обратно на планетата, от която той пристига, а до нея, ако се движи със скоростта на светлината, нямаше да може да върне за по-малко от четиристотин години и когато се върне, сигурно ще предизвика нещо като объркване.

— Пийп, пийп, пийп.

Той изсумтя подигравателно.

Не му се нравеше да се смята за същество, което се киска и се подиграва, но трябваше да признае, че през последния половин час правеше това почти непрекъснато.

— При третия сигнал ще бъде...

Сега корабът беше застанал почти перфектно на постоянна орбита около тази неизвестна и непосещавана от никого луна. Почти перфектно.

Оставаше само едно нещо. Той пусна отново целия компютърен тест за изстрелването на малкото аварийно корабче — баланс, реакция, тангенциални сили, цялата математическа поезия на движението — и видя, че е добро.

Преди да излезе загаси лампите.

Когато малкото подобно на пура аварийно корабче се впусна в началото на тридневното си пътуване до орбиталната космическа станция Порт Сезефрон, за няколко секунди посоката му съвпадна с тази на един тънък колкото молив лъч, който се отправяше на дълго пътешествие.

— При третия сигнал ще бъде два... тринадесет и тридесет секунди.

Той се изкиска подигравателно. Би се изсмял с глас, но нямаше място.

— Пийп, пийп, пийп.

ГЛАВА 11

— Особено мразя априлските превалвания.

Колкото и неангажирано да се мъчеше да сумти Артър Дент, мъжът срещу него изглеждаше решен да разговаря с него на всяка цена. Чудеше се дали да не стане и да отиде на друга маса, но май в цялото кафене нямаше свободна. Разбърка нервно кафето си.

— Гнусни априлски превалвания. Мразя, мразя, мразя, мразя!

Артър погледна намръщен през стъклото. Над магистралата се сипеше лек, слънчев дъждец. Бяха минали два месеца от завръщането му. Да се мушне отново в стария си живот се беше оказало смешно лесно. Хората имаха толкова невероятно къса памет, включително и той самият. Осемте години, прекарани в безумно скитане из Галактиката, сега възприемаше не толкова като лош сън, колкото като филм, който е записал на видео от телевизията и държи в дъното на шкафа, без да се тормози да го гледа.

Въпреки всичко, едно нещо още не си бе отишло и това беше радостта, че се е върнал. Сега, след като атмосферата на земята се е затворила завинаги над главата ми, мислеше той, но неправилно, всичко в нея ми доставя изключително удоволствие. Погледна сребристото блещукане на дъждовните капчици и почувства, че трябва да възрази.

— Е, на мен ми харесват — каза той неочаквано. — И причините са очевидни. Те са леки и освежителни. Блестят и те карат да се чувстваш добре.

Мъжът изсумтя презрително.

— Всички разправят така — каза той и впери свиреп поглед от мястото си в ъгъла.

Беше шофьор на камион. Артър знаеше това, защото първата, с нищо непредизвикана забележка на мъжа беше:

— Аз съм шофьор на камион. Мразя да карам в дъжда. Каква ирония, нали? Каква гнусна ирония!

Ако в тази забележка имаше скрит смисъл, Артър не беше в състояние да го разгадае и просто изпухтя — добронамерено, но не окуражително.

Но човекът не спря тогава, не спираше и сега.

— Всички говорят едно и също за гадните априлски превалявания — каза той. — Толкова адски хубави, толкова адски освежителни, толкова прекрасно адско време.

Наведе се напред и изкриви лице, сякаш се канеше да каже нещо необикновено за правителството.

— Само искам да знам — каза той, — ако времето ще е хубаво, *защо* — той почти се изплю — не може да е хубаво без така гадно да вали?

Артър се предаде. Реши да остави кафето си, което бе твърде горещо, за да го изпие бързо, и твърде противно, за да го изпие студено.

— Е, ето че тръгваш — каза той и стана вместо него. — Чао.

Спря пред магазина на автосервиза, върна се през паркинга и специално се наслаждаваше на леката игра на дъждовните капки върху лицето си. Дори, забеляза той, над хълмовете на Девън блестеше бледа дъга. Наслади се и на нея.

Качи се в очукания, но обожаван от него Голф GTi, изсвистя с гуми по асфалта и покрай редиците бензинови колонки се насочи към разклона за магистралата.

Грешеше, като мислеше, че атмосферата на Земята окончателно и завинаги се е затворила над главата му.

Грешеше, като мислеше, че изобщо е възможно да остави зад себе си оплетената паяжина от нерешености, и която го бяха въвлекли галактическите му пътешествия.

Грешеше, като мислеше, че вече може да забрави, че голямата, твърда, мазна, мръсна, обкичена с дъга земя, на която той живее, е само една микроскопична точка върху друга микроскопична точка, изгубена в невъобразимата безкрайност на Вселената.

Той шофираше и си тананикаше и грешеше за всичките тези неща.

Причината, поради която грешеше, стоеше до разклона под малък чадър.

Челюстта му увисна. Изкълчи глезена си в педала на спирачката и колата поднесе толкова силно, че едва не се обърна.

— Фени! — изкрещя той.

След като едва не я удари с колата, той я удари с вратата, към която се хвърли и рязко отвори.

Закачи ръката ѝ и събори чадъра, който се затъркаля като побеснял нататък по шосето.

— Гадост! — извика Артър с колкото се може повече съчувствие, отвори рязко собствената си врата, изскочи навън, като едва избягна връхлитащия камион на Макена за превози във всякакво време и с ужас видя как вместо него, той смачква чадъра на Фени. Камионът изрева нататък и изчезна.

Чадърът лежеше като наскоро сплескана дългоножка, тъжно издъхваща на земята. Вятърът го караше леко да се гърчи.

Вдигна го.

— Ъ-ъ — каза той. Нямахте голям смисъл да ѝ предлага да си вземе обратно това нещо.

— Откъде знаеш името ми? — попита тя.

— Е, добре — отговори той. — Слушай, ще ти купя друг...

Той я погледна и му олекна.

Беше висока, с тъмна коса, падаща на вълни покрай бледо и сериозно лице. Неподвижна, сама, тя изглеждаше почти мрачна, като статуя изобразяваща съществена, но непопулярна добродетел, поставена в официален парк. Тя сякаш гледаше нещо друго, не това, което изглеждаше, че сякаш гледа.

Но когато се усмихна, което направи сега, стори му се, че се връща от някъде. Живот и топлина нахлуха в лицето ѝ, а тялото ѝ се изпълни с невъзможно красиви движения. В резултат, човек можеше силно да загуби равновесие и Артър се чувстваше нестабилен до краен предел.

Тя се усмихна, хвърли чантата си на задната седалка и се завъртя, за да се качи отпред.

— Не се тревожи за чадъра — каза тя, докато седаше, — той беше на брат ми и не може да го е харесвал, защото иначе нямаше да ми го даде. — Тя се засмя и изтегли предпазния колан. — Ти не си приятел на брат ми, нали?

— Не.

Гласът бе единствената част от тялото ѝ, която не казваше „добре!“.

Физическото ѝ присъствие в колата, неговата кола, беше съвсем необичайно за Артър. Чувстваше, докато бавно пусна колата да потегли, че не може нито да мисли, нито да диша и се надяваше, че тези функции на организма му не са от съществена важност за шофирането, иначе щяха да си изпатят.

Значи това, което бе изпитал в другата кола, колата на брат ѝ, през нощта на завръщането си от дългите кошмарни години сред звездите, не е било моментна загуба на равновесие или, ако е била, сега се чувстваше два пъти по-нестабилна и му се струваше, че всеки момент може да падне от това, върху което се предполага, че уравновесените хора пазят равновесие.

— Така... — каза той, като се надяваше да даде вълнуващо начало на разговора им.

— Трябваше да дойде да ме вземе брат ми, но се обади да каже, че не може. Попитах за автобусите, но човекът взе да гледа някакъв календар вместо разписание с часове и реших да стопирам. Така.

— Така.

— Така че, ето ме. И искам да знам, откъде знаеш името ми?

— Може би, първо трябва да уточним — каза Артър, докато гледаше назад през рамото си, за да навлезе в движението по магистралата, — къде ще те закарам.

Много близо, надяваше се той или много далеч. Близо, значи живее близо до него, далеч — значи ще трябва да я закара чак до там.

— Бих искала да стигна до Тонтън — каза тя. — Ако може. Не е далеч. Може да сляза в...

— Живееш в *Тонтън*! — каза той, надявайки, че е успял да накара гласът си да изразява обикновено любопитство, а не буйна радост. Тонтън бе на две крачки от него. Би могъл...

— Не, в Лондон — отговори тя. — Има влак след по-малко от час.

Това беше възможно най-лошото. Тонтън беше само на няколко минути по магистралата. Чудеше се какво да прави и докато се чудеше, с ужас се чу да казва:

— О, мога да те закарам до Лондон. Нека те закарам до Лондон.

Неловък идиот. Защо, по дяволите, трябваше да казва „нека“ по този тъп начин? Държеше се като дванадесетгодишен.

— В Лондон ли отиваш? — попита тя.

— Не смятах да... — тъп идиот.

— Много мило — каза тя, — но наистина е излишно. Обичам да пътувам с влак. — И изведнъж тя си отиде. По-скоро, отиде си онази част от нея, която ѝ бе вдъхнала живот. Погледна доста безчувствено през прозореца и си затананика тихо.

Артър не можеше да повярва.

Само за тридесет секунди разговор да провали всичко.

Възрастните мъже, каза си той, влизайки в пряко противоречие със събираните от векове свидетелства за поведението на възрастните мъже, не се държат така.

„Тонтън 5 мили“, пишеше на табелата.

Стисна волана толкова силно, че колата се залюля. Май трябваше да извърши нещо драматично.

— Фени, каза той.

Тя рязко се обърна към него.

— Още не си ми казал откъде...

— Слушай — каза той. — Ще ти кажа, макар и историята да е доста странна. Много странна.

Тя още го гледаше, но не казваше нищо.

Слушай...

— Това вече го каза.

— Така ли? О! Има неща, които трябва да ти кажа... една история, която трябва да ти кажа, която... — той се разкъсваше. Искаше му се да каже нещо като: „Твоите разбъркани пера да подреда и всяко поотделно да стърчи, като бодли на гневен таралеж“, но не мислеше, че ще може да продължи и не му харесваше споменаването на таралежа. — ... която би продължила повече от пет мили — най-накрая стигна до финала и както му се стори, доста нескопосано.

— Е?

— Да предположим — каза той — само да предположим... — не знаеше какво следва, така че реши само да се облегне назад и да слуша, — ... че по някакъв много странен начин ти си от голямо значение за мен и че, макар и да не си го знаела, по някакъв начин аз също съм от голямо значение за теб и всичко отива по дяволите,

защото сме били заедно само в продължение на пет мили и аз съм глупав идиот, който не знае как да каже нещо много важно на някой друг, който току-що е срещнал, без в същото време да се блъска в разни камиони, какво според теб... — той спря безпомощно и я погледна — трябва да направя?

— Гледай пътя! — извика тя.

— Гадост!

Той едва избегна страничния удар в сто италиански перални машини, натоварени на немски камион.

— Струва ми се — каза тя, като изпусна въздишка на облекчение, — че трябва да ми вземеш нещо за пиене, преди да тръгне влака.

ГЛАВА 12

Поради някаква причина, в кръчмите по гарите има нещо много потискащо, един много специален тип мръсотия, и свинското е с особена белота.

Сандвичите, обаче, са по-лоши от свинското. В Англия много силно се е вкоренило чувството, че да направиш един сандвич интересен, привлекателен или по какъвто и да било начин приятен за ядене, е нещо греховно, нещо, което само чужденците правят. „Направи ги сухи!“ е инструкцията, дълбоко залегнала в колективното национално съзнание, „Направи ги гумени! Ако искаш да са пресни, мий ги на чешмата веднъж седмично“.

Именно в яденето на сандвичи по гарите в неделя, англичаните търсят изкупление за греховете, които е натрупала нацията им. Въобще не са наясно какви са тези грехове, а и не искат да знаят. Греховете не са нещо, за което човек иска да знае. Но каквито и грехове да е имало, те са повече от изкупени, заради сандвичите, които доброволно се заставят да ядат.

Ако има нещо по-лошо от сандвичите, това са кренвиршите, поставени до тях на рафта. Безрадостни тръбички, пълни с хрущяли, плуващи в море от нещо топло и тъжно, със забодени в тях пластмасови етикетчета с формата на готварска шапка — „Паметник на някой готвач мразещ света и умрял сам и забравен от всички, сред котките си, на някое задно стълбище в бедняшки квартал“, би си помислил човек.

Кренвиршите са за тези, които знаят какви са греховете им и искат да изкупят нещо конкретно.

— Сигурно има и по-добро място — каза Артър.

— Няма време — отвърна Фени и погледна часовника си. — Влакът ми тръгва след половин час.

Седнаха на малка, клатеща се маса. На нея имаше някакви мръсни чаши и някакви прогизнали подложки за бирени халби, на които бяха напечатани смешки. Артър взе за Фени доматен сок, а за

себе си половинка жълта вода с някакъв газ в нея. И два кренвирша. Не знаеше защо. Взе ги, за да има какво да прави, докато се успокои газът в чашата.

Барманът плюсна рестото в локва бира върху бара, за което Артър му благодари.

— Добре — каза Фени. — Кажй сега, каквото имаш да казваш.

Гласът ѝ звучеше безкрайно скептично, доколкото беше в състояние, и сърцето на Артър помръкна. Едва ли, мислеше той, това е най-предразполагащото място, на което да се опита да ѝ обясни — както седеше пред него, изведнъж охладняла и заела отбранителна позиция — че в някакъв извънтелесен сън той е получил по телепатия чувството, че умствения срыв, който е преживяла, е свързан с факта, че земята, макар и нещата да изглеждат иначе, е била унищожена, за да се отвори място за нова хиперпространствена магистрала, нещо, за което единствен той от цялата планета знае, защото е видял всичко от кораба на Вогоните, и че освен това, както тялото, така и душата му копнеят за нея непоносимо, и че иска да спи с нея веднага, щом човешки е възможно.

— Фени — започна той.

— Чудя се, дали бихте си купили билет за нашата томбола. Съвсем евтино е.

Той рязко вдигна поглед.

— Да съберем пари за Анджи, която се пенсионира...

— Какво?

— ... и има нужда от изкуствен бъбрек.

Над него се беше надвесила една доста вдървено-стройна жена на средна възраст с малко спретнато плетено костюмче, с малка спретната студенонакъдрена косичка, спретната малка усмивка. Сигурно много я ближеха малки спретнати кученца.

Пред себе си държеше кочан с билети и кутия за събиране на пари.

— Само десет пенса билетчето — каза тя, — така че сигурно бихте купили две. Без да ограбвате банката! — тя се засмя със звучен малък смях и след това изпусна любопитно дълга въздишка. Думите „без да ограбвате банката“ сигурно ѝ бяха доставили повече удоволствие от всичко друго след времето, когато през войната при нея са били разквартирувани американски войници.

— Ъ-ъ, да, добре — каза Артър и бързо мушна ръка в джоба си, откъдето извади две монети.

Вбесяващо бавно и със спретната театралност, ако такова нещо съществува, жената скъса две билетчета и ги подаде на Артър.

— Надявам се да спечелите — каза тя с усмивка, която се появи внезапно, — наградите са *толкова* приятни!

— Да, благодаря — каза Артър, като мушна билетите доста небрежно в джоба и си погледна часовника.

Обърна се към Фени.

Това направи и жената с билетите за томболата.

— А вие, млада госпожице? — каза тя. — За изкуствения бърбек на Анджи. Виждате ли, тя ще се пенсионира. Да? — Малката усмивка се разшири още повече върху лицето ѝ. Трябваше да спре и да се отпусне скоро, иначе кожата ѝ сигурно щеше да се разцепи.

— Ъ-ъ, вижте, заповядайте — каза Артър и бутна към нея монета от петдесет пенса с надеждата, че ще си отиде.

— А-а, значи сме богати, така ли? — каза жената с дълга усмихната въздишка. — От Лондон, нали?

На Артър му се щеше да не говори така убийствено бавно.

— Не, благодаря, наистина няма нужда — каза той и махна с ръка, а тя с ужасна решителност започна да отброява пет билетчета, едно по едно.

— Но вие *трябва* да вземете билетчетата си — настоя жената, — иначе няма да може да получите наградата си. Наградите са много хубави, да знаете. Много *подходящи*.

Артър грабна билетите и каза „благодаря“ с остротата, на която е способен. Жената отново се обърна към Фени:

— А сега, какво ще кажете...

— Не! — изкрещя Артър. — Тези са за нея! — обясни той, размахвайки петте нови билета.

— О, да, разбирам. Колко мило!

Тя се усмихна противно и на двамата.

— Е, *наистина* се надявам...

— Да — сопна се Артър, — благодаря ви.

Най-накрая жената се оттегли на съседната маса. Артър се обърна отчаяно към Фени и с облекчение видя, че тя се тресе от безмълвен смях.

Той въздъхна и се усмихна.

— До къде бяхме стигнали?

— Нарече ме Фени и тъкмо щях да те помоля да не го правиш.

— Какво искаш да кажеш?

Тя разбърка доматиения си сок с малката дървена бъркалка за коктейли.

— Затова попитах, дали не си приятел на брат ми.

Всъщност ми е половин брат. Само той ме нарича Фени, а аз не го обичам особено за това нещо.

— Тогава как...?

— Фенчърч.

— Какво?

— *Фенчърч.*

Тя го погледна строго.

— Да. И дебна като рис, дали няма да ми зададеш същия тъп въпрос, който непрекъснато ми задават всички останали, докато ми се прииска да запиця. Ще се разсърдя и ще се разочаровам, ако го направиш. Освен това ще се разпиця. Така че, внимавай.

Тя се усмихна, тръсна косата си над лицето и го погледна иззад нея.

— О — каза той, — май не е много честно, нали?

— Така е.

— Добре.

— Добре — каза тя през смях, — можеш да ме питаш. По-добре да свършим с това. По-добре, отколкото през цялото време да ме наричаш Фени.

— Предполагам... — каза Артър.

— Останаха ни *само* два билета и тъй като бяхте толкова щедър преди...

— Какво? — викна Артър.

Жената с накъдрената коса и усмивката сега размахваше почти празния кочан с двата билета пред носа му.

— Реших да дам възможност на вас, защото наградите са толкова хубави.

Тя сбърчи нагоре носа си съпричастно.

— Подбрани с *много* вкус. Знам, че ще ви харесат. А и пенсионирането на Анджи, разбирате, нали. Искаме да ѝ подарим...

— Изкуствен бърбек, да — каза Артър. — Ето.

Подаде ѝ още две монети и взе билетите.

Сякаш на жената ѝ хрумна нещо. Хрумна ѝ много бавно. Така дългите пенести вълни се приближават към пясъчните плажове.

— О, Боже! — каза тя. — Не прекъсвам нещо важно, нали?

Погледна и двамата с тревога.

— Не — отговори Артър, — всичко е наред. Всичко, което може да бъде наред, е наред.

— Благодаря — добави той.

— Искам да кажа — каза тя с радостния екстаз на тревогата, — вие не сте... *влюбени*, нали?

— Трудно е да се каже — отвърна Артър. — Още не сме имали възможност да си поговорим.

Той погледна Фенчърч. Тя се беше ухилила.

Жената кимна съчастнически.

— След минутка ще ви покажа наградите! — каза тя и излезе.

Артър се обърна с въздишка отново към момичето, в което му беше трудно да каже дали е влюбен.

— Искаше да ми зададеш въпрос — каза тя.

— Да — каза Артър.

— Можем да го съставим заедно, ако искаш — каза Фенчърч. — Била ли съм намерена...

— ... в ръчна чанта... — присъедини се Артър.

— ... в бюро за загубени вещи... — казаха те заедно.

— ... на гарата на „Фенчърч стрийт“? — завършиха.

— И отговорът — каза Фенчърч — е „не“.

— Добре — каза Артър.

— Там съм била само зачената.

— *Какво?*

— Била съм заче...

— В бюрото за загубени вещи?

— Разбира се, че не. Не бъди глупав. Какво ще правят родителите ми в бюро за загубени вещи? — попита тя, доста отвратена от мисълта.

— Е, не знам — изфъфли Артър — или по-скоро...

— На опашката за билети.

— На...

— На опашката за билети. Така поне казват. Отказват да дават повече подробности. Казват, че не можеш да повярваш, колко човек може да се отегчи на опашката за билети на гарата на „Фенчърч стрийт“.

Тя отпи срамежливо от доматения си сок и погледна часовника си.

Артър продължи да гъргори още малко.

— След минута-две трябва да тръгвам — каза Фенчърч. — А ти не си и започнал да ми казваш това ужасно необикновено нещо, което толкова искаш да свалиш от плещите си.

— Защо не те закарам до Лондон? — каза Артър. — Събота е, нямам никаква работа, бих...

— Не — каза Фенчърч. — Благодаря. Мило от твоя страна, но не. Трябва да остана сама за ден-два. — Тя се усмихна и вдигна рамене.

— Но...

— Ще ми кажеш друг път. Ще ти дам телефона си.

Докато тя драскаше с молив седемте цифри върху парче хартия, сърцето му бумкаше и свистеше.

— А сега можем да се успокоим — каза тя с усмивка, която взе да го изпълва, докато накрая чувстваше, че ще се пръсне.

— Фенчърч — каза той и се наслаждаваше на името, докато го произнася, — аз...

— Кутия пияни вишни — каза провлачен глас, — а също така, и знам, че това ще ви хареса, грамофонна плоча с шотландски гайди...

— Да, благодаря ви, много мило — настоя Артър.

— Помислих си, само да ви ги покажа — каза накъдрената жена, — понеже сте от Лондон...

Тя държеше предметите гордо, за да може Артър да ги види. Наистина бяха кутия пияни вишни и плоча с гайди. Така си беше.

— Сега ще ви оставя да довършите питиетата си на спокойствие — каза тя, като потупа Артър леко по бушуващото му рамо, — но знаех, че ще искате да ги видите.

Артър впи очите си в тези на Фенчърч отново и изведнъж не знаеше какво да каже. Между тях двамата беше настъпил моментът, после си беше отишъл и цялата хармония бе нарушена от тази глупава, проклета жена.

— Не се тревожи — каза Фенчърч и го погледна с нетрепващ поглед над ръба на чашата. — Ще си поговорим пак. — Тя отпи.

— Може би — добави — нямаше да мине толкова добре, ако не беше тя. — Усмихна се кисело и отново тръсна косата над лицето си.

Наистина беше така.

Трябваше да признае, че е така.

ГЛАВА 13

Тази вечер, у дома си, докато подскачаше нагоре-надолу из къщата и се правеше на кон, който се препъва на бавен ход в царевична нива, Артър, като непрекъснато избухваше в истеричен смях, си помисли, че дори би могъл да чуе плочата с шотландски гайди, която бе спечелил от томболата. Беше осем часа и той реши да се принуди, да се застави да изслуша цялата плоча, преди да ѝ се обади по телефона. Може би дори трябваше да го остави за утре. Това би било мъдрото решение. Или по някое време следващата седмица.

Не. Без игрички. Желаете я и не го интересува кой знае и кой не. Той определено и абсолютно я желаете, обожаваше я, копнееше за нея, искаше да прави с нея повече неща, отколкото можеха да се опишат с думи.

В действителност, той се улови да казва неща като „ура“, докато подскачаше като луд из къщата. Очите ѝ, косата ѝ, гласът ѝ, всичко...

Спря.

Ще пусне плочата с гайдите. След това ще ѝ се обади.

Дали пък, може би, да не вземе първо да ѝ се обади?

Не. Ето това ще направи. Първо ще пусне плочата. Ще я изслуша до последния зловец писък. След това ще ѝ се обади. Това беше правилният ред на нещата. Това ще направи. Боеше се да се докосва до разни неща от страх да не експлодират.

Взе плочата. Тя не избухна. Извади я от обложката. Отвори капака на грамофона и включи усилвателя. И двете оцеляха. Той се изкиска глупаво и спусна рамото върху плочата.

Седна и тържествено се заслуша в „Шотландския войник“.

Изслуша и „Изумителна красота“.

Чу още нещо за някаква, долина.

Помисли си за невероятния обяд.

Тъкмо щяха да си тръгват, когато вниманието им беше привлечено от ужасно „у-ху-у-у“! Ужасяващо накъдрената жена им махаше от другата страна на ресторанта като някаква глупава птица

със счупено крило. Всички посетители се обърнаха и изглежда очакваха от тях някаква реакция.

Не бяха чули онази част, в която ставаше дума за това, колко щастлива ще бъде Анджи заради сумата от четири лири и тридесет пенса, събрана с помощта на всички, за да ѝ помогнат за изкуствения бъбрек, подсъзнателно бяха доловили, че някой от съседната маса е спечелил кутия пияни вишни и трябваше да минат минута, две, докато осъзнаят, че ухукащата дама иска да знае, дали билет номер 37 не е у тях.

Артър видя, че беше. Погледна ядосано часовника си.

Фенчърч го сбута.

— Хайде — каза тя. — Отиди и я вземи. Не се ядосвай. Дръпни им една хубава реч, колко си щастлив и такива работи. После ще ми се обадиш да кажеш как е минало. Искам да чуя плочата. Хайде!

Тя го тупна по ръката и си отиде.

Редовните посетители решиха, че речта му е прекалено многословна. В края на краищата, ставаше дума само за грамофонна плоча с шотландски гайди.

Артър се замисли, слушаше музиката и продължи периодично да се залива в смях.

ГЛАВА 14

Зър-р-р-р, зър-р-р-р.

Зърррр, зърррр.

— Ало, да? Да, точно така. Да. Говорете по-силно, тук е много шумно. Какво?

— Не. В бара бачкам само вечер. На обяд е Ивон, а Джим е собственикът.

— Не, не бях аз. Какво? Трябва да говорите по-силно. Какво?

— Не, нищо не знам за никаква томбола. Какво?

— Нищо не знам за такива работи, чакайте, ще извикам Джим.

Барманката закри с ръка слушалката и се провикна в шумния бар.

— Ей, Джим, един тип по телефона разправя, че бил спечелил томбола. Все казва, че бил билет номер тридесет и седем и че бил спечелил.

— Не, един друг човек спечели, тук в бара и си взе наградата — изкрещя в отговор Джим.

— Пита, дали билетът е при нас.

— А как смята, че е спечелил, като дори няма билет?

— Казва, как така си спечелил, като нямаш билет? Какво?

Отново закри слушалката с ръка.

— Джим, тоя продължава да се прави на много хитър и да ме будалка. Казва, че на билета имало номер.

— Естествено, че ще има номер! Нали е скапан билет за томбола!

— Казва, че имало телефонен номер на билета.

— Затвори тоя телефон и обслужвай скапаните клиенти, имаш ли нещо против?

ГЛАВА 15

В осем часа Западно време един човек седеше сам на пясъчния плаж и тъгуваше за необяснимата си загуба. За нея можеше да мисли само с мъка при това на малки порции, защото цялата беше твърде голяма, за да се понесе.

Гледаше дългите бавни вълни, заливащи пясъка и чакаше нищото, което знаеше, че ще се случи. Когато дойде времето, в което то нямаше да се случи, то надлежно не се случи и така следобедът угасна, слънцето се скри зад дългата линия на морето и денят си отиде.

Пясъчната ивица, която няма да назовем, защото на нея се намира частната му къща, беше едно от многото подобни места по протежение на стотиците мили океанско крайбрежие, което най-напред тръгва на запад от Лос Анджелис и което в новото издание на „Пътеводител на галактическия стопаджия“ е описано веднаж като: „боклучиво, стипчиво, миризливо и, как беше онази дума, и всички видове лоши неща, ой“ и втори път, в запис направен само часове след първия, като: „място, което напомня няколко хиляди квадратни мили ненужна поща изпратена от компанията за кредитни карти «Американ Експрес», но без същото усещане за дълбок морал. Плюс, че въздухът по една или друга причина е жълт“.

Крайбрежието най-напред тръгва на запад, след това завива на север, към мъгливия залив на Сан Франциско, който „Пътеводителят“ описва като: „Добро място за посещаване. Никак не е трудно да повярваш, че всички, които срещаш там също са космически пътешественици. Поставянето началото на нова религия за тях е начин да кажат «здрости». Докато се установите и схванете особеностите на това място, за препоръчване е на три от всеки зададени ви, от когото и да било четири въпроса да отговорите с «не», защото там стават някои много странни неща, от които нищо неподозиращият чужденец може да умре“. Стотиците лъкатушещи мили скали, пясъци, палми, вълноломи и залеzi, в „Пътеводителя“ са описани като: „Кеф! Добър при това“.

И някъде по продължение на този кефски бряг се намираше къщата на неутешимия човек, когото много хора смятаха за откачен. Но това беше така единствено защото, както той казваше на хората, наистина е откачен.

Една от многото причини, поради които хората го смятаха за такъв, беше чудноватата му къща, която, дори и на място, където повечето къщи са по един или друг начин особени, в ексцентричността си достигаше до крайности.

Къщата му се наричаше: „Извън лудницата“.

Името му беше просто Джон Уотсън, макар че той предпочиташе да го наричат, и някои от приятелите му сега неохотно се бяха съгласили да правят това, Уонко Нормалния.

В къщата му имаше някои странни неща, включително и един стъклен аквариум с гравирани върху него пет думи.

За него ще говорим много по-късно — това сега е само въведение, колкото да кажем, че слънцето залязва и че той е там и го наблюдава.

Беше загубил всичко скъпо и сега просто очакваше края на света, без да разбира, че това вече е дошло и е отминало.

ГЛАВА 16

След отвратителната неделя, прекарана в изпразване на кофи за боклук зад кръчмата в Тонтън, без да намери нищо, нито билет за томбола, нито телефонен номер, Артър опита всичко, на което е способен, за да намери Фенчърч и колкото повече неща опитваше, толкова повече седмици минаваха.

Той изпаднаше в бяс и проклинаше себе си, съдбата, света и лошото му време. Въпреки тъгата и гнева си, отиде и седна в крайпътното кафене, в което беше малко преди да я срещне.

— Този ръмеж ме отвращава особено много.

— Моля, спрете с този ръмеж — сопна се Артър.

— Ще спра, ако вие спрете ръменето.

— Вижте...

— Но аз мога да ви кажа какво ще стане, след като ръмежа спре, да ви кажа ли?

— Не.

— Порой.

— Какво?

— Ще се излее порой.

Артър погледна мрачния външен свят над ръба на чашата кафе. Разбираще, че няма никакъв смисъл да седи на това място — тук го бе довело суеверието, а не логиката. Независимо от всичко, сякаш за да го подмами, показвайки му, че такива съвпадения наистина се случват, съдбата беше решила отново да го събере с шофьора на камион, на когото бе попаднал предишния път.

Колкото повече се опитваше да не му обръща внимание, толкова повече се чувстваше въввлечен в засмукващия водовъртеж на досадните приказки на този човек.

— Мисля — каза Артър неангажиращо, като се ругаеше, задето се тормози да го каже, — че малко намаля.

— Ха!

Артър вдигна рамене. Трябва да си тръгне. Ето това трябва да направи. Просто трябва да си тръгне.

— *Никога* не спира да вали! — изпъшка шофьорът. Той удари по масата, разля чая си и в действителност за миг имаше вид, че изпуска пара.

Не можеш просто да си тръгнеш, без да отговориш на такава забележка.

— Разбира се, че спира — каза Артър. Това едва ли бе учтиво възражение, но трябваше да го изрази.

— *Вали... през... цялото... време...!* — беснееше мъжът, като удряше масата в такт с думите.

Артър поклати глава.

— Глупаво е да се твърди, че вали през *цялото* време... — каза той.

Мъжът вдигна рязко вежди, обиден.

— *Глупаво?* Защо да е глупаво? Защо да е глупаво да се каже, че вали през цялото време, когато вали през цялото време?

— Вчера не валя.

— В Дарлингтън валя.

Артър замълча уморено.

— Ще ме попиташ ли, къде бях вчера? — попита мъжът. — А?

— Не — каза Артър.

— Но предполагам, че се досещаш.

— Така ли?

— Започва с „Д“.

— Така ли?

— И, казвам ти, от небето се лееше пикня!

— Май не ти е тук мястото, приятелче — каза весело на Артър един минаващ покрай масата непознат с работен комбинезон. — Това е Ъгълчето на Гръмоносния облак. Така де, резервирано е специално за стария „Дъждовни капки вечно капят по главата ми“. Има такова кътче във всяко крайпътно кафене оттук до слънчева Дания. Съветът ми е да стоиш настрана. Всички правим така. Как е, Роб? Намиращ си работа? Сложи ли гумите за мокро време? Ха, ха!

Той отмина и отиде да разправя някакъв виц на съседната маса.

— Виждаш ли? Никое от тия копелета не ме взема насериозно! — каза Роб Макена. — Но — добави той мрачно и се наведе мрачно

като въртеше очи, — всички знаят, че е вярно.

Артър се намръщи.

— Като жена ми — просъска единственият собственик и шофьор на „МАКЕНА — ПРЕВОЗИ ВЪВ ВСЯКАКВО ВРЕМЕ“. — Тя казва, че това са глупости и че вдигам врява и се оплаквам заради едното нищо, *но* — той спря драматично и погледна заплашително — тя винаги прибира прането, когато се обадя и й кажа, че се прибирам! — Той размаха лъжичката. — Какво ще кажеш за това?

— Е...

— Имам едно тефтерче — продължи той. — Имам едно тефтерче. Дневник. Водя го от петнадесет години. Вписал съм всяко място, на което съм бил. Всеки ден. Също и какво е било времето. И винаги е било — озъби се той — ужасно! В цяла Англия, Шотландия, Уелс, навсякъде съм бил. Из целия континент, Италия, Дания, бил съм и в Югославия. Всичко е означено и отбелязано. Дори ходих на гости на брат си в Сиатъл! — добави той.

— Е — каза Артър и най-накрая стана да си тръгва, — може би трябва да го покажеш на някого.

— Ще го покажа — каза Роб Макена.

И го направи.

ГЛАВА 17

Нещастие и тъга. Още повече нещастие и още повече тъга. Трябваше му някакъв план и той го направи.

Трябваше да открие къде е била пещерата му.

На праисторическата земя той беше живял в пещера, не хубава пещера, гадна пещера, но...

Никакво „но“. Пещерата беше отвратително гадна и той я мразеше. Но бе живял в нея в продължение на пет години и тя все пак се беше превърнала в нещо като негов дом, а на човек обикновено му се ще да знае къде е живял преди. Артър Дент бе от тези хора и затова отиде до Ексетър, за да си купи компютър.

Разбира се, той искаше точно това — компютър. Но трябваше да има някоя сериозна цел, преди да отиде и да похарчи куп суха пара за нещо, което иначе хората погрешно биха взели за предмет, с който си играеш. И ето това беше сериозната му цел. Точно да определи мястото на една пещера от праисторическата епоха. Той обясни това на продавача в магазина.

— Защо? — попита той.

Сложен въпрос.

— О'кей, остави това — каза продавачът. — А как?

— Вижте, надявах се вие да ми помогнете за начина.

Мъжът въздъхна и раменете му се отпуснаха надолу.

— Имате ли опит с компютрите?

Артър се зачуди дали да не спомене „Еди“ — бордовия компютър на „Златно сърце“, който би свършил работата за секунда, или „Дълбока мисъл“, или..., но реши да не споменава.

— Не — каза той.

— Изглежда ще се забавлявам този следобед — каза продавачът, но само на себе си.

Артър купи машината марка „Епъл“ и без друго. В продължение на няколко дни той също така се сдобил с някакви астрономически програмни продукти, проследи движението на звездите, начерта груби

малки диаграми, на които означих местата на звездите, такива, каквито ми се струваше, че си спомня да са били, когато гледаше от пещерата навън към вечерното небе и работи трескаво със седмици, отлагайки с радост заключението, до което беше сигурен, че неминуемо ще стигне, а именно, че планът му е абсолютно нелеп.

Нескопосаните чертежи по памет бяха безполезни. Дори не знаеше преди колко време е било това, освен грубата преценка на Форд Префект, направена някога, че това е станало преди около два милиона години и той просто не е знаел да смята.

И все пак, най-накрая изработи метод, който поне щеше да доведе до резултат. Реши да не обръща внимание на факта, че би имал страхотен късмет, ако улучи вярната галактика при хаоса от елементарни правила, безумни приближения и тайнствени предположения, които използва. Просто продължи и получи резултат.

Щеше да каже, че това е правилният резултат. Кой щеше да знае, че не е?

Но случи се така, че сред множеството необятни възможности на съдбата, той улучи верния отговор, макар че, естествено, никога нямаше да разбере това. Просто отиде в Лондон и почука на съответната врата.

— О, мислех, че първо ще ми се обадиш по телефона.

Артър зяпна от изумление.

— Можеш да влезеш само за минутка — каза Фенчърч — Тъкмо излизах.

ГЛАВА 18

Летен ден в Айлингтън, изпълнен с воя на машини за реставриране на старинни постройки.

Фенчърч беше заета следобед и Артър се шляеше като в някаква блажена мъгла из магазините, които в Айлингтън са нещо съвсем полезно, както без колебание би потвърдил всеки, който редовно се нуждае от стари дърводелски инструменти, шлемове от Англо-бурската война, стара канцеларска мебелировка или риба.

Слънцето печеше терасите по покривите. Печеше архитектите и водопроводчиците. Печеше адвокатите и крадците. Печеше пиците. Печеше предмета на дейност на бюрата за недвижима собственост.

Биеше и по Артър, когато влезе в реставриран мебелен магазин.

— Това е интересна сграда — каза собственикът весело — Има изба с таен проход към съседната кръчма. Изглежда са го направили заради принц-регента, за да може да избяга, ако се наложи.

— Искате да кажете, в случай, че някой го хване да купува раирана чамова мебел? — каза Артър.

— Не — отвърна собственикът, — не по тази причина.

— Ще трябва да ме извините — каза Артър. — Ужасно съм щастлив.

— Виждам.

Той продължи унесен и се намери пред канцелариите на „Грийнпийс“. Спомни си съдържанието на папката, на която беше написал: „Неща за вършене. Спешно“ и която не бе отварял оттогава. Влезе с бодра усмивка и им каза, че е дошъл да им даде малко пари, за да освободят делфините.

— Много смешно — каза му те. — Отивай си.

Не беше точно отговорът, който бе очаквал, така че опита пак. Този път съвсем му се ядосаха и той излезе навън на слънчевите лъчи, като въпреки всичко остави малко пари.

Точно след шест той се върна при къщата на Фенчърч на малката уличка, стиснал в ръка бутилка шампанско.

— Дръж това — каза тя, бутна в ръцете му дебело въже и изчезна вътре зад голямата бялобоядисана дървена врата, на която висеше дебел катинар, закачен на черен метален лост.

Къщата беше малка преустроена конюшня и се намираше на една малка, индустриална уличка, точно зад изоставената Кралска селскостопанска палата. Освен голямата врата на конюшнията имаше и нормална, направена от добре полирано дърво, с черно чукче във формата на делфин. Странното нещо при нея беше стъпалото на прага, което беше високо девет фута, тъй като вратата се намираше на горния от двата етажа и вероятно е служила за прибиране на сено за гладни коне. През една макара над тази врата бе прокарано въжето, което държеше Артър. На другия му край бе окачено едно виолончело.

Вратата над главата му се отвори.

— О'кей — каза Фенчърч. — Дръпни въжето, без да клатиш виолончелото и ми го подай тук.

Дръпна въжето, без да го клати.

— Не мога да дръпна пак — каза той, — без да се удари.

Фенчърч се наведе.

— Държа го — каза тя. — Тегли въжето.

Виолончелото се издигна до височината на вратата и Фенчърч ловко го вкара вътре.

— Качвай се! — извика му тя отгоре.

Артър взе торбата с покупки и влезе през вратата на конюшнията, загубил ума и дума от вълнение.

Стаята долу, която бе зърнал предишния път, беше хубава, грубовата и пълна с боклуци. В единия ъгъл беше струпан изненадващ брой кухненски мивки, имаше и чугунен мангал. Също така, забеляза с тревога Артър, имаше и бебешка количка, но беше много стара и — край на усложненията — беше пълна с книги.

Подът беше от изпъстрен с петна и вълнуващо напукан цимент. И това бе мярката на настроението му, когато се отправи нагоре по паянтовата дървена стълба в ъгъла. Дори и напуканият циментов под му се струваше непоносимо чувствено нещо.

— Един приятел архитект все ми разправя как може да направи чудеса от това място — каза Фенчърч бърливо, когато Артър се появи през пода. — Все идва тук, застава изумено-вцепенен и мърмори за пространство и предмети, и събития, и чудните свойства на

светлината, след това казва, че му трябва молив и изчезва със седмици. Така че до сега, чудесни неща не са се случили.

Всъщност, мислеше Артър, стаята горе най-малкото беше прилично чудесна и без това. Беше семпло обзаведена с неща, направени от възглавнички, а също така, имаше стереоуредба, на чиито тонколони биха завидели и типовете, струпали камъните на Стоунхендж.

Имаше цветя, които бяха бели, и картини, които бяха интересни.

В пространството под покрива имаше подобна на галерия конструкция, в която се помещаваше легло и баня, където, както обясни Фенчърч, можеш да гледаш котка. — Но — добави тя, — тя трябва да е достатъчно търпелива и да не придирия ако получи няколко зловещи пукнатини по главата. Така. Ето те у дома.

— Да.

Погледнаха се за момент.

Моментът се превърна в по-дълъг момент и изведнъж стана много дълъг момент, толкова дълъг, че да се чудиш откъде се взема всичкото това време.

За Артър, който успяваше да се почувства неловко дори ако го оставят достатъчно дълго време сам с пакет швейцарско сирене, този момент представляваше едно дълго откровение. Изведнъж се почувства като смачкано животно, отгледано в зоологическа градина, което една сутрин се събужда и вижда, че вратата на клетката му виси отворена и в светлината на далечния изгрев саваната напред изглежда сива и розова, а наоколо се събуждат нови, непознати звуци.

Чудеше се какви ли са тези звуци и гледаше втренчено нейното също учудено лице, което се усмихваше със споделена изненада.

Досега не беше разбрал, че животът говори с глас, глас, който ти дава отговорите на всички въпроси, които непрекъснато му задаваш, никога съзнателно не бе долавял този глас и не би познал тембъра му досега, когато той му каза нещо, което никога преди не му бе казвал и то беше „да“.

Най-накрая Фенчърч отклони поглед и леко тръсна глава.

— Знам — каза тя, — ще трябва да запомня — добави тя, — че ти си от тези хора, които не могат да държат парче хартия в ръката си повече от две минути, без да спечелят някоя томбола с него.

Тя се извърна.

— Хайде да идем на разходка — каза неочаквано, — Хайд Парк. Ще се преоблека с нещо по-малко подходящо.

Беше с доста строга тъмна рокля, не особено добре скроена, която не ѝ подхождаше.

Изтича леко по стълбите до галерията горе и извика:

— Сложи бутилката в хладилника за после.

Когато мушна шампанското в хладилника, с радост забеляза, че там тя щеше да стои до свой близък.

Отиде до прозореца и погледна навън. Обърна се и започна да разглежда грамофонните плочи. Отгоре долетя шумоленето на роклята ѝ, падаща на пода. Заговори на себе си за това, какъв човек е. Каза си съвсем твърдо, че поне в този момент ще държи очите си здраво и неотклонно върху гърбовете на грамофонните ѝ плочи, ще чете заглавията, ще кима с разбиране, ако трябва и ще преброи проклетите гадни неща. Ще държи главата си наведена.

Това той напълно, абсолютно и унижен, не можа да направи.

Тя го гледаше отгоре толкова съсредоточено, че едва ли забелязваше, че и той я гледа. След това изведнъж тръсна глава, спусна тънката лятна рокля върху себе си и бързо изчезна в банята.

Появи се след миг цялата в усмивки и с шапка за слънце. Слезе по стълбите с невероятна лекота. Движеше се със странни движения, сякаш танцуваше. Видя, че я наблюдава и леко наклони глава. Харесва ли ти?

— Изглеждаш страхотно! — просто каза той, защото беше така.

— Хмммммм — каза тя, сякаш не бе отговорил на въпроса ѝ.

Тя затвори вратата на горния етаж, която през цялото време беше стояла отворена и огледа малката стаичка, за да се увери, че е в състояние, което позволява да я остави сама за известно време. Артър проследи с очи погледа ѝ и докато той гледаше на другата страна, тя извади нещо от едно чекмедже и го мушна в брезентовата си чанта.

Артър я погледна отново.

— Готово?

— Знаеш ли — каза тя с леко объркана усмивка, — че с мен нещо не е наред?

Откровеността ѝ завари Артър неподготвен.

— Е — каза той — чух нещо мъгляво...

— Чудя се, колко знаеш за мен — каза тя. — Ако си чул каквото си чул откъдето аз си мисля, не е това. Ръсел просто си измисля, защото не може да се справи, с каквото то е наистина.

Тревога прониза Артър.

— Тогава, какво е то — попита той. — Можеш ли да ми кажеш?

— Не се тревожи — отвърна тя. — Нищо лошо няма. Просто необикновено. Много, много необикновено.

Тя докосна ръката му, после се наведе напред и го целуна леко.

— Ще ми е много интересно да разбера — каза тя, — дали ще успееш да разбереш какво е то тази вечер.

Артър чувстваше, че ако в този момент някой чукне по него, той ще зазвъни с дълбокия, кълтящ, незатихващ звук, който издаваше сивия аквариум.

ГЛАВА 19

Форд Префект се ядосваше, че непрекъснато го будят със стрелба.

Той се измъкна през люка на сектора по поддръжката, който беше превърнал в удобно леговище, като бе спрял някои от шумните машинарии наоколо и го бе постлал с пешкири. Спусна се по стълбата и тръгна навъсен по коридорите.

Те предизвикваха клаустрофобия и бяха лошо осветени, а и колкото светлина имаше, тя непрекъснато мигаше и гаснеше, тъй като захранването отиваше ту тук, ту там из кораба, като причиняваше силни вибрации и жужене.

Не беше това.

Спря и се облегна на стената, докато нещо подобно на сребърна бормашина прелетя покрай него надолу по мрачния коридор с изправящо косата свистене.

И това не беше то.

Прекрачи неспокойно през вратата в преградата и се озова в по-голям коридор, макар и също лошо осветен.

Корабът се разтресе. Правеше това доста често, но сега беше по-силно. Малък взвод работи премина край него с ужасно дрънчене.

Пак не е това.

От единия край на коридора идваше кисел дим, така че той тръгна в другата посока.

Премина покрай няколко монитора за наблюдение, монтирани в стените зад плочи от подсилен, но въпреки това зле изподраскан плексиглас.

На единия от тях се виждаше някакво ужасно зелено влечуго с люспи, което крещеше и се пенеше по въпроса за „Системата за трансфер на един вот“. Трудно можеше да се каже дали е за, или против нея, но явно беше силно емоционално ангажирано. Форд намали звука.

Не беше това.

Премина пред друг монитор. На него вървеше реклама за някаква паста за зъби, която ще те накара да се чувстваш свободен, ако я ползваш. Чуваше се и някаква отвратителна, гърмяща музика, но не беше това.

Застана пред друг, по-голям монитор с триизмерно изображение, който показваше какво става извън огромния, сребрист Ксаксизийски кораб.

Както гледаше, хиляда ужасно натоварени с оръжие крайцери-роботи на Зизрла излетяха иззад тъмната сянка на спътника, силуетите им се очертах на фона на ослепителния диск на звездата Ксаксис и в същото време от всички отвърстия на кораба срещу тях излетя зловец ураган от ужасни неведоми сили.

Това беше то.

Форд поклати глава с раздразнение и потри очи. Отпусна се върху повреденото тяло на един сребрист робот, който явно беше горял, но сега бе достатъчно изстинал, за да седнеш отгоре му.

Прозя се и изрови от чантата си своя екземпляр от „*Пътеводителя на галактическия стопаджия*“. Активира екрана, прегледа лениво няколко бележки на трето и четвърто ниво. Търсеше добър лек против безсъние. Намери „*ПОЧИВКА*“, от което смяташе, че има нужда. Намери „*ПОЧИВКА И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ*“, но неочаквано му дойде по-добра идея. Погледна нагоре към екрана на монитора. Ожесточеността на битката нарастваше с всяка секунда и шумът беше ужасяващ. Корабът се тресеше и подскачаше при всяка получена или излъчена порция енергия.

Погледна отново „*Пътеводителя*“ и прегледа вероятните места. Изведнъж се засмя и отново започна да рови в чантата си.

Извади малък модул за съхраняване на информация. Изчисти го от прахоляка и трохите от бисквити и го включи в интерфейса на „*Пътеводителя*“.

Когато цялата информация, която смяташе за нужна беше записана в модула, той отново го изключи, подхвърли го леко в ръката си, прибра „*Пътеводителя*“ в чантата си, подсмръкна и тръгна да търси база данните на корабния компютър.

ГЛАВА 20

— Причината слънцето да слиза толкова ниско вечер, през лятото, особено в парковете — каза гласът настоятелно, — е, да накара гърдите на момичетата да подскачат нагоре-надолу по-отчетливо за погледа. Сигурен съм, че е така.

Артър и Фенчърч се изкискаха, когато, минавайки, чуха това. За миг тя го прегърна по-силно.

— И съм сигурен — продължи къдравият риж младеж с дълъг нос, който философстваше излегал се в шезлонга край Серпентината^[1], — че ако човек се замисли по-дълбоко, ще стигне до извода, че това следва напълно естествено и логично от всичко — той убеждаваше кльощавия си чернокос събеседник, който седеше на съседния шезлонг и се смущаваше заради младежките си пъпки, — с което се е занимавал Дарвин. Това е сигурно. Не подлежи на съмнение. И — добави той — на мен ми харесва.

Обърна се рязко и присви очи зад очилата си към Фенчърч. Артър я задържа настрана и усещаше как тя леко се тресе.

— Следващ опит — каза тя. — Остава ти един.

— Добре — отговори той — лакътя ти. Левият. Нещо не е наред с левия ти лакът.

— Отново не позна. Напълно погрешно. Въобще не си на прав път.

Лятното слънце се спускаше между дърветата, сякаш... хайде да си говорим направо. Хайд Парк е страхотен. Всичко в него е страхотно, ако не се брой боклука понеделник сутрин. Дори патиците са страхотни. Всеки, който е в състояние да премине през Хайд Парк в лятна вечер, без да се развълнува, вероятно минава в линейка и е с чаршаф върху главата.

Това е парк, в който хората правят повече странни неща, отколкото където и да било другаде. Артър и Фенчърч попаднаха на един човек с къси гащи, който се упражняваше с гайдата си под едно дърво. Той престана да свири, за да прогони двойка американски

туристи, които боязливо се бяха опитали да пуснат монети в кутията на гайдата му.

— Не! — изкрещя им той. — Вървете си, аз само се упражнявам!

После решително се зае отново да надува инструмента си и дори звуците, които това произвеждаше, не можаха да помрачат настроението им.

Артър нежно я прегърна и продължиха нататък.

— Не мисля, че може да е дупето ти — каза той след малко. — Няма вид нещо да не е наред с него.

— Да — съгласи се тя, — със задника ми абсолютно всичко е наред.

Целувката им бе толкова дълга, че човекът с гайдата най-накрая отиде да се упражнява от другата страна на дървото.

— Ще ти разкажа една история — каза Артър.

— Добре.

Намериха парче трева сравнително свободно от хора по двойки, направо легнали един върху друг, седнаха и се загледаха в страхотните патици и ниската слънчева светлина, играеща си във вълничките на водата пред тях.

— История — каза Фенчърч и притисна ръката му до себе си.

— Тя е показателна за нещата, които се случват с мен. Абсолютно истинска е.

— Знаеш ли, понякога хората разказват неща, които се предполага, че са се случили на най-добрия приятел на братовчедката на жена им, но всъщност са измислени някъде по веригата.

— Е, това е нещо такова, само че наистина се е случило и съм сигурен, че се е случило, защото човекът, на когото се случи бях аз.

— Като с билета за томболата.

Артър се засмя.

— Да. Трябваше да хващам влак — продължи той. — Пристигнах на гарата...

— Казвала ли съм ти — прекъсна го Фенчърч, — какво се е случило с родителите ми на гарата?

— Да — каза Артър, — каза ми.

— Само проверих.

Артър погледна часовника си.

— Може би е време да помислим за връщане? — каза той.

— Разкажи ми историята — каза Фенчърч твърдо. — Беше стигнал до гарата.

— С двадесет минути по-рано. Бях объркал времето за тръгване на влака. Предполагам — каза той след моментен размисъл, — че не по-малко възможно е и Британските железници да са объркали времето на влака. Сега ми хрумна.

— Продължавай — засмя се Фенчърч.

— Така че, купих си вестник, за да реша кръстословицата и отидох в бюфета, за да си взема кафе.

— Решаваш кръстословици?

— Да.

— Кои?

— Най-често от „Гардиан“.

— Според мен те се правят на много хитри. Предпочитам тези от „Таймс“. Успя ли да я решиш?

— Какво?

— Кръстословицата от „Гардиан“.

— Още не съм я и погледнал — каза Артър, — още се опитвам да си купя кафе.

— Добре тогава, купувай кафето.

— Купувам го. И също така, пакет бисквити.

— Какви?

— Чаени.

— Добър избор.

— Обичам ги. Натоварен с всички тези неща, отивам и сядам на една маса. Не ме питай каква е била масата, защото беше доста отдавна и не помня. Май беше кръгла.

— Добре.

— Нека ти опиша ситуацията. Седя на масата. Вляво пред мен е вестникът. Вдясно — чашата кафе. В средата на масата е пакета бисквити.

— Сякаш го виждам.

— Това, което не виждаш, защото още не съм го споменал, е човекът, който е седнал там преди мен. Точно насреща.

— Как изглежда?

— Съвсем обикновен. Черно кюфарче. Костюм. Нямаше вид — каза Артър, — че ще скочи и ще направи нещо странно.

— А, познавам този тип. И какво направи?

— Ето това. Наведе се напред, взе пакета бисквити, отвори го, взе си една и...

— Какво?

— Изяде я.

— *Какво?*

— Изяде я.

Фенчърч го погледна изумено.

— А ти какво направи?

— Е, при тези обстоятелства, постъпих така, както би постъпил всеки англичанин с червена кръв. Бях принуден — каза Артър, — да се направя, че не забелязвам.

— *Какво?* Защо?

— Е, това не е нещо, на което те учат, нали? Претърсих душата си и открих, че никъде в моето възпитание, дори в първичните ми инстинкти, няма нищо, което да ми каже как да реагирам на човек, който най-спокойно, както си седи пред мен, просто ми открадва една бисквита.

— Но би могъл... — Фенчърч се замисли. — Не съм сигурна, че и аз съм наясно какво бих направила. И какво стана?

— Ядосах се и зачетох кръстословицата — каза Артър. — Не можах да реша нито ред. Отпих от кафето. Беше много горещо и нямаше какво да правя. Овлადях се. Взех си бисквита и много усърдно се опитах да не забележа, че пакета вече по тайнствен начин е отворен...

— Но се защитаваш, заемаш безкомпромисна позиция.

— По свой си начин, да. Изядох бисквитата. Изядох я много очебийно и преднамерено, така че у него да не остане никакво съмнение какво правя. Когато изям една бисквита — добави Артър — тя си е изядена.

— А какво направи той?

— Взе си още една. Честно! — подчерта Артър. — Точно това направи. Взе си още една бисквита и я изяде. Ясно като бял ден. Просто, както ходим по земята.

Фенчърч се раздвижи от неудобство.

— И проблемът беше — продължи Артър, — че след като не казах нищо *първия* път, някак си още по-трудно можеше да повдигна

въпроса втория път. Какво да кажа? „Извинете... ъ-ъ-ъ... нямаше как да не забележа, че...“, не върви. Не, пак не му обърнах внимание, дори по-енергично и от първия път.

— Мой човек,...

— Пак зазяпах кръстословицата, пак не можах да позная и дума, така че, въоръжен с дух, подобен на показания от Хенри V в деня на Свети Криспин...^[2]

— Какво?

— Отново атакувах. Взех си още една бисквита. И за миг очите ни се срещнаха.

— Така?

— Да... Е, не точно така. Но се срещнаха. Само за миг. После и двамата погледнахме встрани. Но, повярвай ми, във въздуха се събираше електричество. Над масата напрежението започна да нараства. Горедолу по това време.

— Представям си.

— Така изядохме целия пакет. Той, аз, той, аз...

— Целия пакет?

— Е, той съдържаше само осем бисквити, но в онзи момент ни се струваше, че ги ядем цял живот. Гладиаторите едва ли са преживявали по-тежки времена.

— Гладиаторите — каза Фенчърч — щяха да са принудени да го правят на слънце. Физически по-изтощително.

— Има такова нещо. Така. Когато най-накрая празният пакет остана като труп помежду ни, човекът стана и, свършил най-лошото нещо в живота си, си отиде. Естествено, въздъхнах с облекчение. Моят влак щеше да замине след минута-две, така че си допих кафето, станах, взех си вестника и под него...

— Да?

— Бяха *моите* бисквити!

— Какво? — Каза Фенчърч. — Какво?

— Наистина.

— Не! — тя падна назад в тревата, заливайки се в смях.

Исправи се отново.

— Ти си пълно куку! Ти си почти напълно й крайно изкукал човек!

Тя го бутна назад, изтъркаля се върху него и после отново се изтъркаля встрани. Изненада го колко лека е.

— Сега ти ми разкажи нещо.

— Мислех — каза тя с много нисък, хрипящ глас, — че много си падаш да се прибираме в къщи.

— Няма за какво да бързаме — каза той безгрижно, — искам да ми разкажеш нещо.

Тя се загледа в езерото и се замисли.

— Добре. То е много кратко. Не смешно като твоето, но... Както и да е.

Тя погледна надолу. Артър почувства, че това е един от онези моменти. Въздухът сякаш стоеше неподвижен около тях и чакаше. Щеше му се въздухът да си върви и да се занимава със своите си проблеми.

— Когато бях малка — започна тя, — тези истории винаги започват така, нали? „Когато бях малка...“ Както и да е. Това е мястото, на което момичето неочаквано казва: „когато бях малка“ и започва да сваля товара от плещите си. Имаме такава слабост. Когато бях малка, на таблата на леглото ми висеше една картинка... как ти се струва до тук?

— Харесва ми. Разказът се развива добре. Вкарваш в действие любопитството към чуждата спалня рано и елегантно. Може би ще е добре да дадеш някои подробности за картинката.

— Беше една от тези картинки, за които се смята, че децата харесват — каза тя, — но не харесват. Пълна с мили малки животни, които правят мили неща, сецаш се.

— Сецам се. И мен са ме тормозили. Зайци с жилетки.

— Точно. Тези зайци всъщност бяха на един сал, заедно с подобрани плъхове и бухали. Струва ми се, че дори имаше и елен.

— На сала?

— На сала. А също и момченце.

— Сред зайците с жилетки, бухалите и елена.

— Точно така. Момченцето веселия циганско-гаменски тип.

— Аха.

— Трябва да кажа, че картината ме тревожеше. Пред сала плуваше една видра и аз лежах вечер в кревата си будна и ми беше мъчно за тази видра, която трябваше да тегли сала с всичките

нещастни животни, които изобщо не трябваше да са на него, а тя има толкова тънка опашка, че сигурно я боли да тегли през цялото това време. Тревожех се. Не силно. Смътно, но през цялото време. Тогава, един ден — помня, че гледах тази картина всяка вечер години наред — изведнъж забелязах, че салът има платно. Дотогава не бях забелязала. На видрата ѝ нямаше нищо, тя просто си плуваше.

Фенчърч вдигна рамене.

— Хареса ли ти?

— Слаб финал. Публиката ще пита: „Добре, и какво от това?“ Дотук добре, но накрая преди аплодисментите има нужда от нещо силно.

Фенчърч обхвана коленете си с ръце и се засмя.

— Беше толкова неочаквано прозрение... години на почти незабелязвана тревога просто си отиват, сякаш оставяш нещо тежко, сякаш черното и бялото стават цвят, сякаш някой полива изсъхнало растение. Внезапната промяна, която сякаш ти казва: „Остави настрана тревогите си, светът е добро и прекрасно място. Това наистина е много лесно!“ Сигурно си мислиш, че говоря това, защото ти се струва, че ще кажа, че така съм се чувствала днес следобед или нещо подобно, нали?

— Е, аз... — каза Артър и самообладанието изведнъж го напусна.

— Няма нищо лошо — каза тя. — Така си беше. Точно така се чувствах. Но, виждаш ли, и преди съм чувствала това нещо, дори по-силно. Невероятно силно. Боя се, че съм от тези — каза тя вперила поглед в далечината, — които получават внезапни, изумителни прозрения.

Артър беше като че в открито море, не можеше да говори и затова реши, че е по-мъдро въобще да не се и опитва.

— Беше много *особено* — каза тя, до голяма степен както някой от преследвачите-египтяни би казал, че поведението на Червено море при махването на Мойсей с жезъла е било особено.

— Много особено — повтори тя. — С дни преди това у мен това усещане се усилваше, сякаш щях да родя. Не, не беше точно така, по-скоро, сякаш малко по малко се свързвах с нещо. Не, и това не. Сякаш цялата земя, чрез мен щеше да...

— Числото — каза Артър внимателно — „четиридесет и две“ говори ли ти изобщо нещо?

— Какво? Не, какви ги дрънкаш? — възкликна Фенчърч.

— Просто си помислих — каза Артър.

— Артър, искам да кажа, за мен това е много истинско, много сериозно.

— И аз бях напълно сериозен — отговори той, — просто никога не съм сигурен за Вселената.

— Какво искаш да кажеш?

— Разкажи ми останалото — каза той. — Не се тревожи, ако е странно. Повярвай ми, аз съм човек, видял много неща добави той, — които са странни. Не говоря за бисквити.

Тя кимна и като че ли му повярва. Изведнъж стисна ръката му.

— Беше толкова *просто* — каза тя, — толкова чудно и необикновено просто.

— Какво беше то? — попита Артър тихо.

— Виждаш ли, вече не знам. И загубата е непоносима. Ако се опитам да си го спомня, всичко започва да се клати и да подскача, ако се опитам много силно, стигам само до чашата и ми причернява.

— Какво?

— Като в твоя разказ. Най-хубавото се случи в едно кафене. Седях си там и пиех чай. Това беше след като дни наред у мен се бе усиливало чувството, че се свързвам с нещо. Струваше ми се, че от мен излиза тихо жужене. По постройката срещу кафенето работеха нещо и аз гледах през стъклото над чашата си, което според мен е най-хубавия начин да гледаш, когато някой друг работи. И изведнъж в ума ми се яви това послание от не знам къде. Беше толкова просто! И всичко придобиваше толкова много смисъл! Просто седях и си мислех: „Добре, значи всичко е наред“. Толкова се изненадах, че едва не изпуснах чашата, даже, струва ми се, че май я изпуснах. Сигурна съм, че я изпуснах. Разбираш ли ме?

— Разбрах всичко. До чашата.

Тя тръсна глава, после още веднъж, сякаш се опитваше да я избистри, което и правеше.

— Е точно това е то — каза тя. — До чашата всичко беше добре. След това, съвсем буквално, ми се стори, че светът експлодира.

— Какво...?

— Знам, че звучи налудничаво и всички казват, че било халюцинации, но ако наистина са били халюцинации, значи ги

наблюдавам на голям екран с шестнадесетпистово Долби-стерео и могат да ме наемат хора, на които са им писнали филмите за акули. Сякаш земята изчезна под краката ми и... и... и...

Докосна леко тревата, сякаш за да се увери, че е там и след това изглежда реши да каже нещо друго.

— Събудих се в болницата. От тогава непрекъснато ходя там. И затова инстинктивно се страхувам от неочаквани, невероятни прозрения, в смисъл, че в края на краищата всичко ще бъде наред. — Тя вдигна поглед към него.

Артър просто бе престанал да тревожи себе си за странните аномалии, заобикалящи завръщането му в родния свят или, по-скоро ги беше препратил в тази част от ума си, която бе отбелязана с „Неща за премисляне. Спешно!“ „Ето го светът“, бе си казал той. „Ето го, независимо по каква причина, светът и той ще остане. Заедно с мен на него“. Но сега започваше да се клати наоколо, като онази нощ в колата, когато Ръсел му каза всичките глупости за агента на ЦРУ в резервоара. Френското посолство се разклати. Дърветата се разклатиха. Езерото се разклати, но това беше напълно естествено и не биваше да го тревожи, защото едно ято сиви гъски току-що бяха кацнали в него. Гъските си почиваха чудесно и нямаха кардинални отговори, чиито въпроси искат да научат.

— Както и да е — каза Фенчърч неочаквано и весело, и усмихната с широко отворени очи. — С част от мен нещо не е в ред и ти трябва да отгатнеш какво е то. Да се прибираме.

Артър поклати глава.

— Какво има? — попита тя.

Артър поклати глава не защото не му харесваше предложението, за което смяташе, че наистина е превъзходно, едно от най-прекрасните на света, а защото просто за миг се бе опитал да се освободи от непрекъснато спохождащото го чувство, че точно когато най-малко очаква, Вселената ще изскочи от някоя врата и ще му каже „Бау!“

— Просто се мъча да си изясня това нещо напълно кача той. — Казваш, че ти се е сторило, че земята... наистина... е експлодирала...

— Да. Беше повече от чувство.

— И всички останали казват — каза той колебливо, — че е било халюцинация?

— Да. Но, Артър, това е нелепо! Хората си мислят, че като кажат „халюцинация“, това обяснява всичко, което искат да обяснят, а това, което не могат да разберат, просто изчезва и край. Това е само дума. Тя не обяснява нищо. Не обяснява защо изчезнаха делфините.

— Не — каза Артър. — Не — добави той замислено. — Не — добави дори още по-замислено. — Какво? — възкликна той накрая.

— Не обяснява изчезването на делфините.

— Не — каза той. — Виждам това. Кои делфини имаш предвид?

— Как кои делфини? Говоря за изчезването на всички делфини.

Тя сложи ръка на коляното му, при което той осъзна, че бодежите, разхождащи се нагоре-надолу по гръбначния му стълб, всъщност не са предизвикани от нежното й галене, а трябва да са едно от тези противни, пълзящи усещания, които получаваше, когато някой се мъчи да му обясни, нещо.

— Делфините?

— Да.

— Всички делфини — каза Артър — изчезнаха?

— Да.

— Делфините? Искаш да кажеш, че делфините, всички са изчезнали? Това ли — каза той и искаше да бъде напълно наясно по този въпрос — искаш да кажеш?

— Артър, къде си бил през цялото това време? Всички делфини изчезнаха в същия ден, в който аз...

Тя го погледна изпитателно в стреснатите му очи.

— Какво...?

— Няма делфини. Отидоха си. Изчезнаха.

Огледа с търсец поглед лицето му.

— Наистина ли не знаеше това?

По стреснатата му физиономия личеше, че не е знаел.

— Къде отидоха? — попита той.

— Никой не знае. Това значи „изчезнаха“.

Тя замълча.

— Наистина, има един човек, който казва, че знае къде са, но всички останали казват, че той живее в Калифорния — каза тя — и е луд. Мислех да отида и да говоря с него, защото това е единственото нещо, което мога да направя във връзка с това, което ми се случи.

Тя вдигна рамене и го погледна дълго и мълчаливо. Опря длан в бузата му.

— Наистина искам да знам къде си бил — каза тя. — Мисля си, че тогава нещо ужасно трябва да ти се е случило и на теб. И затова се познахме един друг.

Тя огледа парка наоколо, който сега потъваше в лапите на здрача.

— Поне има някой — каза тя, — на когото можеш да кажеш.

Артър бавно изпусна дълга въздишка.

— Това е — отговори той — много дълга история. Фенчърч се протегна през него и взе брезентовата си чанта.

— Има ли нещо общо с това? — каза тя. Предметът, който извади от нея беше очукан и износен от пътуване, сякаш бе хвърлян в праисторически реки, печен на слънцето, което свети така червено над пустините на Какрафун, полузаравян в пясъците, заобикалящи илюзорните изпарени океани на Сантрагинус V, замразяван в глетчерите на луната на Яглан Бета, използван за седалка, подритван в космически кораби, блъскан и по всякакъв друг начин използван не както трябва, и понеже създателите му бяха сметнали, че точно такива неща ще му се случат, разумно го бяха монтирали в здрава пластмасова кутия и на нея бяха написали с големи, приветливи букви: „Не се паникьосвай“.

— Откъде взе това? — попита Артър стреснат и го взе от ръцете й.

— А — отговори тя, — мислех, че е твое. Онази нощ в колата на Ръсел. Изпуснал си го. Ходил ли си на много от тези места?

Артър извади „*Пътеводителя на галактическия стопаджия*“ от кутията му. Напомняше малък, тънък, гъвкав преносим компютър. Натисна няколко бутона и на екрана се появи текст.

— На доста — каза той.

— Можем ли да отидем там?

— Какво? Не! — каза Артър рязко, после се примири, но се примири с умора. — Искаш ли? — каза той и се надяваше отговорът да е „не“. Израз на голяма щедрост от негова страна беше, че не каза: „Не ти се ходи там, нали?“, което предполага този отговор.

— Да — каза тя. — Искам да знам какво е посланието, което загубих и откъде се взе. Защото не мисля — тя се изправи и огледа все по-сгъстяващия се мрак наоколо, — че е дошло отгук.

— Дори не съм сигурна — продължи тя като обгърна с ръка кръста на Артър, — че знам къде е „тук“.

[1] Езеро в лондонския Хайд Парк. Бел.пр. ↑

[2] Виж „Хенри V“ от У. Шекспир. Б.пр. ↑

ГЛАВА 21

„Пътеводителят на галактическия стопаджия“, както многократно и акуратно е отбелязвано и преди, е доста изумително нещо. По същество, както подсказва и заглавието му, то е пътеводител. Проблемът е, или по-скоро един от проблемите е, защото има много — голяма част от тях непрекъснато задръстват гражданските, търговските и криминалните съдилища във всички области на Галактиката и особено, когато се отдаде такава възможност, по-корумпираните от тях — този.

Предното изречение не е безсмислено. Не това е проблемът.

Той е:

Промяната.

Прочетете го пак и ще разберете.

Галактиката е място, което се променя бързо. Да си говорим честно — тя е много голяма и всяко кътче от нея непрекъснато се движи, непрекъснато се променя. Нещо като кошмар, ще си помислите, за един съвестен и педантичен редактор, който прилежно се мъчи да поддържа своя сложен и изпълнен с подробности електронен том в крак с всички променящи се обстоятелства и условия, които Галактиката ни подхвърля всяка минута от всеки час, от всеки ден, и ще сгрешите. Ще сгрешите, ако не осъзнаете, че редакторът, като и повечето от редакторите на „Пътеводителя“, всъщност никога не е знаел какво означават думите „съвестен“, „педантичен“ или „прилежен“ и кошмарите му общо взето идват от чаша със сламка.

Статиите се осъвременяват или не по мрежата „Суб Ета“, в зависимост от това, дали са написани добре.

Да вземем за пример случая с Брекинда, във Фот на Аваларс, възхвалена в митове, легенди и зашеметяващо тъпи триизмерни минисериали, като дом на величествения и вълшебен вид Фуолорнис, Огнен Дракон.

В древни времена, преди Възцаряването на Сорт от Брагадокс, когато Фрагилис пял, а Саксикуин от Куенелукс се поклащала в ритъма

на песните, когато въздухът бил сладостен, а нощите изпълнени с аромат, но някак си, всички успявали да останат — или поне така твърдели, макар че как, по дяволите, са допускали, че изобщо има и най-малък шанс някой да повярва на нелепите им приказки, при сладостния въздух и ароматните нощи и каквото щете още — девствени — не било възможно и една тухла да вдигнеш от земята, без да удариш поне половин дузина Огнени дракони.

Дали ти се иска да правиш такова нещо е друг въпрос.

Не че Огнените дракони не били по природа миролюбиви същества, защото били именно такива. Те обожавали нещата да са на парчета и тази любов към нещата на парчета често сама по себе си представлявала проблем — човек толкова често наранява този, когото обича, особено ако е Фуолорнис, Огнен Дракон с дъх като ракетен двигател и зъби като градинска ограда. Друг проблем бил, че веднъж като им дойде настроението, те продължавали да нараняват и тези, които обичат другите. Като добавим и сравнително малкия брой безумци, които се разхождали наоколо и вдигали тухли, в резултат се получава един значителен брой хора на Брекинда във Фот на Аваларс, сериозно наранени от Огнени дракони.

Но имали ли са нещо против? Нямали са.

Чул ли ги е някой да оплакват съдбата си? Не.

Фуолорнис, Огнените Дракони били почитани по цялата земя на Брекинда във Фот на Аваларс заради дивата им красота, благородството им и навика им да хапят тези, които не ги почитат.

Защо било всичко това?

Отговорът е прост.

Секс.

Поради някаква необяснима причина, има нещо почти непоносимо сексуално, когато ниско над главата ти в небето летят вълшебни, Огнедишащи дракони, особено в лунните нощи, които били и без това опасно сладостни и ароматни.

Защо това било така, романтичните същества от Брекинда във Фот Аваларс не биха могли да ви обяснят, а и не биха си губили времето да разговарят с вас, ако ефектът в момента е налице, защото още с появяването на коприненокрилите, коженотели Фуолорнис, Огнени дракони на вечерния хоризонт, половината от населението на Брекинда вече се спускало в горите заедно с другата половина, за да

прекарат там една активна, бездиханна нощ и се появят с първите лъчи на слънцето — усмихнати и щастливи и някак си умилително продължаващи да твърдят, че са девствени, па макар и доста изчервени и лепкави.

„Феромони“, казват някои изследователи.

Нещо като „Сони“, казват други.

Мястото винаги е било наблъскано с изследователи, които се мъчат да стигнат до дъното на всичко, при това за страшно много време.

Неслучайно, примамливото описание на положението на тази планета в „*Пътеводителя*“ се оказало изумително популярно сред стопаджиите, които позволявали той да ги води и затова било оставено на пътниците от по-късни дни сами да научат, че съвременната, модерна Брекинда в града-държава Аваларс в наши дни не е нищо повече от бетон, свърталища за стриптийз и Драконбургер барове.

ГЛАВА 22

Ноцта в Айлингтън бе сладостна и ароматна.

Разбира се, на уличката нямаше никакви Фуолорнис, Огнени Дракони, но дори и някои от тях да попаднеха там по случайност, без друго можеха да отидат да изядат по една пица, защото от тях нямаше нужда.

Дори и непредвидено да възникнеше такава, докато драконите ядат, винаги можеха да посъветват Артър и Фенчърч да пуснат „Дайър Стрейтс“ по уредбата, нещо, за което сега се знае, че има до голяма степен същия ефект.

— Не — каза Фенчърч, — не още.

Артър пусна „Дайър Стрейтс“. Фенчърч отвори вратата на горния етаж, за да влезе малко повече от сладостния ароматен въздух. Седяха много близо до бутилката шампанско, върху мебелите направени от възглавници.

— Не — каза Фенчърч, — не, докато не познаеш какво не е наред с мен. Коя част. Но предполагам — добави тя, много, много, много тихо, — че би могъл да започнеш от там, където ръката ти е сега.

Артър каза:

— Накъде да я движа?

— Надолу — каза Фенчърч, — в този случай.

Той плъзна ръката си.

— „Надолу“ е в обратна посока.

— Да, наистина.

Марк Нопфлер има изключителната способност да свири като клаксон и пее като ангелски хор в събота вечер, че е изтощен от това, че е бил добър цяла седмица и изпитвал остра нужда от една силна бира — което не е съвсем уместно да казвам на този етап, тъй като плочата още не е стигнала до това място и освен това, когато стигне, ще стават много други неща, да не говорим, че хроникьорът няма намерение да седне със списък на песните и хронометър в ръка, така

че е по-добре да го спомена сега, когато събитията все още се развиват бавно.

— Така че стигаме — каза Артър — до коляното ти. Нещо с лявото ти коляно, ужасно и трагично, не е наред.

— Лявото ми коляно е напълно нормално.

— Така е.

— Знаеше ли, че...

— Какво?

— Ммм, не, няма значение, сигурна съм, че знаеш. Продължавай.

— Така че, сигурно има нещо общо със стъпалото ти...

Тя се усмихна в полумрака и потри неангажирано рамене във възглавничките. Тъй като във Вселената има възглавнички, по-точно на Скуорншелос Бета — два свята произлезли от блатата на дюшеците, които много обичат да се потриват о тях, особено, ако е неангажирано, поради особения начин, по който се движат раменете, то жалко е, че сега тях ги нямаше. Нямаше ги, но такъв е животът.

Артър постави стъпалото ѝ в скута си и го огледа внимателно. Всичките неща свързани с начина, по който роклята падаше настрани и оголваше краката ѝ му пречеха да разсъждава особено ясно в този момент.

— Трябва да призная — каза той, — че наистина не знам какво търся.

— Ще разбереш, когато го откриеш — каза тя. — Наистина. — Той долови клопка в гласа ѝ. — Не, не е този.

Все по-объркан, Артър пусна левия ѝ крак и се премести така, че да може да вземе десния. Тя се наведе, прегърна го и го целуна, понеже плочата беше стигнала до мястото, което, ако я познавате няма как да не знаете, че прави невъзможно да не постъпиш така.

След това му подаде десния си крак.

Той погали стъпалото, прокара пръсти около глезена, под пръстите, назад към петата и не откри нищо нередно.

Тя го гледаше весело, засмя се и поклати глава.

— Не, не спирай — каза тя, — но сега не е това.

Артър спря и погледна лявото стъпало на пода.

— Не спирай.

Той погали дясното ѝ стъпало, прокара пръсти около глезена, под пръстите, назад към петата и каза:

— Искаш да кажеш, че има нещо общо с крака, който държа?

Тя още веднъж вдигна рамене по начина, който би донесъл такава радост в живота на една обикновена възглавничка от Скуорншелос Бета.

Той се намръщи.

— Вдигни ме — каза тя тихо.

Той постави десния ѝ крак на пода и се изправи. Тя също. Той я вдигна и отново я целуна. Това продължи известно време, после тя каза:

— А сега ме пусни.

Все още озадачен, той направи, както му каза.

— Е?

Тя го погледна почти предизвикателно.

— Какво не е наред със стъпалата ми?

Артър още не можеше да разбере. Седна на пода и се опря се на ръце, за да разгледа стъпалата ѝ в естественото им положение. Наведе глава до самия под и се вгледа. Последва дълга пауза. Той се изправи тежко.

— Да. Виждам какво не е наред със стъпалата ти. Не докосват земята.

— И... какво мислиш за това?

Артър вдигна поглед бързо и видя как погледът ѝ потъмнява от внезапна тревога. Тя захапа устната си и започна да трепери.

— Какво... — запъна се тя — ти... — тя тръсна косата си напред, върху очите, които се пълнеха с тъмни, ужасни сълзи.

Той стана бързо, прегърна я и я целуна веднъж.

— Може би можеш да правиш каквото и аз — каза той и излезе направо през вратата на горния етаж.

Плочата стигна до хубавото място.

ГЛАВА 23

Битката за звездата Ксаксис продължаваше да бушува. Стотици от свирепите и ужасно натоварени с оръжие кораби на Зирзла сега бяха смачкани и раздробени на атоми от намаляващата енергия, която можеше да мобилизира в своя полза огромния сребрист Ксаксийски кораб.

Част от луната също липсваше, отнесена от същите тези силови оръдия, които раздираха самата тъкан на пространството.

Останалите кораби на Зирзла, макар и ужасно тежковъоръжени, сега безнадеждно безпомощни пред разрушителната сила на Ксаксийския кораб бягаха, за да се скрият зад бързо разпадащата се луна, когато преследвачът им изведнъж обяви, че се нуждае от почивен ден и напусна бойното поле.

За миг страховете и безпокойствата се удвоиха, но корабът си беше отишъл.

С невероятната мощ, с която разполагаше, той прелиташе през огромните и ирационално оформени пространства бързо, с лекота и най-вече тихо.

Потънал дълбоко в мазната си миризлива койка, Форд Префект спеше сред пешкирите и сънуваше старите места.

По едно време засънува Ню Йорк.

Разхождаше се по Ийст Сайд, покрай реката, така ужасно замърсена, че в нея спонтанно се зараждаха нови форми на живот, които искаха социални осигуровки и право на глас.

Една от тях мина по течението покрай него и му махна. Той отвърна.

Нещото допляска до брега и изпълзя на сушата.

— Здравсти — каза то. — Току-що съм създаден и във всяко отношение съм нов във Вселената. Има ли нещо, което можеш да ми кажеш?

— Пфюю — каза Форд силно изненадан и объркан, — мога да ти кажа къде са някои барове.

— Ами за любовта и щастието? Изпитвам остър глад за такива неща — каза то, размахвайки пипалата си. — Знаеш ли за тях?

— Можеш да получиш това, което ти трябва на Седмо авеню — отговори Форд.

— Инстинктивно чувствам — каза съществото настойчиво, — че трябва да съм красив. Красив ли съм?

— Доста директен въпрос, нали?

— Няма смисъл да увърташ. Красив ли съм? Нещото беше намокрило всичко наоколо, издаваше жвакащи звуци и се лигавеше. Един пияница наблизко започваше да проявява интерес.

— За мен? — каза Форд. — Не. Но слушай — добави той след миг, — повечето същества не са. Има ли други като теб там долу?

— Каж ми да ти кажа, пич — каза създанието. — Аз съм нов тук, както ти обясних. Животът е напълно непознат за мен. Какво е той?

Това беше едно от нещата, за които Форд можеше да говори компетентно.

— Животът — каза той — е като грейпфрут.

— Ъ-ъ-ъ, така ли?

— Да, той е нещо като оранжевожълт и на трапчинки отвън, мек и сочен вътре. Има и семки. А, и някои хора изяждат по половин за закуска.

— Има ли тук още някой, с който да си поприказвам?

— Предполагам — каза Форд. — Попитай някой полицаи.

Потънал в койката си, Форд се обърна на другата страна. Това не беше любимият му тип сън, защото в него не участваше Ексцентрика Галумбис, тригърдата курва от Еротикон VI, която участваше в повечето му сънища. Но поне беше сън. Поне беше заспал.

ГЛАВА 24

За щастие имаше силен въздушен поток нагоре, защото Артър не беше правил това нещо от известно време, поне не умишлено, а то е от нещата, които не бива да се правят умишлено.

Полетя надолу рязко, едва не разби челюстта си в прага и се претърколи във въздуха, толкова силно завладян от мисълта каква глупост е направил, че напълно забрави момента с удрянето в земята и — не се удари.

Хубав трик, помисли си той, ако можеш да го правиш. Земята висеше заплашително над главата му.

Опита се да не мисли за нея — колко ужасно голямо нещо е тя и колко силно щеше да го заболи, ако реши да престане да виси там и изведнъж падне отгоре му. Вместо това, опита се да мисли хубави неща за лемуриите, което беше точно каквото трябваше да прави, защото в момента не можеше да си спомни със сигурност какво е лемур — дали беше едно от нещата, които се движат на големи, величествени стада през равнините или там някъде, или беше див звяр — така че беше сложно да мисли хубави неща за тях, без просто да се отдаде на лепкавото чувство за общо благоразположение към всичко и това ангажираше напълно ума му, докато тялото се мъчеше да се приспособи към факта, че не докосва нищо.

По улицата полетя опаковка от шоколад „Марс“.

След моментно колебание и нерешителност, тя позволи на вятъра да я поотпусне и увисна трептяща между Артър и земята.

— Артър...

Земята все още висеше заплашително над главата му и той реши, че вече е крайно време да направи нещо във връзка с това, например да падне малко по-далеч от нея, което и направи. Бавно, много бавно.

Докато падаше бавно, много, много бавно, той затвори очи — внимателно, за да не разклати нещо.

Чувството, че затваря очите си, премина през цялото му тяло. Когато достигна стъпалата му, вече цялото му тяло бе информирано, че

е със затворени очи, но той не изпадна в паника поради този факт и бавно, много, много бавно го завъртя в една посока, а умът си — в обратната.

Тази маневра трябваше да постави земята на мястото ѝ.

Сега усещаше въздуха — ветрецът подухваше около него леко, весело, необезпокояван от присъствието му — и бавно, много, много бавно, сякаш излизаше от далечен сън, отвори очи.

Разбира се, беше летял и преда, много пъти, на Криккит, докато цялото това птиче бърборене не го бе побъркало, но тогава беше различно.

Сега се намираше на собствения си свят и тихо, без да се движи, ако не се смята лекото треперене, което можеше да се отдаде на много неща, висеше във въздуха.

На десет или петнадесет фута под него беше твърдият асфалт, а на няколко метра встрани — жълтото улично осветление на горната улица.

За щастие малката уличка беше тъмна, защото лампите, които се предполагаше, че трябва да я осветяват нощем се управляваха от хитроумно устройство, което ги запалваше малко преди обяд и ги гасеше малко преди да се спусне вечерта. Ето защо, той бе безопасно обгърнат от покривалото на мрака.

Бавно, много, много бавно вдигна глава към Фенчърч, застанала без дъх от изумление, на прага на горната врата, в чиято рамка се очертаваше силуета ѝ.

Лицето ѝ беше на сантиметри от неговото.

— Искан да те питам — каза тя с треперещ, нисък глас, — какво правиш. Но след това осъзнах, че и сама мога да видя. Летиш. Поне така изглежда. — След кратка, учудена пауза, тя продължи:

— Стори ми се тъп въпрос.

Артър каза:

— Можеш ли да, го направиш и ти?

— Не.

— Искан ли да опиташ?

Тя захапа устната си и поклати глава. Не толкова, за да каже „не“, колкото от чисто изумление. Трепереше като лист.

— Съвсем лесно е — подкани я Артър, — ако не знаеш как. Това е важното. Да не знаеш как го правиш.

За да покаже колко е лесно, той полетя надолу по уличката и падна доста силно нагоре, после отново слезе до нейното ниво като банкнота в порив на вятъра.

— Попитай ме как го правя — каза той.

— Как... правиш това?

— Нямам представа. Изобщо не знам.

Тя вдигна рамене объркана:

— Как тогава мога...

Артър се спусна още малко по-ниско и протегна ръка.

— Искам да опиташ — каза той — да стъпиш на ръката ми. Само с един крак.

— Какво?

— Опитай.

Колебливо, притеснено, почти, каза си тя, сякаш се опитва да стъпи на ръката на някой, който плува във въздуха пред нея, тя стъпи на ръката му.

— Сега другия крак.

— Какво?

— Премести тежестта си върху ръката ми.

— Не мога.

— Опитай.

— Така?

— Така.

Колебливо, притеснено, почти, каза си тя, сякаш... Спря да си казва какво представлява това, което прави в момента, защото имаше чувството, че въобще не иска да знае.

Закова погледа си върху улука на порутения склад отсреща, който я дразнеше от месеци, защото явно щеше да се срути и тя се зачуди дали някой има намерение да вземе мерки и дали тя не трябва да каже на някого за него, и нито за миг не се замисли върху факта, че е стъпила в ръцете на човек, който не е стъпил на абсолютно нищо.

— Сега — каза Артър, — вдигни десния си крак. Изцяло.

— Не мога.

— Опитай.

Досега не беше виждала улука от този ъгъл и ѝ се стори, че тинята и боклуците там горе може и да са птиче гнездо. Ако се наведе

напред и стъпи изцяло на левия си крак, сигурно щеше да види по-добре.

Артър се разтревожи, защото някой на уличката долу се мъчеше да открадне велосипеда ѝ. Никак не му се влизаше в спор точно сега и се надяваше, че типът ще приключи без много шум и няма да погледне нагоре.

Имаше вид на човек, който най-редовно краде велосипеди из малките улички, без въобще да очаква да види собствениците им, увиснали на няколко фута над тях. Тези две привички го улесняваха и той продължи работата си целенасочено и съсредоточено, докато накрая се убеди, че велосипедът е абсолютно безкомпромисно заключен с верига от шведска стомана за желязната халка, забита в бетона, спокойно изкриви колелата му и си продължи по пътя.

Артър изпусна въздишка на облекчение. — Виж какво парче яйчена черупка ти намерих — каза Фенчърч в ухото му.

ГЛАВА 25

Тези, които следят редовно делата на Артър Дент може би са добили впечатление за характера и навиците му, което, макар и да съдържа в себе си истината и разбира се, нищо освен истината, някак си, в своите съставни части, не обхваща цялата истина, с многото ѝ величествени аспекти.

И причините за това са очевидни. Редактирането, подбора, нуждата да се намери баланс между това, което е интересно и това, което е уместно, нуждата да се махнат всички досадни подробности.

Като тези например:

„Артър Дент реши да си ляга. Качи се по стъпалата, всичко петнадесет на брой, отвори вратата, влезе в спалнята си, свали си обувките и чорапите, и след това всички дрехи една по една, и ги остави във вид на спретната купчина на пода. Облече си пижамата — синята — на райета. Изми лицето и ръцете си, изми си зъбите, отиде до тоалетната, сети се, че пак е свършил всичко в обратния ред, наложи се да си измие ръцете отново и си легна. Чете в продължение на петнадесет минути, първите десет от които отидоха, за да разбере докъде е стигнал предната вечер, загаси лампата и след минута заспа.“

Беше тъмно. Близо час лежа на лявата си страна.

След това се раздвижи неспокойно в съня си и се обърна да спи на дясната си страна. След още един час очите му трепнаха и той леко почеса носа си, макар че още цели двадесет минути щяха да минат, преди отново да се обърне на лявата си страна. И така, той прекарваше нощта в сън.

Към четири часа стана и отиде отново до тоалетната. Отвори вратата... и така нататък.

Тъпо. Няма развитие на действието. Подходящо е за хубавките дебели книги, благодарение на които процъфтява американският пазар, но те води до никъде. С две думи, не искаш и да го знаеш.

Но също така, освен вариантът с миенето на зъби и опитите за намиране на чисти чорапи, има и други пропуски и към някои от тях

хората проявяват необикновен интерес.

Какво, искат да знаят те, става с Артър и Трилиън, когато са зад кулисите, изобщо стигна ли до някъде тази работа.

Отговорът на този въпрос, естествено, е „гледайте си работата“.

И какво, казват те, е правил той всичките тези нощи на планетата Крикит? Това, че на нея няма Фуолорнис, Огнени дракони и „Дайър Стрейтс“, съвсем не означава, че всяка нощ всички само са си чели книжки.

Или, да вземем един по-конкретен пример, нощта след купона на Комитета, на праисторическата земя, когато Артър се намери седнал на склона на един хълм, с поглед отпращан към изгряващата над меко осветените дървета луна, в компанията на едно красиво младо момиче на име Мела, отървало се наскоро от необходимостта всяка сутрин да разглежда сто почти еднакви снимки на потискащо осветени туби с паста за зъби в художествения отдел на рекламна агенция на планетата Голдгафринчам. И после какво? Какво стана после? И, разбира се, отговорът е — книгата свърши.

Следващата подхваща разказа от пет години по-късно и можете с пълно право да кажете, че някои вземат дискретността прекалено сериозно. „Този Артър Дент“, долита викът и от най-отдалечените кътчета на Галактиката — дори е бил намерен гравирани върху тайнствена космическа сонда, вероятно идваща от чужда галактика на разстояние прекалено ужасно, за да се мъчим да си го представим, „човек ли е или мишка? Какво, не го ли интересува нищо друго освен чая и по-общите проблеми на живота? Няма ли дух? Няма ли страст? Той, да го кажем направо, не чука ли?“

Тези, които искат да научат, трябва да продължат да четат. Другите могат да отидат направо на последната глава, която също е хубава и в нея участва Марвин.

ГЛАВА 26

Артър Дент си позволи за един незаслужаващ внимание миг да си помисли, докато се издигаха нагоре, че много се надява приятелите му, които винаги го бяха смятали за приятен, но тъп или, в по-ново време, за странен и тъп, да си прекарват добре в кръчмата, но за известен период това беше последният път, когато си помисли за тях.

Издигаха се нагоре, въртяха се спираловидно един около друг, като семена от чинар, падащи наесен, само че се движеха в обратна посока.

И докато се издигаха, умовете им бяха изпълнени от екстаза, който те обхваща, когато узнаеш, че или това, което правиш, е напълно, и крайно, и абсолютно невъзможно, или физиката има още много да наваксва.

Физиката поклати глава и като погледна на другата страна, съсредоточи се върху задачата да поддържа колите по „Юстън роуд“ и нататък към надлеза „Уестуей“ в движение, уличното осветление запалено и да гарантира, че ако някой си изпусне сандвича със сирене на „Бейкър стрийт“ той ще плюсне на тротоара с намазаното надолу.

Под тях главозамайващо блещукаха нанизаните като мъниста улични лампи на Лондон — Лондон, непрекъснато трябваше да си припомня Артър, не странно оцветените полета на Крикит, в далечните кътчета на Галактиката, чиито осветени лунички обсипваха свода над тях, а Лондон — люлеещ се, разлюлян и въртящ се, завъртян.

— Опитай лупинг — извика той на Фенчърч.

— Какво?

Гласът ѝ звучеше странно ясен, но далечен във въздушното пространство. Беше задъхан и слаб, сякаш не ѝ се вярваше — беше всички тези неща — ясен, далечен, задъхан, слаб — едновременно.

— Ние летим... — каза тя.

— Дребна работа — отговори Артър, — не мисли за това. Опитай лупинг.

— Лу...

Ръката ѝ хвана неговата, след секунда теглото ѝ също я хвана и тя шеметно полетя надолу, а ръцете ѝ се вкопчваха обезумели в нищото.

Физиката погледна Артър и, сгърчен от ужас, той също полетя надолу. От падането му се повдигаше и всяка част от тялото му запищя, освен гласът му.

Падаха, защото това беше Лондон и човек не може да прави такива неща тук.

Не успя да я хване, защото това беше Лондон, а не на милион мили — седемстотин и петдесет и шест, ако искаме да сме точни — в Пиза, където Галилео е демонстрирал, че две падащи тела падат с абсолютно еднакво ускорение, независимо от относителното им тегло.

Те падаха.

Докато падаше, шеметно и с призляване, Артър осъзна, че ако смята да се носи по небето и да вярва на всичко, което италианците са казали за физиката, когато дори не са успели да задържат права и една най-обикновена кула, те двамата наистина са изпаднали в беда, и направо започна да пада по-бързо от Фенчърч.

Хвана я отгоре и намести ръцете си, за да улови по-здраво раменете ѝ. Успя.

Добре. Сега падаха заедно, нещо много приятно и романтично, но това не решаваше основния проблем, а именно, че падат и земята не чака да види дали той ще приложи някой друг хитър номер, а идва към тях като бърз влак.

Той не можеше да подкрепя теглото ѝ, нямаше с какво, нямаше опорна точка. Единственото, което можеше да мисли беше, че очевидно ще умрат и че ако иска да се случи нещо друго, а не очевидното, той би трябвало да направи нещо друго, а не очевидното. Тук се почувства в познати води.

Пусна я, бутна я настрана и когато тя обърна изпълнено с безумен ужас лице към него, той хвана кутрето ѝ със своето кутре и я дръпна нагоре, като се затъркаля тромаво след нея.

— По дяволите — каза тя, както седеше останала без дъх върху абсолютно нищо и когато се съвзе, полетяха отново нагоре в нощта.

Малко под височината на облаците спряха и огледаха невероятното място, до което бяха стигнали. Земята не беше нещо,

което можеше да се разглежда с нетрепващ поглед, а само крадешком, между другото.

Фенчърч направи няколко дръзки малки лупинга и разбра, че ако правилно прецени силата на вятъра, би могла да направи и няколко наистина блестящи изпълнения, завършващи с пирует и леко спускане, при което роклята ѝ се вдигна нагоре и това е мястото, от което читателите, които нямат търпение да разберат какво са правили Форд Префект и Марвин през цялото това време, трябва да преминат към следващите глави, защото Артър не можеше да чака повече и ѝ помогна да я свали.

Роклята полетя надолу, носена от вятъра, докато се превърна в точица и поради различни сложни за обясняване причини революционизира живота на едно семейство в Хаунслоу, на чието въже за простиране бе намерена да виси сутринта.

В безмълвна прегръдка те се понесоха нагоре, докато заплуват в мъгливите венци от влага, които се движат като перца около крилата на самолет, но никога не можеш да почувстваш, защото си седнал в задушната кабина и гледаш през издраскания илюминатор, докато синът на някой непознат човек се опитва да налее топло мляко в ризата ти.

Артър и Фенчърч усещаха как се вият около телата им — леки, студени и фини — много студени, много фини. Чувстваха, дори и Фенчърч — защитена срещу природните стихии само от някои неща купени в магазина „Маркс и Спенсър“ — че ако не смятат да оставят гравитационните сили да ги тревожат тогава обикновеният студ и разределеният въздух могат да си гледат работата.

Двете неща от „Маркс и Спенсър“, които Артър махна много, много бавно, когато се скриха в мъглата на облаците, както единствено е възможно да направиш това, когато летиш и не използваш ръцете си, на сутринта предизвикаха значителни сътресения, като смятаме отгоре надолу, в Айлуърт и Ричмънд. Прекараха в облаците много време, защото те бяха много дебели, и когато накрая излязоха над тях и Фенчърч се въртеше като морска звезда, носена от вълните на прилива, видяха, че именно над облаците нощта е сериозно осветена от луната.

Светлината е тъмно-ярка. Там има други планини, планини със свои собствени арктически снегове.

Бяха се появили над дебелия слой купеста облачност и лениво се носеха над повърхността им, когато Фенчърч на свой ред освободи Артър от дрехите му, една по една, докато всичките изчезнаха, виейки се изненадано надолу през всеобхващащата белота.

Целуна го, целуна шията му, гърдите му и скоро те се понесоха плавно, наподобяващи буквата „Т“, нещо, което би накарало дори и Огнен дракон, ако такъв можеше да мине край тях, преял с пица, да плесне с крила и да се прокашля.

Но в облаците нямаше Фуолорнис, Огнени дракони, нито пък можеше да има, защото, подобно на динозаврите, птеродактилите и Големия Пребит Уинтуок от Стегбартъл Мажор в съзвездие Фраз и за разлика от „Боинг 747“, който се среща в изобилие, те са изчезнали, за жалост, и вселената никога повече няма да ги види.

Причината, поради която в горното изброяване най-неочаквано се появява „Боинг 747“ не е без връзка с факта, че нещо подобно се случи в живота на Фенчърч и Артър след минута-две.

Те са големи неща, ужасно големи. Не може да не познаеш, ако някое от тях е във въздуха заедно с теб. Усещаш грохота на въздушната вълна, движещата се стена от пищящ вятър и ако си глупав и правиш това, което Артър и Фенчърч правеха, съвсем близо до него, ще отхвърчиш настрани като пеперуда във виелица.

Този път, обаче, те загубиха само самообладание, прегрупираха се след миг и в тътнещия грохот им дойде чудесна нова идея.

Мисис Кейпълстън от Бостън, щата Масачузетс беше възрастна дама и наистина считаше живота си за почти свършил. Беше видяла много, част от него я бе изпълнила с недоумение, но на този късен етап чувстваше с притеснение, че е прекалено отегчена. Всичко беше минало чудесно, но може би бе твърде обяснимо, твърде обикновено.

Тя въздъхна, вдигна малкото пластмасово перденце на илюминатора и погледна към крилото.

Най-напред реши, че трябва да повика стюардесата, но после си каза, „Не, дявол да го вземе, това е за мен и само за мен“.

По времето, когато нейните необясними двама души се плъзнаха назад от крилото и се завъртяха във вихрушката на въздушния поток, тя се бе развеселила значително.

Преди всичко почувства невероятно облекчение при мисълта, че всичко, което са ѝ казвали всички, не е вярно.

* * *

На следващата сутрин Артър и Фенчърч спаха до много късно, въпреки непрестанния вой на реставраторските работи.

Следващата нощ направиха съвсем същото още веднъж, но този път си носеха уокмени марка „Сони“.

ГЛАВА 27

— Всичко това е много хубаво — каза Фенчърч няколко дни по-късно, — но аз трябва да знам какво става с мен. Виждаш ли, между нас има една разлика. Ти си загубил нещо и си го намерил отново, а аз намерих нещо и го загубих отново. Трябва да го намеря пак.

Налагаше се нея да я няма през целия ден, така че Артър се приготви да прекара времето в телефонни разговори.

Мъри Бост Хенсън беше журналист в един от вестниците с малки странички и големи заглавия. Би било приятно, ако можеше да се каже, че това не го прави по-лош, но за жалост не беше истина. Той беше единственият познат на Артър журналист, така че му се обади въпреки всичко.

— Артър, стара супена лъжица, стари сребърен супнико, колко страшно се радвам, че те чувам! Някой ми каза, че си отишъл в космоса или нещо такова.

Мъри използваше свой специален език в разговорите си, който беше измислил за собствена употреба, език, който никой друг не бе в състояние да използва, дори да разбира. Едва ли нещо в него означаваше нещо. Това, което означаваше, беше така чудесно прикрито, че никой не можеше и да заподозре присъствието му в лавината от безсмислици. Когато по-късно се разбере, какво точно е имал предвид, обикновено лошите времена за всички засегнати вече са започнали.

— Какво? — каза Артър.

— Просто слух, стар слонски зъбе, малка моя зелена масо за карти, просто слух. Сигурно нищо не значи, но може да ми потрябва твоё изявление.

— Нямам какво да кажа. Просто кръчмарски приказки.

— Та ние с тях се храним, мой изкуствени крайнико. Освен това ще пасне като, как се казваше, на едно от другите материалчета от историите на седмицата, така че може и просто да го опровергаеш — все тая. Извинявай, току-що нещо изпадна от ухото ми.

Последва пауза, в чийто край гласът на Мъри прозвуча по линията неподправено разтревожен.

— Просто си спомних, каква странна вечер преживях снощи. Както и да е, мой стари няма да кажа какво, как е да се возиш на Халеевата комета, а?

— Не съм се возил — каза Артър и сподави въздишката си, — на Халеевата комета.

— Добре де, как е да не се возиш на Халеевата комета?

— Чувстваш се спокойно, Мъри.

Последва пауза, докато Мъри си запише последното.

— За мен е добре, Артър, за мен, за Етел и за пиленцата е съвсем добре. Напълно пасва на общата странност на седмицата. Седмица на чудациите, така мислим да я наречем. Добре ли е, а?

— Много добре.

— Добре звучи. Първо, идва тоя, дето все му вали на главата.

— Какво?

— Абсолютна, чорапена истина. Всичко документирано в малкото му черно тефтерче, всичко съвпада на всяко едно забавно ниво. Метеорологическата служба изстина като лед, направо изкудкудяка и едни смешни човечета с бели престилки прелитат от целия свят с линейки и кутийки, и капкомери. Този човек е бедро на пчела, Артър, цици на оса! Той е, осмелявам се да кажа, всички ерогенни зони на всички летящи насекоми в Западния свят. Наричаме го Бог на Дъжда. Хубаво, нали?

— Мисля, че съм го срещал.

— Добре звучи. Какво каза?

— Може и да съм го виждал. Оплаква се през цялото време, нали?

— Невероятно! Виждал си Бога на Дъжда!

— Ако е същият тип. Казах му да престане да се оплаква и да покаже тефтерчето си на някого.

В края на телефонната линия, на който беше Мъри Бост Хенсън, настъпи тишина.

— Направил си тъпотия. Абсолютна тъпотия е била извършена от теб! Слушай, знаеш ли колко му плащат, за да не ходи в Малага тази година? Искам да кажа, забрави за напояването на Сахара и други скучни неща като това, този човек има пред себе си цяла нова

професия — да избягва да ходи на разни места срещу заплащане! Превръща се в чудовище, Артър, дори може да се наложи да спечели лотарията ни. Слушай, можем да направим материалче за теб — „Човекът, който накара Бога на Дъжда да пусне дъжд“, а?

— Хубаво, но...

— Може да се наложи да те снимаме под някоя градинска лейка, но няма значение. Къде си ти?

— Ъ-ъ, в Айлингтън. Слушай, Мъри...

— Айлингтън!

— Да...

— Добре, какво ще кажеш за тия чудатости през цялата седмица, за тези дивотии? Знаеш ли нещо за летящите хора?

— Не.

— Би трябвало. Това е наистина куковска история. Това е истински бой с пържени кюфтета. Местните хора непрекъснато се обаждат, за да ни кажат за тази двойка, която лети нощем. Във фотолабораторията си държим денонощно хора, за да направим истинска документална снимка. Трябва да си чул!

— Не съм.

— Артър, къде си бил? А да, космоса, записах си какво ми каза. Но това беше преди месеци. Слушай, това продължава нощ след нощ, моя стара скарпо за сирене, и точно на мястото, където си ти. Тази двойка просто лети в небето и прави всякакви неща. И не искам да кажа, че виждат през стени или се правят на въжени мостове. Нищо ли не знаеш?

— Не знам.

— Артър, почти неизразимо разкошно е, че си поговорих с теб, приятелче, но трябва да вървя. Ще изпратя човека с фотоапарата и с лейката. Дай ми адреса, готов съм да записвам.

— Слушай, Мъри, обадох ти се, за да те попитам нещо.

— Имам страшно много работа.

— Исках да разбера нещо за делфините.

— Не става материал. От миналата година е. Забрави за тях. Няма ги.

— Важно е.

— Слушай, пълен боклук, никой не би го чел. Не можеш да пуснеш материал, когато единствената новина е, че това, за което става

дума, продължава да го няма. А и не ни е в територията. Опитай неделните издания. Може би ще пуснат нещо като: „Какво се случи с «Какво се случи на делфините»“ след около две години през август. А сега какво да направят? „Делфините още ги няма“? „Продължаващо отсъствие на делфините“? „Делфините — продължават дните без тях“? Умряла работа, Артър. Лежи на гърба си и рита с малки краченца във въздуха и се качва на златната кула в небето, стари мой приятелю.

— Мъри, не ме интересува дали става за материал или не. Просто искам да се свържа с този тип в Калифорния, който казва, че знае нещо за това. Мислех, че може би знаеш за него.

ГЛАВА 28

— Хората започват да говорят — каза Фенчърч тази вечер, след като изтеглиха горе виолончелото.

— Не само говорят — каза Артър, — но и печатат, с големи черни букви, под печалбите от лотарията. Затова реших да взема тези.

Той ѝ подаде дългите тесни книжки на самолетните билети.

— Артър! — каза тя и го прегърна. — Значи ли това, че си успял да говориш с него?

— Днешният ми ден беше ден на телефонно изтощение. Говорих буквално с всички отдели на всички вестници от „Флийт стрийт“ и накрая се добрах до този номер.

— Очевидно си работил здравата, подгизнал си от пот, горкият.

— Не от пот — каза Артър уморено. — Един фотограф беше тук преди малко. Опитах се да се противопоставя, но... няма значение, отговорът е „да“.

— Говорил си с него.

— Говорих с жена му. Каза ми, че той е твърде странен и няма да дойде на телефона и да се обадя по-късно.

Седна тежко, разбра, че нещо му липсва и отиде до хладилника, за да си го набави.

— Искаш ли да пийнеш нещо?

— Бих извършила убийство за едно питие. Винаги разбирам, че ме чакат тежки времена, когато учителят по виолончело ме огледа отгоре надолу и каже: „А, да, мила моя, струва ми се, днес малко Чайковски...“

— Обадох се пак, по-късно — каза Артър — и жена му каза, че е на 3.2 светлинни години от телефона и трябва да се обадя отново.

— Ах!

— Обадох се отново. Тя каза, че положението се е подобрило. Този път бил само на 2.6 светлинни години от телефона, но пак прекалено много, за да го чуя ако се провикне.

— Смяташ ли — каза Фенчърч изпълнена със съмнение, — че има някой друг, с когото можем да говорим?

— Стана още по-лошо — каза Артър. — Говорих с един човек от научно списание, който го познава и той ми каза, че Джон Уотсън не само ще повярва, но и сигурно ще разполага с абсолютни доказателства, които често му диктуват ангели с руси бради, зелени крила и анатомични нальми, че най-нашумялата глупава теория на месеца е вярна. На тези, които подлагат на съмнение виденията му, той тържествуващо показва въпросните нальми и повече нищо.

— Нямах представа, че положението е толкова лошо — каза Фенчърч тихо. Тя нервно опипваше самолетните билети.

— Обадох се на госпожа Уотсън още веднъж — каза Артър. — Името ѝ, между другото, може би ще ти е интересно да научиш, е Тайнствената Джил.

— Разбирам.

— Радвам се, че разбираш. Мислех, че няма да повярваш на тези неща и затова когато се обадох този път записах разговора с телефонния секретар.

Отиде до телефонния секретар и започна нервно да натиска бутоните му и да беснее, защото апаратът беше от тези, които особено много препоръчваше списание „Кое?“ и които не можеш да ползваш, без да полудееш.

— Ето го — каза той накрая и избърса потта от челото си.

Гласът беше тънък и прациящ, защото бе пътувал до спътник на геостационарна орбита и обратно, но също така беше и завладяващо спокоен.

— Може би трябва да поясня — каза гласът на Тайнствената Джил Уотсън, — че телефонът се намира в стая, в която той никога не влиза. Тя е в Лудницата, разбирате ли? Уонко Нормалният не обича да влиза там и не влиза. Мисля, че трябва да знаете това, може да ви спести разходите за телефон. Ако искате да се срещнете с него, това може да се уреди много лесно. Просто трябва да влезете при него. Той се среща с хора само вън от Лудницата.

Гласът на Артър, максимално озадачен:

— Съжалявам, не разбирам. Къде е лудницата?

— Къде е Лудницата? — отново Тайнствената Джил Уотсън. — Не сте ли чели инструкциите върху пакет клечки за зъби?

Гласът на Артър трябваше да признае, че не.

— Добре е да го направите. Сигурно това ще ви изясни нещата до известна степен. Може би това ще ви подсказе къде е Лудницата. Благодаря ви.

Телефонната линия прекъсна. Артър изключи устройството.

— Според мен, можем да считаме това за покана — каза той и повдигна рамене. — Всъщност взех адреса от научното списание.

Фенчърч вдигна очи към него, мръщейки се замислено, после погледна билетите.

— Мислиш ли, че си струва? — каза тя.

— Е — каза Артър, — единственото нещо, с което се съгласиха всички, с които разговарях, освен факта, че го смятат за пълно куку, е, че той знае за делфините повече, отколкото който и да било друг.

ГЛАВА 29

„Важно съобщение. Това е полет 121 за Лос Анджелис. Ако плановете ви за днес не включват посещение в Лос Анджелис, сега е най-добрият момент да слезете от самолета.“

ГЛАВА 30

В Лос Анджелис наеха кола от едно място, където дават под наем автомобили, които другите хора изхвърлят на боклука.

— Да я накараш да завие е малко проблематично — каза младежът зад тезгяха. — Понякога е по-просто да слезеш и да се качиш на кола, която отива в другата посока.

Прекараха една нощ в хотел на „Сънсет булевард“, който им бяха препоръчали, заради начина, по който ще ги озадачи.

— Всички в него са или англичани, или странни, или и двете. Има плувен басейн, където можете да гледате как рок звезди четат „Език, истина и логика“ за пред фотографите.

Беше истина. Имаше една звезда и правеше точно това.

Обслужващият паркинга не хареса много колата им, но всичко беше наред, защото и те не я харесваха.

Късно вечерта отидоха с колата до хълмовете на Холивуд и спряха, за да погледат първо ослепителното море от движеща се светлина, което е Лос Анджелис и после ослепителното море от движеща се светлина, което е долината на Сан Фернандо. Съгласиха се, че усещането за ослепителност спира някъде в очните им дъна и не засяга други части на тялото, поради което останаха странно неудовлетворени от гледката. Със самите внушителни морета от светлина всичко е наред, но светлината е предназначена да осветява нещо и след като бяха минали през това, което това море от светлина осветяваше, те не бяха останали особено очаровани.

Спаха неспокойно до късно и се събудиха по обяд, когато беше глупашки горещо. Отидоха по магистралата до Санта Моника, за да видят за първи път Тихия океан — океанът, който Уонко Нормалният гледаше по цял ден и през по-голямата част от нощта.

— Някой ми беше казал — каза Фенчърч, — как навремето подслушал две възрастни дами, които правели каквото ние правим сега — гледали Тихия океан за първи път в живота си, да си говорят на

същия този бряг. След дълга пауза, едната каза на другата: „Знаеш ли, не е толкова голям, колкото очаквах“.

Настроението им постепенно се подобри, когато тръгнаха по плажа на Малибу и гледаха как милионерите в луксозните си бунгала непрекъснато държат под око съседите си, за да ги следят колко забогатяват.

Подобри се още повече, когато слънцето започна да се спуска по западната част на небето, а когато седяха в раздрънканата си кола и пътуваха към залеза, пред който никой разумен човек не би и помисли да строи град като Лос Анджелис, те неочаквано се почувстваха така необяснимо и изненадващо щастливи, че дори престанаха да обръщат внимание на радиото в колата, което хващаше само две станции, при това едновременно. Какво от това — и двете пускаха хубав рокендрол.

— Знам, че ще може да ни помогне — каза Фенчърч убедено. — Как му беше името? Как искаше да го наричат?

— Уонко Нормалния.

— Знам, че ще може да ни помогне.

Артър се чудеше дали е така и се надяваше да е така, и се надяваше Фенчърч да намери това, което е изгубила тук, на тази Земя, каквато и Земя да се окаже тя.

Надяваше се, все така непрекъснато и усилено, още от разговора им край бреговете на Серпентината, че от него няма да искат да си припомня нещо, което той много твърдо и решително беше погребал в най-далечното кътче на паметта си, с надеждата, че ще спре да го тормози.

* * *

В Санта Барбара спряха, за да хапнат в един рибен ресторант, който представляваше преустроен склад.

Фенчърч си поръча бърбън и каза, че е превъзходен.

Артър си поръча филе от риба-меч и каза, че много го е ядосало.

Сграбчи една минаваща келнерка за ръкава и започна да ѝ се кара.

— Защо тази риба е толкова хубава? — настоя той.

— Моля да извините приятеля ми — каза Фенчърч, — Мисля, че най-после се чувства добре.

ГЛАВА 31

Ако вземете двама Дейвид Бауи, сложите единия върху другия, после прикачите по един Дейвид Бауи към ръцете на горния и увиете всичко това в мръсна плажна хавлия, ще получите нещо, което не прилича точно на Джон Уотсън, но всички, които са го виждали биха се съгласили, че нещото им е познато отнякъде.

Беше висок, дългурест.

Когато седеше на шезлонга си, с вперен в Тихия океан поглед, издаващ не толкова наличието на безумни предположения, колкото на дълбока, спокойна тъга, беше трудно да се каже къде точно свършва столът и къде започва той и бихте се поколебали да сложите ръка на, да кажем, рамото му, за да не би цялата конструкция изведнъж да се събори и откъсне палеца ви.

Но усмивката му, когато я насочи към вас, е забележителна. Сякаш се състои от най-лошите неща, които животът може да ви погоди, но въпреки това, когато той ги постави в специфичния порядък върху лицето си, изведнъж ви карат да си кажете: „Е, тогава всичко е наред“.

Когато той говори, човек е доволен, че използва тази усмивка доста често.

— А, да — каза Уонко. — Често идват да ме виждат. Сядат тук. Сядат тук, точно където седите вие.

Имаше предвид ангелите с руси бради, зелени крила и анатомични нальми.

— Ядат мексиканска храна, защото там, откъдето идвали немалко такава. Пият много кока-кола и са чудесни в много отношения.

— Наистина ли? — каза Артър. — Така ли? Така че, ъ-ъ... кога става това, кога идват?

Той също загледа океана. Няколко късокрили кюкавци^[1] тичаха по пясъка край вълните, което беше свързано със следния проблем — те трябваше да намерят храната си в пясъка, току-що измит от вълната, но не биха понесли да се намокрят краката им. За да се справят с това,

те тичаха с някакви много чудати движения, сякаш ги е конструирал някой много умен човек от Швейцария.

Фенчърч седеше на пясъка и разсеяно чертаеше фигури с пръст.

— Събота и неделя предимно — каза Уонко Нормалния. — На малки скутери. Чудесни машини — усмихна се той.

— Разбирам — каза Артър, — разбирам.

Фенчърч се прокашля леко, това привлече вниманието му и той я погледна. На пясъка тя беше нарисувала с чертички как двамата летят в облаците. За миг му се стори, че тя иска да го възбуди, но после разбра, че всъщност го упреква.

— Кой сме ние — каза тя, — че да казваме, че е луд? Къщата му наистина беше особена и тъй като Артър и Фенчърч се сблъскаха първо с нея, би било полезно да кажем каква беше тя.

Тя беше такава.

Беше с вътрешното навън.

Наистина с вътрешното навън — до степен, че се наложи да паркират върху килима.

По цялото си протежение, това, което нормално би било наречено „външна стена“, беше оцветено с приятна розова боя за вътрешно боядисване, имаше лавици с книги, една-две стари трикраки маси с полукръгъл плот, поставени така, сякаш са били цели и стената ги е срязала на две, картини, очевидно предназначени да успокояват.

Най-странен беше покривът.

Той се прегъваше обратно в себе си, като нещо, което би измислил Морис Ешер, ако е прекарал няколко тежки ноци из града, за което не е работа на нашия разказ да намеква, че става дума, макар че понякога е трудно, когато гледаме картините му, особено тази с обърканите стълби, да не си зададем въпроса дали не става дума именно за това, защото кристалните полилеи, които би трябвало да висят вътре, бяха навън и стърчаха нагоре.

Объркващо.

На табелата до входната врата пишеше: „Заповядайте вън“ и леко изнервени, те го направиха.

Разбира се, вътре беше Вън. Груба зидария, добре направена електрическа инсталация, улуци в добро състояние, градинска пътека, едно-две дръвчета, няколко стаи, водещи нанякъде.

Вътрешните стени бяха извити странно и отворени в единия край и сякаш — поради някаква оптическа илюзия, която би накарала и Морис Ешер да се намръщи и да се чуди как е постигната — обграждаха самия Тих океан.

— Здравсти — каза Уонко Нормалния.

Добре, помислиха си те, със „здравсти“ можем да се справим.

— Здравсти — казаха те и всички изненадващо се усмихнаха.

Доста време, неизвестно защо, изглежда не желаше да говори за делфините, сякаш нещо отвличаше вниманието му и той само казваше: „Забравих...“, при всяко тяхно споменаване. Разведе ги, изпълнен с гордост, за да разгледат чудатостите на къщата му.

— Доставя ми някакво много странно удоволствие — каза той — и не създава никому никакви проблеми, които един компетентен учен лекар не би могъл да коригира.

Стана им симпатичен. Беше открит и пряк и изглежда успяваше да се подиграе на себе си, преди който и да било друг да стори това.

— Жена ви — каза Артър — спомена някакви клечки за зъби.

Каза го с притеснение, сякаш се боеше, че тя може да изскочи иззад ъгъла и да ги спомене пак.

Уонко Нормалния се засмя. Това беше лек, безгрижен смях и звучеше сякаш го е използвал много и е доволен от него.

— А, да — каза той, — това има нещо общо с деня, в който окончателно се убедих, че светът се е побъркал напълно и построих Лудницата, за да го прибера в нея, горкия, и се надявах да му помогна.

В този момент Артър отново се почувства нервен.

— Тук — каза Уонко, — ние се намираме извън Лудницата. — Той отново посочи грубата зидария и улуците. — Минавате през тази врата — той посочи онази, през която бяха влезли — и влизате в Лудницата. Опитах се да я боядисам както трябва, за да може и пациентите да се чувстват добре, но човек не може да направи много. Сега вече никога не влизам там. Когато понякога се изкуся, а това сега не ми се случва почти никога, просто поглеждам табелката до вратата и се отказвам.

— Онази? — попита Фенчърч и посочи, доста озадачена, към една синя табела с инструкция.

— Да. Това са думите, които окончателно ме превърнаха в отшелника, който съм сега. Прочетох ги и узнах какво трябва да

направя.

На табелата пишеше:

„Хванете клечката в средата. Навлажнете острия край с език. Мушнете в пространството между зъбите със заобления край към венеца. Движете внимателно отвън навътре.“

— Стори ми се — каза Уонко Нормалния, — че всяка цивилизация, която толкова е загубила разсъдъка си, че се налага да поставя писмена инструкция за ползване върху пакет клечки за зъби, вече не е цивилизация, в която мога да живея и остана нормален.

Той отново погледна към океана, сякаш го предизвикваше да се разбушува и разпени, но той си остана спокоен и си играеше с кюкавците.

— И ако ви е минавало през ум да се запитате, тъй като виждам, че това не е невъзможно, аз съм напълно нормален. Затова наричам себе си Уонко Нормалния, за да е напълно ясно. Уонко ме наричаше майка ми, когато бях малък и несръчен и чупех разни неща. „Нормален“ е това, което съм сега — каза той с една от усмивките, които те карат да си кажеш: „Е, тогава всичко е наред“ — и това, което смятам да съм и занапред. Да отидем ли на плажа, за да видим за какво ще разговаряме?

Отидоха на плажа и там той заговори за ангелите с руси бради, зелени крила и анатомични налъми.

— За делфините... — каза тихо Фенчърч с надежда.

— Мога да ви покажа налъмите — каза Уонко Нормалния.

— Чудя се дали не знаете...

— Искате ли да ви покажа — каза Уонко Нормалният — налъмите? Те са тук. Ще ги донеса. Произведени са от компанията „Шол“ и ангелите казват, че са много подходящи за терена, на който се налага да работят. Казват, че държат павилион за вещи под наем до посланието. Когато им кажа, че не знам какво значи това, те се смеят и казват, че да, така е, наистина не знам. Е, и без друго ще ги донеса.

Когато се запъти към Вътре, или Вън, зависи как погледнеш на нещата, Артър и Фенчърч се спогледаха учудено и малко отчаяно и продължиха да рисуват фигурки в пясъка.

— Как са краката ти днес? — попита Артър тихо.

— О'кей. В пясъка не ги чувствам толкова странно. Или във водата. Докосването на водата е чудесно. Просто ми се струва, че това

не е нашият свят.

Тя вдигна рамене.

— Какво според теб — каза тя — означава това „послание“.

— Не знам — каза Артър, макар че споменът за човек на име Прак, който непрекъснато му се смее, продължаваше да го тормози.

Когато Уонко се върна, носеше нещо, което накара Артър да занемее. Не нальмите — те бяха напълно обикновени дървени нальми.

— Помислих се, че може би ще искате да видите какво носят на краката си ангелите. Просто от любопитство. Между другото, не се опитвам да докажа каквото и да било. Аз съм учен и зная кое може да се счита за доказателство и кое не. Продължавам да използвам името си от детинство, за да не забравя нито за миг, че ученият трябва да бъде абсолютно като дете. Ако види нещо, той трябва да каже, че го е видял, независимо дали то е като онова, което е смятал, че ще види или не. Първо виж, после мисли, по-късно провери. Но винаги първо виж. Иначе ще виждаш само каквото ти се иска. Повечето учени забравят това. Ще ви го демонстрирам по-късно. И така, другата причина, поради която се наричам Уонко Нормалния е, защото искам хората да ме смятат за глупак. Това ми позволява да говоря това, което виждам, когато го видя. Не може да си истински учен, ако имаш нещо против хората да мислят, че си глупак. Както и да е, реших, че може би ще искате да видите и това.

Беше предметът, който накара Артър да занемее, когато видя, че Уонко го носи, защото представляваше чудесен сребристосив стъклен аквариум, съвсем същият като този в спалнята му.

В продължение на тридесет секунди, безуспешно, той се беше мъчил да каже: — Откъде имаш това? — рязко и с изненада в гласа.

Накрая моментът дойде, но той го пропусна с милисекунда.

— Откъде имаш това? — попита Фенчърч рязко и с изненада в гласа.

Артър я погледна и рязко, с изненада в гласа каза:

— Какво? Виждала ли си вече нещо такова?

— Да — каза тя, — имам такъв. По-точно, имах. Ръсел ми го задигна, за да си слага в него топките за голф. Не знам откъде се взе, просто се ядосах, че Ръсел ми го задигна. Защо, и ти ли имаш такъв?

— Да. Беше...

Двамата забелязаха, че Уонко Нормалния гледа ту единия, ту другия и се мъчи да вмъкне помежду им едно изненадано ахване.

— И вие имате такива неща? — каза той и на двамата.

— Да — отговориха те.

Огледа ги дълго и спокойно, после вдигна аквариума, за да улови светлината на калифорнийското слънце.

Сякаш стъклото запя със слънцето, зазвъня със силата на светлината му, по пясъка наоколо и по тях заиграха искрящи дъги. Съвсем ясно видяха фино гравираните върху стъклото думи: „Сбогом и благодаря за рибата“.

— Знаете ли — попита Уонко, — какво е това?

Те поклатиха глави бавно и с учудване, почти хипнотизирани от блясъка на сенките върху сивото стъкло.

Това е подарък за сбогом от делфините — каза Уонко с тих нисък глас. — Делфините, които обичах и изучавах, с които плувах, които храних с риба и даже се опитах да науча езика им, задача, която те направиха невъзможно трудна, като вземем предвид факта, че — сега вече съм сигурен — че те бяха напълно в състояние да говорят на нашия, ако решат, че искат.

Поклати глава и се усмихна бавно, бавно, после отново погледна Фенчърч и отново Артър.

— Какво... — попита той Артър, — какво направи с твоя? Мога ли да попитам?

— Ъ-ъ, държа в него една рибка — отговори Артър тихо, с леко неудобство. — Имах една рибка, с която се чудех какво да правя и — хоп — аквариума. — Той замълча.

— Жена ми държеше в нашия булгур — продължи Уонко и в гласа му се прокраднаха нови нотки, — до снощи...

— Какво — каза Артър бавно и сподавено — стана снощи?

— Свърши ни булгурът — каза Уонко с равен глас. — Жена ми — добави той — отиде за още.

За момент потъна в собствените си мисли.

— И какво стана после? — попита Фенчърч със същия задъхан глас.

— Измих го — отвърна Уонко, — измих го много внимателно, магнах и последната люспа от булгура, след това бавно го изсуших с

ленена кърпа, като бавно, бавно го превъртах. След това го поставих до ухото си. Държали... държали ли сте го до ухото си?

Те отново поклатиха глави бавно — занемели.

— Може би — каза той — трябва да го направите.

[1] Вид птици. Бел.пр. ↑

ГЛАВА 32

Дълбокият рев на океана.

Разбиването на вълните в брегове по-далечни, отколкото може да достигне мисълта. Тихите бури на дълбините.

И сред всичко това, зовящи гласове, не, не гласове — неземни трели, думи, неизречените песни на мисълта.

Приветствия, вълни от приветствия, бликащи от неизказаното, думи долитащи заедно.

Разбиването на тъгата върху земни брегове.

Вълни на радост — къде? Един свят открит неописуемо, достигнат неописуемо, мокър неописуемо, песен на водата.

Хор от гласове, кънтящи обяснения за неизбежно бедствие, един свят, който ще умре, безпомощност, спазъм на отчаяние, утихване, отново думи.

И след това надеждата, откриването на сянката „Земя“ в гънките на времето, потъналите измерения, тегленето на паралелите, силното всмукване, вихрушката на волята, полетът ѝ, крушението ѝ, бягството. Нова Земя извикана в замяна, без делфините.

След това, вцепеняващ, един-единствен глас, съвсем ясен:

— Този аквариум получихте от Кампанията за спасяване на хората. Сбогом.

И след това звукът на дълги, тежки, идеални сиви тела, които плуват далече, в непознати, неизмерими дълбини и се кискат тихо.

ГЛАВА 33

Тази вечер те останаха Извън Лудницата и гледаха телевизия излъчвана от Вьтре.

— Това исках да видите — каза Уонко Нормалния, когато започнаха новините. — Стар мой колега. Той е във вашата страна и се занимава с едно изследване. Само гледайте.

Беше пресконференция.

— Боя се, че за сега не мога да коментирам името „Бог на Дъжда“ и в момента ние го считаме за проявление на Спонтанен, Параслучаен Метеорологически Феномен.

— Бихте ли обяснили това?

— Не съм съвсем сигурен. Да си го кажем направо, ако открием нещо, което не разбираме, предпочитаме да му дадем име, което вие не можете да разберете и дори да произнесете. Искам да кажа, че ако позволим да тръгнете насам-натам и да го наричате „Бог на Дъжда“, това ще означава, че знаете нещо, което ние не знаем и се боя, че не можем да допуснем това. Не, първо ще му дадем име, което подсказва, че е наш, а не ваш, след това ще открием начин да докажем, че той не е това, което вие казвате, а това, което ние казваме. И дори да се окаже, че вие сте прави, въпреки това пак няма да сте прави, просто защото ние го наричаме ъ-ъ-ъ... Супернормален... не паранормален или свръхестествен, защото вие си мислите, че знаете какво значат тези думи. Не. Супернормален, Акселеративен, Потоп-индуктор. Може да ни се прииска някъде да сложим и „квази“, за да се защитим. Бог на Дъжда! През живота си не съм чувал такава безсмислица. Признавам, не бих тръгнал на почивка с него. Благодаря, това е всичко за сега, освен че искам да кажа „Здрасти!“ на Уонко, ако гледа.

ГЛАВА 34

В самолета към дома до тях седеше жена, която ги оглеждаше доста странно.

Те разговаряха помежду си тихо.

— Все още не съм научила всичко — каза Фенчърч — и изпитвам острото чувство, че знаеш нещо, което не си ми казал.

Артър въздъхна и извади лист хартия.

— Имаш ли молив? — попита той. Тя потърси и намери.

— Какво правиш, мили? — попита тя, след като той прекара двадесет минути в мръщене, дъвкане на молива, драскане по листа, задраскване на надрасканото, пак дъвкане на молива и ядосано пухтене.

— Опитвам се да си спомня един адрес, който някога ми бяха дали.

— Животът ти ще стане много по-лек, ако си купиш тефтерче.

Най-накрая й подаде листа.

— Ти се грижи за него — каза той.

Тя го погледна и сред драсканиците и задрасканиците се открояваха думите: „Планини Квантулус Квазгар. Севербеупстри. Планета Прелиумтарн. Слънце — Зарее. Галактически сектор QQ7, активност J-Гама.“

— И какво има там?

— По всичко личи, че там е Последното Послание на Бога към Неговото Творение.

— Това ми звучи по-естествено — каза Фенчърч. — Как да стигнем до там?

— Наистина ли...?

— Да — каза тя твърдо, — наистина искам да знам.

Артър погледна навън към небето през малкия изподраскан илюминатор.

— Извинете — каза неочаквано жената, която ги гледаше доста особено, — Надявам се не мислите, че се натрапвам. Толкова се

отегчавам при тези дълги полети и е добре да си поговориш с някого. Казвам се Инид Кейпълсън и съм от Бостън. Кажете ми, вие много ли летите?

ГЛАВА 35

Отидоха в къщата на Артър, мушнаха два пешкира и други неща в една чанта и седнаха да правят това, което всеки галактически стопаджия прави през по-голямата част от живота си.

Зачакаха да мине летяща чиния.

— Един мой приятел го прави в продължение на петнадесет години — каза Артър една нощ, докато тъжно гледаха към небето.

— Кой беше той?

— Казва се Форд Префект.

Улови се, че прави нещо, което не бе очаквал, че някога вече ще прави.

Зачуди се къде ли е Форд Префект.

По някакво невероятно съвпадение, на следващия ден във вестниците имаше две съобщения — едното се отнасяше до изненадващото появяване на летящата чиния, а другото — до поредица грозни сбивания в кръчми.

На по-следващия ден се появи Форд Префект, който сякаш караше тежък махмурлук и се заоплакваше, че Артър не вдига телефона.

Наистина имаше вид на много болен, не сякаш просто са го прокарали отзад напред през жив плет, а сякаш плетът същевременно е бил прекаран отзад напред през зърнокомбайн. Той влезе със залитане във всекидневната на Артър, отказа с махване всички опити за подкрепа, което беше грешка, защото поради усилието при махването загуби равновесие и накрая се наложи Артър да го довлече до канапето.

— Благодаря ти — каза Форд, — благодаря ти много. Имаш ли... — каза той и заспа за три часа.

— ... някаква представа — продължи внезапно той, когато се съживи — колко трудно е да се включиш в Британската телефонна система от Плядите? Виждам, че нямаш и затова ще ти кажа — каза той — след много голяма чаша кафе без захар, което ще ми направиш.

Последва Артър в кухнята с нестабилна походка.

— Тъпите телефонистки не престават да те питат откъде се обаждаш, ти им казваш, че от Шотландия, а те казват, че не можело да си там, защото нямало да се обаждаш по тази линия. Какво правиш?

— Правя ти кафе без захар.

— О! — Форд изглеждаше разочарован. Огледа печално обстановката.

— Какво е това?

— Ориз.

— А това?

— Червен пипер.

— Разбирам — каза Форд сериозно и постави едното нещо върху другото, но явно не можеха да се закрепят както трябва, защото сложи другото върху едното и това сякаш свърши работа.

— Малко съм замаян от пътуването — каза той. — Какво ти казвах?

— Че не се обаждаш от Шотландия.

— Така беше. Обясних това на дамата. „Майната й на Шотландия“, казвам й, „щом имаш такова отношение. Всъщност обаждам се от търговско-разузнавателен кораб на компанията «Сириус Сайбърнетикс», намиращ се на субсветлинен етап от пътуването си между звездите, известни на вашия свят, макар и не непременно на тебе, уважаема госпожо“. Казах „уважаема госпожо“ — обясни Форд Префект, — защото не исках да се обиди от намека ми, че е невеж кретен...

— Тактично — каза Артър Дент.

— Точно така — каза Форд, — тактично. Намръщи се.

— Замайването от пътуването — продължи той — се отразява много зле на подчинените изречения. Ще трябва пак да ми припомниш, за какво говорех.

— „Между звездите“ — каза Артър, — „известни на вашия свят, макар и не непременно на теб, уважаема госпожо...“

— Пляда Епсилон и Пляда Зета — завърши Форд триумфално. — Доста забавно разговорче, а?

— Пийни малко кафе.

— Не, благодаря. И причината, поради която те занимавам с него, вместо да бях звъннал директно, както можех, защото тук на Плядите имаме съвсем добра комуникационна система, уверявам те в

това е, че цицията му с циция, небесен кучи син, който пилотираше отворотелния кораб, настояваше да се обаждам за твоя сметка. Можеш ли да повярваш?

— А телефонистката би ли могла да уреди въпроса?

— Откъде да знам. Тя беше затворила — каза Форд — по това време. Ето така! И какво — каза той ядосано — мислиш, че направих после?

— Нямам представа — отговори Артър.

— Жалко — каза Форд, — надявах се да ми припомниш. Наистина мразя тези типове, знаеш. Те наистина са отрепките на Космоса — бръмчат насам-натам с боклучавите си малки машинки, които никога не работят както трябва, или когато работят, правят неща, които нормален човек не може да иска от тях и — добави той гневно — бибиפקат, за да ти кажат, че са свършили нещо такова.

Това беше едно съвсем вярно и много уважавано становище, поддържано от правилно мислещите хора, които преди всичко се познават по това, че поддържат това становище.

В „Пътеводителя на галактическия стопаджия“, като резултат от някакъв проблясък на разум, почти уникален сред сегашния му обем от пет милиона деветстотин седемдесет и пет хиляди, петстотин и девет страници, за продуктите на „Сириус Сайбърнетикс“ се казва, че е „много лесно да не забележиш общата им безполезност поради чувството, че си постигнал много нещо, ако успееш въобще да ги накараш да работят.“

— С други думи — и това е непоклатимият принцип, на който се основава галактическият успех на компанията — техните фундаментални недостатъци са напълно прикрити зад техните повърхностни недостатъци.

— И този тип се е канел да продава още от тях! — каза Форд. — Петгодишна мисия. Да открива и изследва непознати светове, за да продава Усъвършенствани музикални заместители на ресторантите, асансьорите и винарните им! И ако нямат ресторанти асансьори и винарни, да ускори изкуствено развитието на цивилизацията им, за да могат, по дяволите, да имат! Къде е това кафе?

— Изхвърлих го.

— Направи още. Сега си спомних какво направих след това. Спасих цивилизацията, такава каквато е. Знаех си, че беше нещо

такова.

Той се върна решително и с препъване във всекидневната, където продължи да си говори сам, да събаря мебелите и да издава бипкащи звуци.

След минута-две го последва и Артър, надянал най-благата си физиономия.

Форд изглеждаше изумен.

— Къде беше? — попита той настоятелно.

— Правех кафе — каза Артър все още с благата физиономия. Отдавна беше разбрал, че ако искаш да си в компанията на Форд Префект, трябва да имаш подръка голям брой благи физиономии и да ги използваш непрекъснато.

— Изпусна най-интересното! — беснееше Форд. — Изпусна как го издрусих! Сега ще трябва да го издрусвам отначало!

Той се хвърли безразсъдно върху един стол и го счупи.

— Миналия път — каза той и посочи неопределено към един друг счупен стол, който вече беше струпал на масата — стана по-добре!

— Разбирам — каза Артър, като огледа с благ поглед купчината върху масата, — но... ъ-ъ... за какво са кубчетата лед?

— Какво? — изпищя Форд. — Какво! И това ли пропусна? Това е устройството за аварийно замразяване на жизнените процеси. Сложих копелето в камерата за аварийно замразяване на жизнените процеси. Налагаше се да го направя, нали?

— Не пипай!!! — изкрещя Форд.

Артър искаше да вдигне телефона, който поради някаква тайнствена причина беше на масата, но спря миролюбиво.

— О'кей — каза Форд, като се поуспокои, — чуй го. Артър сложи слушалката до ухото си.

— Това е точно време — каза той.

— Пийп, пийп, пийп — каза Форд. — Точно това се чува из целия кораб на това копеле, замразено в леда, докато обикаля около никому неизвестната луна Сезефрас Магна. Лондонската служба за точно време!

— Разбирам — каза Артър отново и реши, че е дошло време да зададе големия въпрос.

— Защо? — попита благо той.

— С малко късмет — отвърна Форд, — сметката за телефон ще
разори тези копелета.

Хвърли се, изпотен върху канапето.

— Както и да е — каза той, — драматично пътуване, нали?

ГЛАВА 36

Летящата чиния, с която Форд Префект пристигна гратис беше изумила света.

Сега вече нямаше съмнение, нямаше възможност да е грешка, нямаше халюцинации, нито пък тайнствени агенти на ЦРУ, намерени в резервоар.

Този път беше истинска, съвсем определено.

Беше се приземила с чудесно пренебрежение към всичко, което се намира отдолу и бе разрушила голяма част от една от най-скъпите недвижими собствениности в света, включително голяма част от магазина „Хародс“.

Нещото беше масивно, почти миля в диаметър според някои, тъмносребристо на цвят, очукано, опърлено и обезформено от белезите останали от безбройни зловещи космически битки, водени срещу зли сили в светлината на непознати за човека слънца.

Отвори се люк, рампата се спусна през отдела за хранителни продукти на „Хародс“, разруши една по-малка сграда и с един последен грохот на изтезавана архитектура събори небостъргача на „Шератон“.

След дълъг период, изпълнен със спиращи дъха трясъци и вой на разкъсана машинария, през люка излезе огромен сребрист робот, висок сто фута и се спусна по рампата.

Вдигна ръка нагоре.

— Идвам с мир — каза той и след дълго стържене добави — Заведете ме при вашия Гущер.

Разбира се, Форд Префект имаше обяснение за това, докато гледаха с Артър неспиращите трескави телевизионни предавания, в които не се казваше нищо, освен че нещото е причинило щети за много милиарди лири-стерлинги, че е убило известен брой хора и след това се повтаряше, защото роботът не правеше нищо, а просто си седеше там, леко се поклащаше и излъчваше кратки, неразбираеми съобщения за машинни грешки.

— Той произхожда от древна демокрация, разбираш ли...

— Искаш да кажеш, идва от света на гущерите?

— Не — каза Форд, който сега беше малко по-рационален и последователен, отколкото когато дойде, след като се остави да го накарат да изпие кафето. — Нищо подобно. Нищо толкова просто. На неговия свят, хората са хора. Лидерите са гущери. Хората мразят гущерите, а гущерите управляват хората.

— Странно — каза Артър, — стори ми се, каза, че е демокрация.

— Казах — каза Форд. — Така е.

— Добре — каза Артър, с надеждата, че няма да го сметнат за ужасно тъп, — защо хората не се отърват от гущерите?

— Наистина и през ум не им минава — каза Форд. — Те всички имат право на глас, така че си мислят, че правителството, което са избрали, малко или много отговаря на желанията им.

— Искаш да кажеш, че те гласуват за гущери?

— О, да — каза Форд и вдигна рамене, — разбира се.

— Но — каза Артър и отново реши да зададе големия въпрос, — защо?

— Защото — каза Форд, — ако не гласуват за гущер, може да дойде не този гущер, който трябва. Имаш ли малко джин?

— Какво?

— Казах — каза Форд с нарастващо нетърпение в гласа — имаш ли малко джин?

— Ще погледна. Кажи ми за гущерите.

Форд отново вдигна рамене.

— Някои хора казват, че гущерите са най-доброто нещо, което им се е случвало — каза той. — Разбира се, тук напълно грешат, напълно и безкрайно, но някой трябва да им го каже.

— Но това е ужасно! — каза Артър.

— Слушай, драги — каза Форд, — ако ми даваха по един Алтарски долар всеки път, когато чуя как част от Вселената се вглежда в друга част от Вселената и казва „Това е ужасно!“, нямаше да седя тук като лимон, който си търси джин. Но никой не ми дава и аз седя. А и какво си зяпнал толкова благо и със светнали очи? Да не си влюбен?

Артър каза, че е, и го каза с благ тон.

— В някоя, която знае къде е бутилката с джин? Ще се срещна ли с нея?

Това стана, защото в този момент влезе Фенчърч с купчината вестници, които беше отишла да купи в селото. Изгледа с изумление отломките върху масата и отломките от Бетелгюз на канапето.

— Къде е джина? — попита я Форд. — А какво стана, между другото с Трилиън? — обърна се той към Артър.

— Ъ-ъ, това е Фенчърч — каза Артър неловко. — Нищо не стана с Трилиън, ти би трябвало да си я виждал след мен.

— А, да — каза Форд. — Отиде някъде със Зейфод. Имат деца или нещо подобно. Поне — добави той аз си мисля, че са деца. Зейфод се поуспокои доста.

— Наистина? — попита Артър и се засуети около Фенчърч, за да я освободи от покупките.

— Да — каза Форд. — Най-малко една от главите му е по-нормална от ему на доза хероин.

— Артър, кой е това? — каза Фенчърч.

— Форд Префект — каза Артър. — Може и да съм ти споменавал за него.

ГЛАВА 37

Цели три дни и нощи сребристият робот седя яхнал останките на моста „Найтсбридж“ и вцепенен от учудване се мъчеше да разгадае някои неща.

Идваха да го видят правителствени делегации, лъхтящи журналисти се изсипваха с цели камиони и си задаваха един на друг въпроса какво мислят за него, ескадрили стратегически бомбардировачи окаяно се мъчеха да го нападнат, но не се появиха никакви гущери. Огледа бавно хоризонта.

Нощем той беше най-живописен — под прожекторите на телевизионните екипи, които непрекъснато хвърляха повече светлина върху събитието, докато то непрекъснато не правеше нищо.

Размишляваше и размишляваше, докато накрая стигна до заключение.

Налагаше се да пусне навън служебните работи.

Трябваше да се сети по-рано, но това беше свързано с някои проблеми.

Един ден малките летящи работи излетяха през люка като ужасяващ метален облак. Те зажузаха из околността, трескаво нападайки едни неща и защитавайки други.

Един от тях най-накрая намери магазин за домашни животни, в който имаше някакви гущери и веднага започна да го защитава заради демокрацията толкова активно, че малко неща в околността оцеляха.

Настъпи някакъв обрат, когато един екип от летящи скърцала откри зоологическата градина в Риджънтс Парк и по-специално терариума.

Научили се на малко предпазливост поради случилото се в магазина за домашни животни, летящите бормашини и триони доведоха при гигантския сребърен робот някои от по-големите и по-охранени игуани и той се опита да проведе с тях разговори на високо равнище.

В края на краищата, роботът оповести на света, че въпреки откровената, пълна и широкообхватна размяна на мнения, разговорите на високо равнище са се провалили, гущерите са отведени и че възнамерява да се оттегли на кратка почивка някъде, като по неизвестна причина беше избрал Борнмут.

Форд Префект, който гледаше това по телевизията, кимна, засмя се и си взе още една бира.

За заминаването веднага бяха извършени подготвителни операции.

Летящите инструменти започнаха да скърцат и режат и пържат неща със светлинни потоци, което продължи през целия ден и през цялата нощ и на сутринта, изумително, един огромен крачещ кран започна да се придвижва на запад по няколко улици едновременно и на него беше закрепен робота.

Закрачи на запад, като в странен карнавал, заобиколен от слугите си, от хеликоптери, от телевизионните екипи, като помиташе всичко пред себе си, докато накрая не стигна до Борнмут, където роботът се освободи от прегръдките на транспортната си система и остана да лежи на брега в продължение на десет дни.

Това, разбира се, беше най-интересното нещо, което някога се е случвало в Борнмут.

Около оградения и охраняван като място за почивка периметър ежедневно се трупаха тълпи, които се опитваха да видят какво прави.

Не правеше нищо. Лежеше на брега. Лежеше малко непохватно, по очи.

Един журналист от местен вестник съумя да направи това, което досега никой не беше успявал да направи — да проведе кратък, смислен разговор с един от служебните работи, охраняващи периметъра.

Това беше изумителен пробив.

— Мисля, че ще стане материал — каза журналистът поверително, пушейки цигара, която му подаваше над ограждащата верига. — Но му трябва силен местен аромат. Имам малко списъче въпроси — продължи той, като ровеше притеснено във вътрешния си джоб — и може би ще успееш да го накараш, както и да му е името, набързо да ги прегледа.

Малката летяща отвертка със скрипец каза, че ще види какво може да направи и отжужа нататък.

Отговор не дойде.

Любопитно е, все пак, че въпросите от списъка повече или по-малко съвпадаха с въпросите, които се въртяха из масивните, очукани в битките електронни схеми масово производство в главата на робота. Те бяха следните:

„Как се чувствате като робот?“

„Как се чувствате като същество от Космоса?“ и

„Харесва ли ви Борнмут?“

Рано на следващия ден започнаха да опаковат нещата и след още няколко дни стана ясно, че роботът се кани да си замине завинаги.

— Въпросът е — каза Фенчърч на Форд, — можеш ли да ни качиш на борда?

Форд погледна обезумял часовника си.

— Трябва да свърша една много важна работа! — възкликна той.

Тълпата се блъскаше колкото се може по-близо до гигантския сребрист кораб, което не беше много. Периметърът бе ограден и охраняван от малките, летящи служебни роботи. Около кордона бяха разположени войсковите части, които по никакъв начин не бяха успели да пробият вътрешния периметър, но щяха да са проклетни, ако някой пробиеше техния кордон. На свой ред те бяха заобиколени от полиция, но никак не беше, ясно и можеше да се спори дали тя е там, за да пази армията от хората или хората от армията, или дипломатическия имунитет на гигантския кораб, като попречи да го глобят за неправилно паркиране.

Започнаха да прибират оградата на вътрешния периметър. Армията се размърда обезпокоена, защото не знаеше как да реагира на факта, че причината за присъствието ѝ просто щеше да се издигне и отлети.

Огромният робот се беше прибрал в кораба по обяд, а сега беше пет часа и през целия следобед никой не го бе виждал. Но през цялото време се бяха чували много неща — още стържене и боботене, идващи дълбоко от вътрешността на кораба, музиката на милиони ужасни повреди — но чувството на напрегнато очакване у тълпата се появи поради факта, че тя напрегнато предчувстваше, че ще бъде

разочарована. Това чудесно необикновено нещо беше влязло в живота на всички и сега просто щеше да си тръгне без тях.

Двама души особено остро изпитваха това чувство. Артър и Фенчърч оглеждаха тълпата угрижено, без да успеят да открият някъде Форд Префект или поне знак, че е имал и най-малкото намерение да дойде.

— Колко може да се разчита на него? — попита Фенчърч с помръкнал глас.

— *Разчита!* — каза Артър и се изсмя глухо. — Колко плитък е океанът? — каза той. — Колко студено е слънцето?

И последните елементи на крачещия кран бяха прибрани в кораба, а останалите части от оградата бяха при рампата в очакване да ги последват. Войниците, охраняващи изхода, се суетяха смислено, разнасяха се команди, провеждаха се спешни съвещания, но естествено нищо не можеше да се направи.

Без надежда и без ясен план, Артър и Фенчърч си запробиваха път напред през тълпата, но тъй като цялата тълпа се мъчеше да си пробие път напред през тълпата, те не стигнаха доникъде.

И с всяка минута нищото около кораба се увеличаваше, и последната брънка от оградата вече беше прибрана. Два летящи триона и един летящ нивелир сякаш огледаха наоколо за последен път и с писък влетяха през гигантския люк.

Минаха няколко секунди.

Звучите на механичен безпорядък отвътре се усилиха и бавно, тежко, огромната стоманена рампа започна да се вдига на мястото си. Звукът, който придружаваше това, бе звукът издаван от хиляди напрегнати, възбудени хора, които се чувстваха напълно пренебрегнати.

— Стой!

От едно такси, което спря със скърцане в края на тълпата изля мягафон.

— Беше осъществено огромно научно разбиване — изля мягафонът. — Пробиване, пробив — поправи се той. Вратата рязко се отвори и отвътре излезе дребен човек, някъде от околностите на Бетелгиус, облечен с бял шлифер.

— Стой! — изкрещя той още веднъж и този път размаха къса черна палка със светлини. Светлините замигаха, рампата спря

издигането си и после се подчини на сигналите на Палеца (за чието заглушаване половината от електронните инженери в Галактиката непрекъснато търси нови и нови начини, а другата половина се мъчи да намери нови и нови начини за заглушаване на заглушаващите сигнали) и бавно се спусна отново.

Форд Префект грабна мегафона от седалката на таксито и започна да реве към тълпата през него.

— Направете път! — изкрещя той. — Моля направете път, това е огромен научен пробив. Ти и ти, извадете апаратурата от колата.

Напълно случайно той посочи Артър и Фенчърч, които вече се бяха измъкнали от тълпата и бяха застанали до таксито.

— Добре! Искам да отворите път, моля, за да можем качим тези много важни научни апарати — гърмеше гласът на Форд. — Не се вълнувайте, положението е под контрол, няма какво да се гледа. Просто огромен научен пробив. Само не се вълнувайте! Важно научно оборудване, освободете път!

Гладна за нови сензации, щастлива, че неочаквано е спасена от разочарованието, тълпата ентусиазирано отстъпи и започна да се разтваря.

Артър се изненада значително, когато видя какво пише на кутиите с важно научно оборудване върху задната седалка на таксито.

— Сложи си шлифера отгоре — промърмори той на Фенчърч, когато ѝ ги подаваше. Забързан, той измъкна голямата количка от супермаркет, която също беше натъпкана върху задната седалка. Тя издрънча на земята и те заедно сложиха в нея кутиите.

— Освободете пътя, моля — изкрещя Форд отново. — Всичко се намира под солиден научен контрол!

— Той каза, че ти ще платиш — обади се шофьорът на таксито и Артър бръкна в джоба си, извади някакви банкноти и му плати. В далечината се чуваше вой на полицейски сирени.

— Отместете се отук. — крещеше Форд — и никой няма да пострада!

Тълпата напираше и се затваряше след тях, докато те теглеха дрънчащата количка към рампата.

— Всичко е наред! — продължаваше да крещи Форд. Няма какво да гледате, всичко свърши! Нищо не се е случило в действителност!

— Освободете пътя! — прогърмя полицейски мегафон отзад. — Разбит е магазин, освободете пътя!

— Пробив! — крещеше Форд напред. — Огромен научен пробив!

— Полиция! Направете път!

— Научно оборудване! Направете път!

— Полиция! Пуснете ни да минем!

— „Уокмени“! — извика Форд, извади пет-шест касетофончета от джобовете си и ги хвърли към тълпата. Последвалият пълен хаос им позволи да добутат количката от супермаркета до рампата и да я качат на нея.

— Дръжте се здраво — промърмори Форд и натисна един бутон на електронния Палец. Голямата рампа под тях потрепери и бавно започна да се издига.

— О'кей, деца — каза той, когато бушуващата тълпа остана далеч отдолу и те тръгнаха към вътрешността на кораба. — Май потегляме.

ГЛАВА 39

Артър Дент се дразнеше, че непрекъснато го будят със стрелба.

Като внимаваше, за да не събуди Фенчърч, която някак си успяваше да спи неспокойно, той се измъкна през люка на сектора по поддръжката, който бяха преустроили в нещо като леговище за себе си, спусна се по стълбата и тръгна навъсен по коридорите. Те предизвикваха клаустрофобия и бяха лошо осветени. Лампите жужаха отвратително.

Не е това, помисли си той.

Спря и се дръпна назад, когато една летяща бормашина прелетя край него със зловещо скърцане, като от време навреме се блъскаше в стените като заблудена пчела.

И това не беше то.

Прекрачи през вратата в преградата и се озова в по-голям коридор. Откъм единия му край идваше кисел дим, така че той тръгна в другата посока.

Стигна до един монитор, монтиран в стената зад подсилен, но въпреки това зле изподраскан плексиглас.

— Би ли намалил това нещо, моля те? — каза той на Форд Префект, който се беше свил пред него сред купчината видео апаратура, която бе взел от една витрина на Тотнъм Роуд, след като най-напред през нея бе хвърлил малка тухла и противна купчина празни кутии от бира.

— Шшшшт! — изшътка Форд и впи отново поглед в екрана. Гледаше „Великолепната седморка“.

— Само малко! — каза Артър.

— Не! — изкрещя Форд. — Тъкмо идва най-интересното! Слушай, най-накрая се оправих с всичко, захранване, напрежение, кабели и сега идва най-интересното!

С въздишка и главоболие Артър седна до него и изгледа интересното. Слушаше виковете, пъшканията и дюдюканията на Форд колкото се може по-благо.

— Форд — каза той накрая, когато всичко свърши, а Форд започна да рови в купчината видеокасети, за да намери филма „Казабланка“, — как така, след като...?

— Това е голяма работа! — каза Форд. — Заради този се върнах! Можеш ли да си представиш, че никога не успях да го изгледам целия? Винаги пропусках края! В нощта, когато дойдоха Вогоните отново стигнах само до средата. Когато вдигнаха всичко във въздуха, помислих си, че никога няма да го видя целия. Ей, ама какво всъщност стана с цялата тази работа?

— Такъв е животът... — каза Артър и взе една бира от опаковката, която събираше шест.

— О, стига вече — каза Форд. — И аз си помислих, че трябва нещо такова да е станало. Предпочитам това тук — каза той, когато екранът светна. — Какво „как така“?

— Какво?

— Започна да казваш: „Как така, след като...“

— Как така, след като имаш толкова лошо мнение за Земята, ти... остави, няма значение. Хайде да гледаме филма.

— Точно — каза Форд.

ГЛАВА 40

Много малко остава да бъде казано.

Отвъд това, което на времето беше известно като Безграничните светли полета на Фланукс, докато не бе установено, че Сивите крепостнически плантации на Саксакуин са точно отзад, се простират Сивите крепостнически плантации на Саксакуин.

В Сивите крепостни плантации на Саксакуин се намира звездата Зарсс, около която в орбита обикаля планетата Прелиумтарн, на която се намират земите Севорбеупстри и именно на тези земи най-накрая попаднаха Артър и Фенчърч, малко уморени от пътуването.

И в тези именно земи те стигнаха до Великата червена равнина на Рарс, която на север беше оградена от планините Квентулулс Квазгар, в чийто далечен край, според думите на Прак, изречени на смъртния му одър, те можеха да намерят тридесетфутовите огнени букви на Божието Последно Послание до Неговото Творение.

Според Прак, ако Артър си спомняше добре, мястото се охраняваше от Лачествения Вантрашел от Лоб и горе-долу така се и оказа. Той беше дребно човече със странна шапка, което им продаде билети.

— Движете се в ляво, моля — каза то, — движете се в ляво, — и отхвърча нататък с малкия си скутер.

Те видяха, че не са първите, които минават по този път, защото пътеката в лявата част на Великата равнина бе добре отъпкана и по продължението ѝ имаше много павилиони. В един от тях те си купиха кутия захарни бонбони, които бяха изпечени в планинска пещера, във фурна, подгрявана от огъня на буквите, с които беше написано Божието Последно Послание до Неговото Творение. От друг те си купиха няколко пощенски картички. Буквите бяха направени нечетливи, „за да не се развали Голямата изненада“, пишеше на гърба.

— Знаете ли какво е посланието? — попитаха те съсухрената дребна дама в павилиона.

— О, да! — изчурулика тя весело. — О, да. После им махна да продължават.

На всеки двадесет мили или горе-долу толкова, имаше малки каменни колиби с душеве и хигиенни удобства, но придвижването беше тежко и увисналото високо в небето слънце пърлеше Великата равнина долу и тя се обвиваше в мараня.

— Възможно ли е — попита Артър в един от по-големите павилиони — да си наемем скутер? Като този на Лачествения Вантракакбеше?

— Скутерите — каза дамата, обслужваща сладоловения бар, — не са за поклонниците.

— Тогава няма проблеми — каза Фенчърч. — Ние не сме поклонници. Просто ни е интересно.

— Тогава трябва да се върнете назад още сега! — каза дребната дама строго и когато те се възпротивиха, им продаде две сувенирни шапки против слънце „Последно Послание“ и фотография на тях самите, прегърнати, на фона на Великата червена равнина на Парс.

Изпиха няколко соди под навеса на павилиона и отново закрачиха навън в горещината.

— Свършва ни се предпазният крем — каза Фенчърч след още няколко мили. — Можем да вървим до следващия павилион, или да се върнем до предишния, който е по-близо, но ще трябва да изминем това разстояние пак.

Впиха поглед пред себе си, в далечната черна точка трептяща в маранята. Погледнаха и назад. Решиха да продължат.

След това разбраха, че не само не са единствените, които са предприемали това пътуване, но не са сами и сега.

Някъде напред забелязаха как една вдървена ниска фигура се надига и спуска нещастно над земята, препъва се съсипано и бавно полукуцука, полупълзи.

Тя се движеше толкова бавно, че не след дълго я настигнаха и видяха, че е направена от износен, изкривен и изподран метал.

Когато я приближиха, тя простена и грохна в сухия, горещ прахоляк.

— Толкова много време — стенеше тя, — о, толкова много време! И болка, толкова много болка, през цялото това време! Едното

или другото сигурно бих издържал. Но двете едновременно ме убиват. О, здравейте, отново ви виждам.

— Марвин? — каза Артър и клекна до фигурата. — Ти ли си?

— Ти беше този — изпъшка старият остатък от робот, — със суперинтелигентните въпроси, нали?

— Какво е това? — прошепна Фенчърч с тревога, като клекна зад Артър и хвана ръката му.

— Той е нещо като стар приятел — каза Артър. — Аз...

— Приятел! — изграчи роботът патетично. Думата замря на устата му с нещо като хрущене и оттам паднаха няколко люспи ръжда. — Ще трябва да ме извините, докато си спомня какво значи това. Платките с паметта ми не са, каквито бяха едно време, ще знаете, и всяка дума, която не съм употребявал от няколко трилиона години трябва да се е преместила от оперативната в резервната ми памет. А-а, ето я, идва.

Очуканата глава на робота леко изпука, сякаш потънала в мисли.

— Хмм — каза той, — какво странно понятие!

Помисли още малко.

— Не — каза той, — не мисля, че съм срещал нещо такова. Съжалявам, тук не мога да ви помогна.

Коляното му простърга тъжно в праха и той се опита да се изправи на деформираните си лакти.

— Искате ли да ви направя някоя последна услуга? — попита той с нещо като приглушено дрънкане. — Може би искате да ви вдигна парче хартия? Или може би — продължи той — искате да ви отворя някоя врата?

Главата му проскърца около лагерите на врата му и им се стори, че оглежда хоризонта.

— Понастоящем не виждам да има някакви врати, но съм сигурен, че ако почакаме достатъчно дълго някой ще построи. И тогава — той отново бавно извърна глава, за да види Артър — ще мога да ви я отворя. Свикнал съм да чакам, знаете.

— Артър! — остро просъска в ухото му Фенчърч. — Не си ми казвал за това! Какво си направил на това бедно същество?

— Нищо — отговори Артър. — Той винаги си е бил такъв...

— Ха! — възмути се Марвин. — Ха! — повтори той. — Какво ти разбира главата от „винаги“? Ти ще ми казваш „винаги“! На мен, който

заради глупавите малки поръчки, които вашите органични форми на живот вечно са ме изпращали напред-назад във времето да изпълнявам, съм тридесет и седем пъти по-стар от самата Вселена? Подбирай си думите по-внимателно — изкашля се той — и с повече такт.

Премина през пристъпа на кашлица и продължи:

— Оставете ме — каза той, — вървете нататък, оставете ме да се преборя мъчително с пътя си. Времето ми, най-накрая, почти е дошло. Моята раса почти е изчезнала. Очаквам — каза той, немощно размахал счупен пръст към тях — да съм последен. Би било подходящо. Ето ме, ум с размерите на...

Те го вдигнаха въпреки протестите и обидите му. Металът беше така нагорещен, че на пръстите им едва не излязоха мехури, но беше изненадващо лек и увисна неподвижен в ръцете им.

Понесоха го по пътеката, минаваща през лявата страна на Великата червена равнина на Парс, към планините Квентулус Квазгар.

Артър се опита да обясни на Фенчърч, но беше прекъсван твърде често от болезнените кибернетични бълнувания на Марвин.

В един от павилионите попитаха, дали не биха могли да му купят малко резервни части и успокояваща смазка, но Марвин не искаше и да чуе.

— Всичките ми части са резервни — мърмореше той и стенеше — Оставете ме да съществувам!

— Всяка моя част — пъшкеше той — е била сменяна поне петдесет пъти... освен... — Сякаш за миг нещо го осени. Главата му се спусна надолу между тях, мъчейки се да си спомни.

— Помниш ли — най-накрая каза той на Артър — първия път, когато ме видя? Бяха ми поставили невероятно интелектуалната задача да те заведа при тях. Споменах ли ти, че имах тази ужасна болка във всички диоди от лявата си страна? Че бях помолил да ми ги сменят, но никога не го направиха?

Преди да продължи измина доста време.

— Да видим дали можеш да познаеш — каза Марвин, когато реши, че паузата е станала достатъчно неловка — кои мои части не са били сменяни никога? Хайде, виж дали можеш да познаеш.

— Ох! — добави той — Ох! Ох! Ох! Ох! Ох!

* * *

Най-накрая стигнаха до последния малък павилион, поставиха Марвин на земята и седнаха под навеса. Фенчърч купи някакви ръкавели за Ръсел, ръкавели, в които бяха инкрустирани камъчета, взети от планината Квентулус Квазгар, точно под огнените букви, с които бе изписано Божието Последно Послание до Неговото Творение.

Артър порови в една малка библиотечка на бара, пълна с набожни трактати и размисли върху смисъла на Посланието.

— Готови ли сме? — каза той на Фенчърч и двамата вдигнаха Марвин.

Заобиколиха подножието на планините Квентулус Квазгар и пред тях се откри Посланието, написано с огнени букви на билото. На една висока скала срещу него имаше наблюдателен пункт с перила, от който се виждаше добре. Имаше и малък телескоп с монети, за да можеш да видиш буквите с подробности, но никой не го използваше, защото те светеха с божествен небесен огън и биха сериозно увредили ретината и очния ви нерв, ако ги погледнете през телескоп.

Те гледаха удивени Божието Последно Послание и бавно, неподвластно на думите, ги обземаше велико чувство за спокойствие, за окончателно и пълно разбиране.

— Да — каза Фенчърч с въздишка — това беше то.

Гледаха Посланието цели десет минути преди да осъзнаят, че Марвин, увиснал между раменете им, изпитва трудности. Роботът не можеше повече да вдигне главата си, не беше прочел Посланието. Вдигнаха главата му, но той се оплака, че платките на зрението му са почти отишли.

Намериха монета и му помогнаха с телескопа. Той се оплакваше и ги обиждаше, но въпреки това му помогнаха да види всяка буква поотделно. Първата беше „н“, след това „и“, след това „е“. След това имаше празно място. После „с“ и „е“.

Марвин спря, за да си почине.

След малко започна пак и му помогнаха да види „и“-то, „з“-то, „в“-то, „и“-то, „н“-то, „я“-то, „в“-то, „а“-то, „м“-то, „е“-то.

Следваше „за“. Последната дума беше дълга и Марвин трябваше отново да си почине, преди да се пребори с нея.

Започваше с „н“, „е“ и „у“. След това идваха „д“ и „о“, следвани от „б“, „с“, „т“, „в“.

След нова пауза Марвин се напрегна за последното усилие.

Прочете „о“, още едно „т“ и при последното „о“ се отпусна в ръцете им.

— Мисля — каза той с ръждясалото си, стържещо гърло, — че ми стана добре.

Светлините угаснаха в очите му наистина за последен път.

За щастие, наблизо имаше павилион, където от някакви типове със зелени крила можеше да се наеме скутер.

ЕПИЛОГ

Един от най-големите благодетели на всички форми на живот беше човек, който не можеше да се съсредоточи върху текущата си работа.

Умен?

Без съмнение.

Един от най-големите гени инженери на своето или на което и да било друго поколение, включително и тези, които е проектирал сам?

Точно така.

Проблемът беше, че той твърде много се интересува от неща, от които не би трябвало да се интересува, поне, както му казваха хората, не сега.

Отчасти поради това, той беше доста раздразнителен.

Така че, когато неговият свят бил заплашен от ужасни завоеватели от далечна звезда, намиращи се все още доста далеч, но приближаващи с голяма скорост, той — Бларт Версенвалд III (името му беше Бларт Версенвалд III, което не е в точния смисъл на думата съществено, но е доста интересно, защото няма значение, това беше името му и можем да кажем защо е интересно и по-късно) бил изпратен от господарите на расата си на усамотено място под охрана, за да създаде нова порода фанатични супервойници, които да се противопоставят, да унищожат нашествениците и при това бързо. Казали му:

— Съсредоточи се!

Така че той, седнал до един прозорец и загледан в лятната ливада навън, проектирал и проектирал и проектирал, но неизменно нещата го разсейвали и когато накрая нашествениците буквално кръжали в орбита около тях, той се появил с една чудна нова порода мухи, които можели да излитат през отворената половина на полуотворен прозорец, както и прекъсвач за изключване на деца. Тържествата по повод на тези забележителни открития изглеждали обречени, защото с приземяването на вражеските кораби, катастрофата изглеждала

неизбежна. Но, изумително, страшните нашественици, които както повечето раси били тръгнали да опустошават, защото не могли да се справят с проблемите вкъщи, били заплени от изключителните постижения на Версенвалд, присъединили се към тържествата и веднага били принудени да подпишат цяла серия търговски споразумения и да поставят началото на програма за културен обмен. И в крещящо противоречие с нормалната практика при подобни обстоятелства всички засегнати заживели в щастие за вечни времена.

Този епизод има своя смисъл, но той временно убягна от паметта на хроникьора.

Издание:

Дъглас Адамс. Сбогом и благодаря за рибата
„Петрум Ко“, София, 1993

Редактор: Ана Хаджиева

ISBN 954-8037-08-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.